

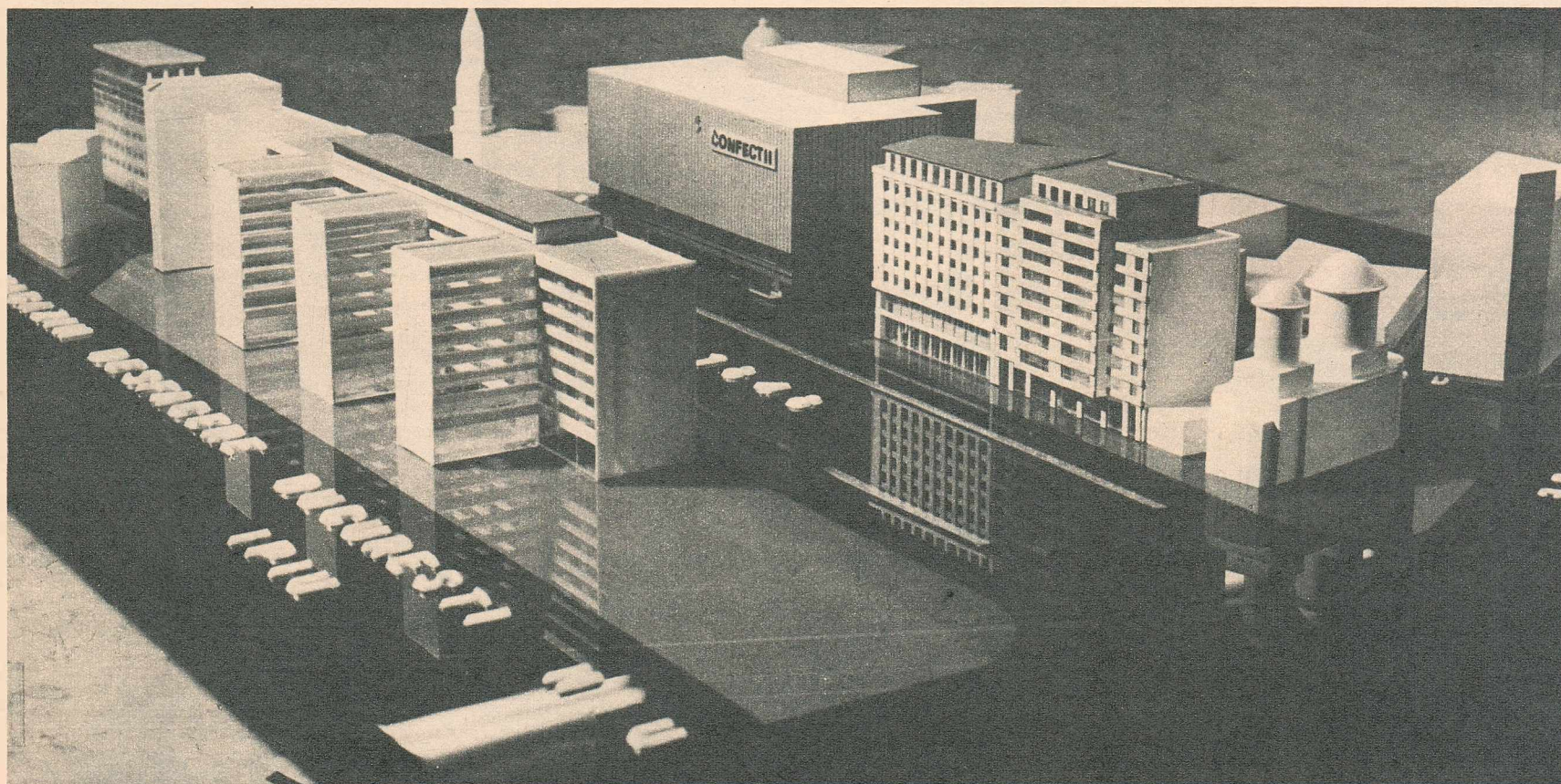
52
'70

FLACĂRA

ANUL XIX
NR. 812
26 DECEMBRIE 1970

ȘAPTE ZILE ÎN IMAGINI

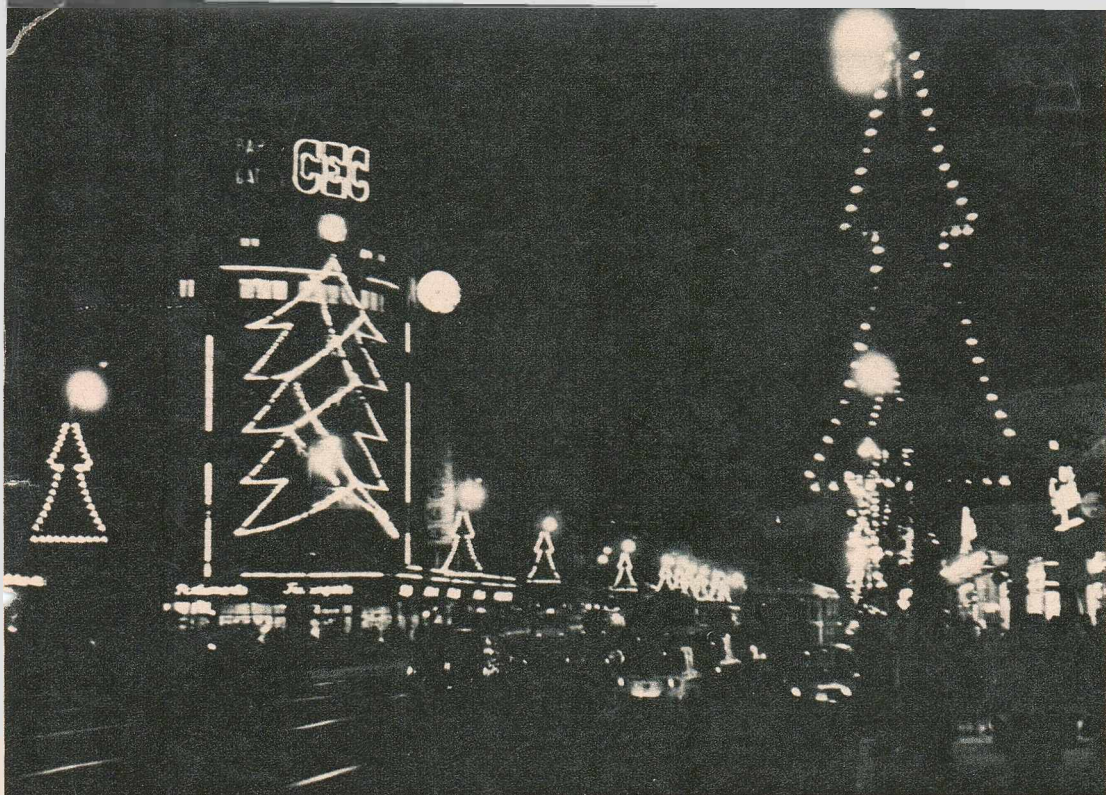

Una dintre viitoarele construcții ale Capitalei. Macheta reprodusă alături vă înfățișează o porțiune a Bulevardului 1848, dominată de clădirea marelui magazin de prezentare și desfacere a produselor industriei ușoare. Dispus pe șase niveluri și cu o suprafață utilă de 13 500 mp, viitorul magazin bucureștean va permite desfacerea unui volum de mărfuri în valoare de circa 500 000 000 lei anual.

Un brad frumos.

Consiliul de conducere al C.A.P. din comuna Uivar, județul Timiș, ne informează că, datorită bunei organizări și hărniciei cooperatorilor, pe terenurile agricole primejduite de inundații se întreprind ample lucrări de canalizare. Până în prezent s-a realizat o adevărată rețea de canale, dislocându-se peste 6 800 mc de pământ, scoțându-se de sub influența dăunătoare a apei circa 410 ha din totalul de 953 ha supuse excesului de umiditate.

LUMINILE ORAȘELOR

Noi, bucureștenii, nu prea sîntem înfumurați. Veleitățile noastre, în ce privește proporțiile orașului în care locuim, sînt realiste și chiar circumscrise de un faimos plan de sistematizare; nu comparăm Bucureștiul nostru nici cu New York, nici cu Paris, nici cu Moscova, nici cu Londra, nici cu Tokyo... Dar dacă documentul fotografic, te duce el însuși la asemenea comparații, cu atît mai bine.

MODĂ „MAXI“ PLUS FOLCLOR ROMÂNESC

O originală prezentare de confecții românești, care a demonstrat cît de minunat se asortează la linia de «der-nier cri» a modei cu elementele folclorului nostru național, a fost organizată în Berlinul occidental. Expoziția s-a bucurat — și nu e de mirare — de un mare succes. N-avem nici un motiv să ne îndoim că asemenea confecții ar avea căutare nu numai pe piețele externe.

Atențiune cititori!

**Numărul 1 al revistei «Flacăra» va apărea
miercuri 30 decembrie 1970 în 64 de pagini,
dintre care 24 color.**

VAPOARE VIN, VAPOARE PLEACĂ

Portul Constanța, sfîrșit de decembrie. Activitate deosebit de febrilă. Zilnic se încarcă și se descarcă între 35 și 40 de nave. «Nordkap», sub pavilion R.F.G., de pildă, ia la bord instalații de foraj pentru Algeria (vezi foto), «Romeo Braga», tractoare pentru Brazilia, «Caprije», iugoslav, mărfuri generale pentru S.U.A., «Predeal» și «Dobrogea», cargouri românești încarcă și descarcă mărfuri generale. Proiecte pentru noul cincinal? Mărețe! — ne spune directorul comercial al portului, tov. Virgil Cătuneanu. În primii ani ai cincinalului va fi dat în folosință noul bazin petrolifer. Asta înseamnă că la cheul acestui bazin, lung de 700 m, vor putea acosta tancuri cu o capacitate de 80 000 tone.

PLEDOARIE PRO-MAXI

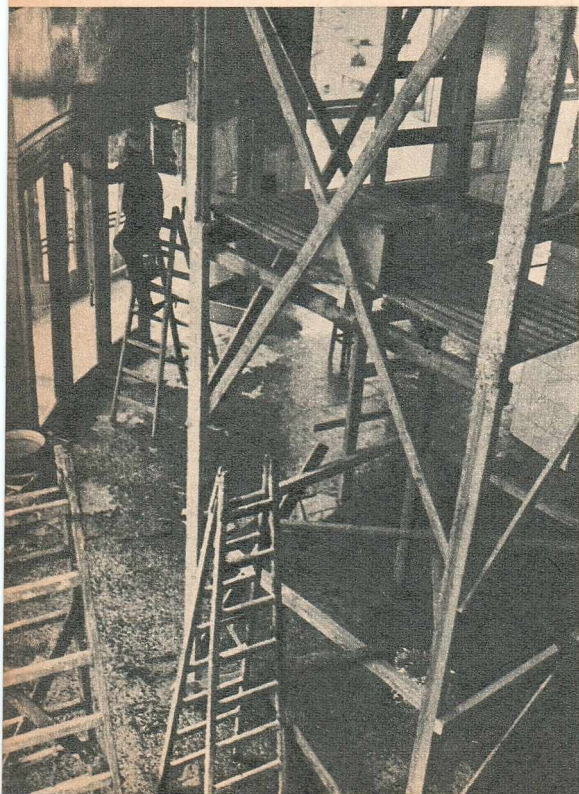
În sfîrșit, industria noastră de confecții s-a hotărît să se ocupe și de educația... maxi-vestimentară a publicului: în imensa Sală a Palatului (în care manechinele, văzute de la balcon, păreau niște minuscule gîze în mișcare!), drept prolog la un fermecător film comercial cu Audrey Hepburn, ni s-au prezentat, două seri la rînd și în mare grabă, cîteva sute de modele. Maxi. Midi. Mixi. Mini. Tot ce dorești. O muncă imensă. Vizibile eforturi de creație originală. Pierdute în hăul superbeii săli, perfect nepotrivită cu o prezentare de modă. Promitem să revenim cu un comentariu ca lumea după ce vom fi văzut lecția în condiții omenești...

SAPTE ZILE ÎN IMAGINI

▲ 17 decembrie. Ziua de naștere (1770) a celui mai mare creator din istoria muzicii universale, Ludwig van Beethoven. Pe estradele de concert din lumea întreagă au răsunat, omagial, nemuritoare opere ale Titanului. Neștearsă va rămâne și în amintirea iubitorilor de muzică din țara noastră concertul radiotelevizat la care pianistul, de o covârșitoare forță artistică, Emil Ghilels (născut la Odessa în 1916) a interpretat, pe culmile măiestriei, Concertul nr. 3 pentru pian și orchestră.

▶ VIATA ROMANTATĂ A UNUI MAGAZIN BUCUREȘTEAN

La început s-a numit «Rompescaria», pe urmă «Comerciară» și mai apoi «Delta Dunării». În noiembrie 1966 unitatea se re-re-metamorfozează și trece de la pește la lapte. La 1 martie 1967 magazinul e preluat de Fabrica de produse lactate-București, care înființează aici o patiserie cu un raion de vânzare la parter. Când la ființă combinatul cărnii, laptelui și conservelor, trece la filiala comercială a acestuia. După trei luni, adică la 1 martie 1970, revine din nou la întreprinderea de prezentare a M.I.A. La 22 septembrie 1970 magazinul e închis, la cererea inspectoratului sanitar, pentru introducerea unor remedieri tehnice.

De atunci magazinul vegetează cu obloanele trase. Sîntem informați că el se va redeschide totuși, mai devreme sau mai târziu, și că într-un spațiu comercial redus (mai puțin 100 mp) va lua ființă un magazin de produse preambalate, conserve și băuturi!

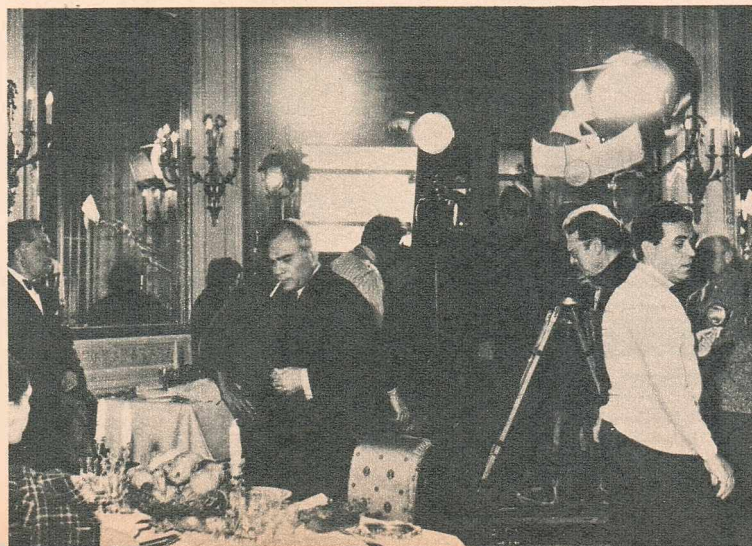
Ei da, în sfîrșit, o idee originală! Merita, într-adevăr, ca magazinul să stea închis trei luni (pierderi de vreo 300 000 lei beneficii), să se investească bani în renovări și amenajări (într-un local supus demolării) și să se renunțe la o mare suprafață de spațiu comercial. Sîntem curioși să știm la ce completări monografice vom asista în următorii ani.

Eugen IAROVICI

▶ SI A FOST ZI ÎNTÎI...

Start la «Facerea lumii», noua producție a Studioului București, intrată de câteva zile în lucru. Fotoreporterul nostru nu a scăpat din ochi trei din primele nume de pe genericul filmului: regizorul Gheorghe Vitanidis, operatorul șef Ovidiu Gologan, scenograful Liviu Ciulei. Lipsește din fotografie autorul cărții ecranizate, Eugen Barbu; sperăm să-l recunoaștem pe ecran. În continuarea numelor amintite mai sus, notăm: Irina Petrescu, Clodi Berthola, Vera Proca, Marga Barbu, Colea Răutu, din nou Liviu Ciulei (un rol principal), Dan Ionescu (inginerul de sunet corupt de actorie), Virgil Ogășanu, Toma Caragiu.

Fotografie de S. STEINER

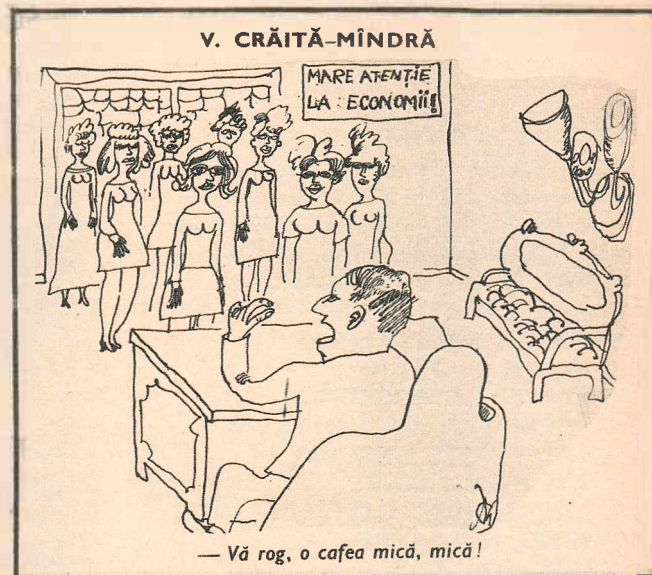

COPERTA NOASTRĂ

Mitul Brigitte Bardot a pălit în ultimii ani, ca mai toate miturile de altfel. Astăzi B.B. se străduiește să fie luată în seamă ca actriță. Toarnă film după film (vom vedea și noi, în curînd, una din ultimele ei pelicule, «Ursul și păpușa») iar lumea spune că «greierele leneș de la Madrague s-a transformat într-o harnică albină».

Prezentarea artistică:
Alexandru FRANCISC

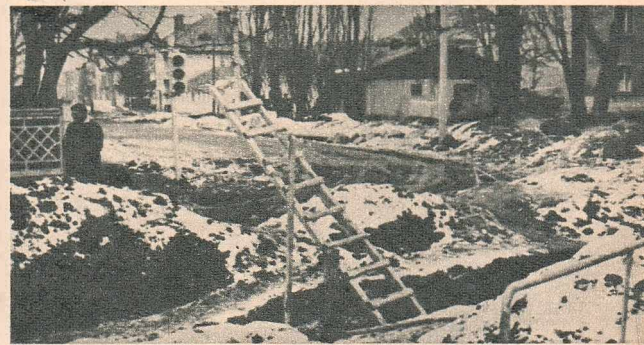
FLACĂRA. Redacția: București, Piața Științei 1, Sectorul 1. Căsuța poștală 41 12. Of. 33. Telefon 17.60.10 — int. 1744. TIPARUL executat la Combinatul poligrafic «Casa Științei».

INSTANTANEE BRAȘOVENE

▶ Ce poți găsi în parcul de lângă Poșta brașoveană, dacă nu primii poștași ai lumii, porumbeii?

Brașovenii au întîmpinat și iarna aceasta (în al doilea an) cu strada «13 Decembrie», tot răscolită pînă în adîncuri. O stradă foarte importantă pentru accesul spre gară. Cît o să mai dureze? Observați numai ce activitate «febrilă» e pe șantier.

CRONICĂ JUDICIARĂ

Nu, nu este o greșeală de machetă. Fotografia alăturată este, într-adevăr, judiciară. Ea a fost făcută în curtea Inspectoratului miliției județene Prahova și fixează 21 din cele 27 (!) autoturisme introduse în țară de un singur contrabandist. Lotul de infractori, cuprinzînd pe contrabandistul deghizat în turist, intermediari, inter-intermediari, a fost descoperit de o brigadă a miliției economice a cărei activitate a fost coordonată de cpt. Gheorghe Vieru și cpt. Gheorghe Dănescu. Contravaloarea tentantelor «Corsair», «Alfa-Romeo», «Ford-Taunus 17 m» etc. era schimbată pe bijuterii și alte obiecte de preț. Numai de la dr. Ioan Dumitrescu, din București, str. Bruxelles nr. 9, traficantul străin a cumpărat prin mijlocirea Luciei Kosko un briliant de 7 carate cu 90 000 de lei. Dînd expresie nu numai rigorilor legii, ci și oprobriului public față de tendințele unor indivizi către viață opulentă, Tribunalul județean Prahova a pronunțat împotriva tuturor vinovaților pedepse cu închisoarea (pînă la 4 ani), confiscarea obiectelor traficate, confiscarea parțială a averii.

În această fotografie sînt prezenți cîțiva din muncitorii, muncitoarele, maistrii, inginerile și inginerii cărora «Flacăra» le datorează apariția sa, la Casa Științei. Felicitîndu-i călduros de Anul nou, dorindu-le sănătate și fericire, «Flacăra» nu se îndoiește că are asentimentul tuturor cititorilor săi pentru a transmite — și din partea lor — neprețuiților noștri tipografi și tipografe, «La mulți ani!»

Cercetări pentru obținerea de substanțe plastice suprazesistente. Omul de știință american Allan S. Hay, de la compania «General Electric», a descoperit un nou sistem de polimerizare (lanțul lung de monomeri din care este construit polimerul, apare în stînga sus). Așadar, o nouă materie primă prețioasă și pentru industria ușoară.

DIN TOATE DOMENIILE CERCETĂRII ȘTIINȚIFICE, CEA CARE INVESTIGHEAZĂ ÎN SFERA INDUSTRIEI UȘOARE ARE POATE CEL MAI LARG ȘI MAI DIRECT «ECOU». AM SOLICITAT PE CÎȚIVA REPUTAȚI SPECIALIȘTI DE PESTE HOTARE, PREZENȚI LA RECENTA CONFERINȚĂ NAȚIONALĂ A INDUSTRIEI UȘOARE, DE LA BUCUREȘTI, SĂ COMUNICE CITITORILOR REVISTEI NOASTRE CÎTEVA NOUȚĂȚI, ȘI ÎNDEOSEBI UNELE «PROBLEME FIERBINȚI» LEGATE DE CEEA CE AM PUTEA NUMI

ASALTUL PLASTICULUI

Materialele plastice au «invadat» viața noastră de fiecare zi (În fotografie: ce se poate face dintr-o «picătură» de petrol...) Această invazie pașnică ridică însă multe probleme cercetării științifice. Materialele sintetice — în ciuda binecunoscutelor lor calități — au și «puncte negre». Ce e de făcut? Revenire «la natură»? Specialiștii dau un alt răspuns.

de Lionel NIȚESCU

DE LA TEXTILE NEȚESUTE LA ÎNCĂLȚĂMINTEA CARE SE ÎNTREȚINE SINGURĂ...

Un tur de orizont cu trei specialiști polonezi

— Una din noutățile industriei textile poloneze — ne spune dr. ing. Stanisław Urbaniak, directorul Institutului de proiectări textile din Lodz — o reprezintă, fără îndoială, apariția costumelor tricotate, din fir texturat. Cu cîțiva ani în urmă, numai lenjeria era astfel produsă. În prezent, s-a trecut la producția de serie a costumelor bărbătești tricotate, comode, elastice, cu 15% mai ușoare decît îmbrăcămintea «convențională», mai ieftine și de calitate superioară.

— Ce fire se folosesc?

— Sintetice: poliamidice, poliesterice. De altfel, «invazia» tricotelor reprezintă o tendință mondială, pe care o oglindesc și reorientările din industria textilă poloneză.

— Nu trebuie uitată nici o altă «invazie» — intervine dr. ing. Zbigniew Wawnoszek, colaboratorul tovarășului Urbaniak — aceea a materialelor nețesute. Fibrele intră într-o cardă; din această mașină ele ies sub formă de «vâl» de fibre în paralel, în cruce etc., dar nețesute. Apoi dispozitive speciale «împing» fibrele și le compactează, obținindu-se, fără nici un fel de țesere, un material foarte rezistent care servește drept vatălină, pîslă sintetică, ple-duri etc. În Polonia se prevede ca 80% din covoarele mari

care acoperă în întregime pardoseala, înlocuind parchetul, polișlorura de vinil, ori linoleumul, să fie confecționate din astfel de materiale, mult mai ieftine tocmai datorită simplității procesului de fabricație.

— Dar în domeniul pielăriei ce dezvoltări spectaculoase au loc? — I-am întreat pe dr. ing. Stanisław Piniak, de la Institutul pentru industria pielăriei din Lodz.

— Aș putea să vă vorbesc despre accelerarea tot mai marcată a procesului de tăbăcire, dar mi se pare că mai aproape de preocupările zilnice ale cititorilor dv. ar fi tendința actuală de a crea piei care nu trebuie întreținute. Adio cremă de ghete, adio perii!... Înobilarea pielii naturale sau artificiale cu siliconi face ca aceasta să-și păstreze, practic indefinit, frăgezimea și luciul. Firește, din cînd cînd pantofii trebuie șterși de noroi și de praf cu o cîrpă, fiindcă împotriva banalului fir de praf știința rămîne și va rămîne totdeauna neputincioasă...

ALFA-BETA-GAMA INDUSTRIEI TEXTILE

**«Profesor»:
dr. dr. ing. Walter WEGENER**

În primul rînd, o precizare: cei doi «dr.» în titulatura științifică a interlocutorului nostru nu se datoresc unei erori de corectură, ci faptului că distinsul om de știință din Republica Federală a Germaniei, în afară de doctoratul obișnuit, a primit și un doctorat honoris causa de la o

instituție de învățămînt superior din Dresda, R.D.G., și conform obiceiului german acest lucru trebuie să apară explicit...

Prof. Wegener este directorul celui mai important din cele șapte institute de cercetări textile din R.F. a Germaniei, și anume cel din Aachen.

— Ceea ce caracterizează cercetarea în domeniul industriei textile în momentul de față — ne spune d-sa — este, după părerea mea, faptul că devine tot mai matematizată, tot mai pretențioasă; ea face apel la cele mai rafinate metode ale fizicii moderne și tocmai de aceea s-au putut crea mașini de o înaltă productivitate. În institutul nostru s-au pus la punct tehnici radiometrice cu nimic mai prejos celor utilizate în institutele de fizică atomică. Folosim radiațiile alfa, beta și gama pentru a determina cît mai exact grosimea firelor textile, iregularitățile țesăturilor ș.a.m.d. Inutil de adăugat că un asistent permanent în activitatea noastră de cercetare este calculatorul electronic.

— Vorbeați de un salt înainte în ceea ce privește productivitatea. Puteți da un exemplu?

— Noi admitem scurtarea procesului de producție, cu alte cuvinte acceptăm o tehnică nouă mai rapidă, doar după ce am verificat în mod riguros că ea nu implică și o scădere a calității. Altfel, ce rost ar avea noul procedeu? În ultimii ani s-a realizat un progres simțitor în filaturile de lînă și bumbac. Cu jumătate din mașini (dar mai perfecționate) realizăm aceeași producție ca înainte.

— Aceasta, pe planul tehnologiei. Dar din punctul de vedere al produsului finit, care ajunge în mîinile cumpărătorului, ce realizare remarcabilă actuală ați cita?

— Să luăm cel mai banal articol de îmbrăcăminte: cămașa. Este binecunoscut avantajul nailonului: nu trebuie să-l calci, dar tot atât de bine se știu și inconvenientele: impene-trabilitatea la transpirație, decolorarea etc. Din acest punct de vedere străvechiul bumbac este superior firului sintetic. Noi procedee de prelucrare a firului de bumbac în amestec cu fibre sintetice elimină, la cămăși, necesitatea călcatului. Este o tehnică cu mari promisiuni — și cu importante implicații economice — pentru industria bum-bacului și, firește, pentru omul de rând, pentru care, orice s-ar spune, cămașa rămâne lucrul cel mai apropiat...

PROMISIUNILE COLAGENULUI

...prezentate de un om de știință japonez

Sintetic «contra» natură sau «cu» natura? Problema — atinsă și de alți interlocutori de-ai noștri — revine și în discuția cu d. Akira Kawamura, profesor la Universitatea Tokyo Noko, care ne comunică rezultatul studiilor întreprinse în ultimii doi-trei ani de d-sa și de alți cercetători japonezi în domeniul colagenului. Unui nespecialist acest cuvânt îi sugerează, poate, un nou medicament minune. De fapt este vorba de ceva mult mai banal și în același timp de interes mult mai larg. În definitiv, de o boală sau alta suferă numai un anumit număr de oameni, dar încălțăminte purtăm toți — cel puțin pe o mare parte a globului. Așadar, ce legătură există între colagen și pantoful dv.?

— Această substanță — amintește d. Kawamura — reprezintă cam 95% din conținutul pielii utilizate pentru încălțăminte. Partea superioară a pielii, aceea care apare la suprafața corpului, se recomandă îndeosebi pentru uz industrial; partea mai apropiată de mușchi este de calitate inferioară. Studii recente au arătat însă că și aceasta din urmă se poate dovedi foarte prețioasă. Defibrată, amestecată cu poliesteri și tratată chimic, ea devine colagen cromat; apoi se impregnează cu o rășină acrilică și se obține o piele semiartificială. Zic «semiartificială» fiindcă ea provine în fond din colagenul natural, și tocmai aceasta îi conferă însemnate avantaje: absoarbe transpirația, admite circulația aerului etc.

Una din problemele deschise ale încălțăminte moderne

— continuă interlocutorul nostru — constă în îmbinarea calităților materialelor artificiale cu cele ale produselor naturale. Materialul de care vorbeam mai înainte și cu care se căptușește interiorul pantofului, oferă o soluție. Este o linie de cercetare foarte nouă, și trebuie să vă spun că din discuțiile avute cu specialiștii români am aflat cu satisfacție că ea este cunoscută și în țara dv. Sint sigur că veți mai auzi vorbindu-se de colagen. El ne învață și o mare lecție: nu vă îndepărtați niciodată prea mult de natură...

«CRIZA» PIELII NATURALE?

Ing. Robert DESGRIPPES — și o industrie schimbătoare

«Industria «clasică» a pielii trece printr-o criză» — pune de la început punctul pe «i» d. Desgrippes. D-sa este cel mai în măsură s-o știe, fiind un specialist reputat și în același timp strâns legat de activitatea comercială, în calitate de șef pentru Europa al Departamentului Piele în marea societate franceză «Minoc», ea însăși filială a unei importante companii americane cu sediul la Philadelphia. Considerațiile sale sînt cu atât mai interesante cu cât depășesc sfera — și așa destul de largă — a industriei încălțăminte, abordînd o problemă la care au revenit și alți participanți la ancheta de față: ne referim la «impactul» materialelor sintetice.

— Să mă explic — continuă ing. Desgrippes. Nu este un secret pentru nimeni că articolele de piele naturală, încălțăminte sau marochinărie, sînt tratat înlocuite de cele din material sintetic. Aceasta a dus, între altele, la dispariția unui număr impresionant de tăbăcării: în Franța, între anii 1954 și 1964, și-au închis porțile 264, rămînînd în funcțiune doar 15, firește cele mai moderne și mai bine utilate.

— Se aud, deci, acordurile grave ale... cîntecului lebedei?

— Nu, n-am spus asta. Industria pielii naturale se orientează spre obiectele de lux și fantezie. Aș mai putea menționa un deșeu nou: piele naturală pentru îmbrăcat mobilă, pereții...

— Care sînt resorturile tehnice ale «rivalității» piele naturală-piele artificială? Pur și simplu cea din urmă este mai ieftină și mai rezistentă decît cea dintîi?

— Lucrurile nu sînt atât de simple. Firește, este și o chestiune de preț. Pielea naturală trebuie s-o coși. Mecanic, bineînțeles, dar totuși, este o operație complicată, în timp ce procedeele moderne care folosesc curentul de înaltă frecvență decupează și «fixează» foaia de plastic (mai precis, de poliuretan) eliminînd coaserea, și deci asigurînd o productivitate sporită. Un alt aspect, la care nu știu dacă v-ați gîndit: pielea naturală este eterogenă prin definiție. În adevăr orice piele «de la Dumnezeu» are defecte fizice, iregularități pe care nici un proces industrial nu le poate elimina; de aci, inevitabile deșeuri. În schimb, ea posedă calități fizico-chimice extraordinare: absoarbe transpirația, tolerează deformări în trei dimensiuni (spre deosebire de materialele plastice care, indiferent de natura lor, pot fi asemuite cu foi bidimensionale). Chiar și pe planul rezistenței pur mecanice pielea naturală întrece, în anumite privințe, plasticul. Așadar, pro și contra. O soluție ar constitui-o defibrarea pielii naturale și apoi «reconstituirea» ei, pentru a îmbina avantajele pielii și ale finisajului sintetic.

— Vă referiți probabil la cercetările de care ne vorbea prof. Kawamura.

— Da. Colagenul...

— Să vă dau însă un exemplu pentru a demonstra labilitatea echilibrului piele artificială-plastic. Un fabricant care «aproviziona» cu bocanci de schi echipa națională a Franței a avut ideea să lipească pe pielea naturală o foaie groasă de poliuretan. Aceasta comunica bocancului rigiditate și rezistență la zgîrieturi — proprietate foarte importantă la schi. Pînă aci, toate bune și frumoase. Dar în cele din urmă, fabricantul a renunțat complet la piele și a început să producă bocanci 100% din plastic!

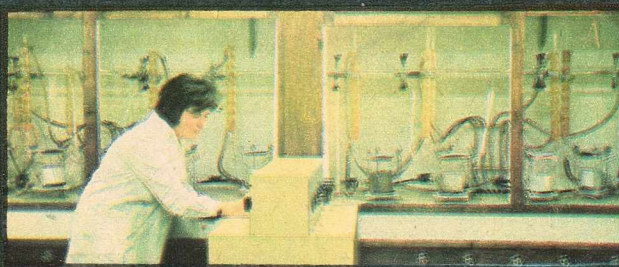
— Așadar...

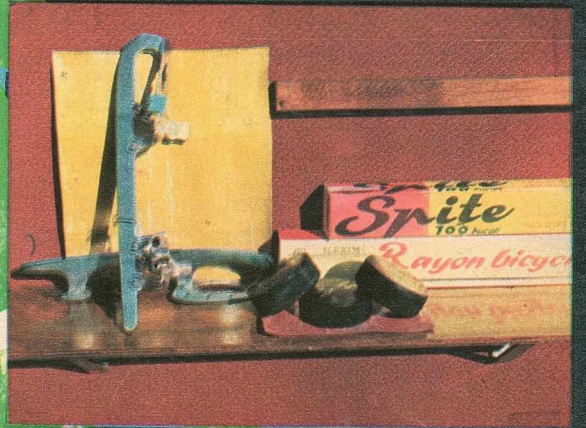
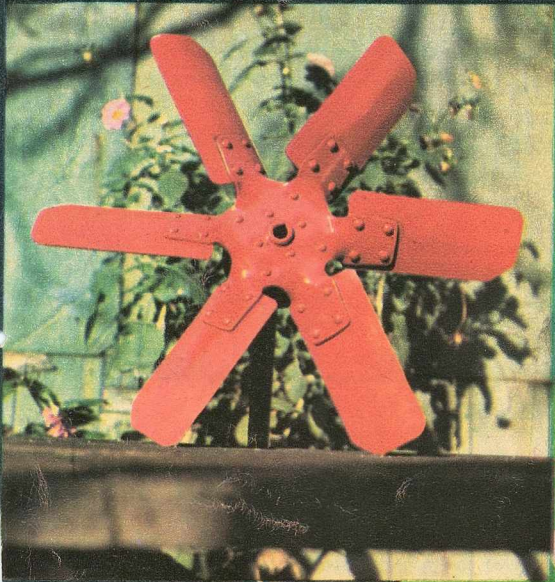
— Vreau să previn remarca dv: nu, nu sînt pesimist. Pot să vă asigur că firma mea face afaceri excelente și vreau să mă folosesc de acest prilej pentru a sublinia colaborarea fructuoasă pe plan economic și științific, cu țara dv. Stimez foarte mult pe specialiștii români. Revenînd însă la punctul de plecare, vreau să spun că noi, «pielarii» trebuie să dăm dovadă de inventivitate tehnică și imaginație artistică pentru a rezista la «asaltul plasticului». Dar inventivitatea și imaginația nu reprezintă oare însuși «motorul» progresului?

UZINA DE PROTOTIPURI ȘI REPARAȚII DE UTILAJ CHIMIC-FĂGĂRAȘ PRODUCE:

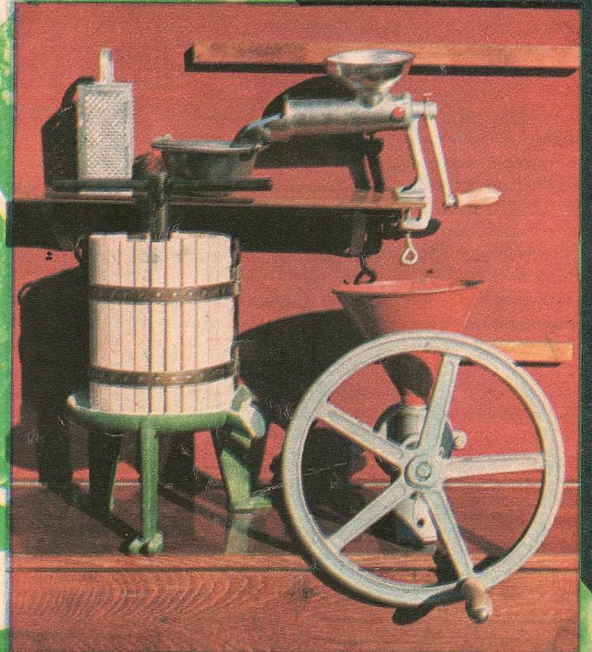
- utilaje chimice — prototipuri, unicate și piese de schimb
- armături industriale din oțel inoxidabil și anti-corosiv
- piese de schimb turnate din oțel inoxidabil, crom-nichel, oțel refractar
- utilaje chimice, aparatură emailată, conducte și armături emailate antiacid
- capace ambutisate din oțel-carbon și oțel inoxidabil
- utilaje și conducte cauciucate pentru industria chimică, valturi și calandri cauciucati, ebonitati, acoperiti cu pvc sau valturi din poliuretan pentru industria celulozei și hîrtiei
- utilaje și conducte din poliesteri armați cu fibre de sticlă și acoperite cu poliesteri.

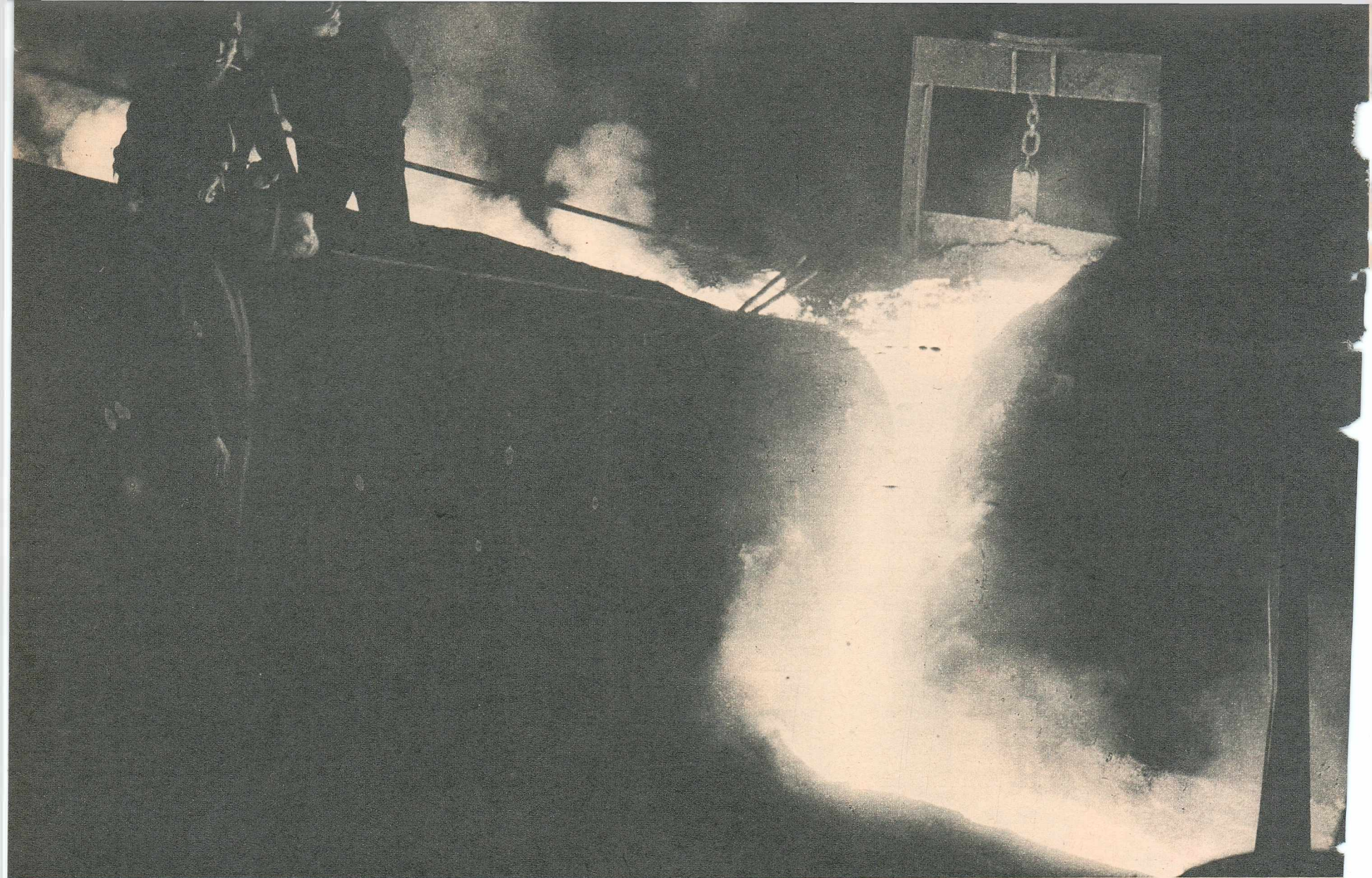

PRODUCE

- Prese struguri de 5, 10-50 și 100 l
- Rișniță porumb
- Mașină de fructe
- Răzători
- Ciaun turistic
- Ventilator pentru camioane și auto-turism
- Patine adulți și copii
- Puc hochei
- Spite bicicletă
- Role și bureți zugrav
- Furcă zugrav
- Uleiuri pentru piele

Sintem la vremea bilanțurilor,
a unor bilanțuri îmbucurătoare,
care exprimă vigoarea și dinamismul
economiei românești,
pașii enormi făcuți în toate sectoarele
vieții materiale și spirituale.
S-au creat toate condițiile
pentru ca noul cincinal
— această etapă importantă
pe drumul progresului și prosperității
României socialiste
— să deuteze tonic
și să înainteze apoi vertiginos.
Viitorul cincinal
orientează economia spre o creștere
mai rapidă a eficienței
în vederea realizării
unui spor mai mare al venitului național,
ceea ce se va reflecta pozitiv
în ridicarea nivelului nostru de civilizație.
În felul acesta se va ajunge
la o continuă prosperitate a națiunii,
la îmbunătățirea condițiilor de viață,
de muncă, de cultură, ale oamenilor
— țelul suprem al noului cincinal.
Așa cum a arătat
tovarășul **NICOLAE CEAUȘESCU**,
în expunerea sa la ședința
Comitetului Executiv al C.C. al P.C.R.
și a guvernului din 25 noiembrie 1970:
«Avem nestrămutata convingere
că prin munca însuflețită a comuniștilor,
prin mobilizarea activă a maselor largi
a celor ce muncesc de la orașe și sate,
care urmează cu încredere și abnegație
politica partidului,
punând în valoare elanul,
talentul și energia creatoare
a harnicului nostru popor,
constructor al socialismului,
vom îndeplini cu succes toate sarcinile
ce ne stau în față».
Interlocutorii noștri comunică
în paginile revistei «Flacăra»
câteva date concrete din perspectiva deschisă
de marele program de dezvoltare
a noului plan cincinal.

VOM SMULGE APEI ȘI MAI MULTĂ LUMINĂ!

Două cifre cred că sintetizează cel mai bine viitoarea noastră activitate: ca urmare a intrării în funcțiune a unor amenajări hidroenergetice, producția de energie hidroelectrică va atinge circa 10 miliarde kWh în 1975, față de cele 2,6 miliarde kWh obținute în anul acesta. Așadar, o cifră impresionantă. Ce premiere concrete ascunde ea? Aș vrea să menționez în primul rând darea în funcțiune în 1971 a ultimelor grupuri de la Sistemul hidroenergetic și de navigație Porțile de Fier, iar începând cu anul 1972, punerea treptată în funcțiune a hidrocentralei de pe Lotru. În viitorul cincinal se vor continua din plin și unele lucrări începute anterior. Aș vrea să menționez, în această ordine de idei, lucrările hidroenergetice de pe Someșul Mic. În această perioadă, pe cursul râului se vor da în exploatare 2 hidrocentrale, respectiv de 45 000 kW și 220 000 kW. Să nu uităm apoi lucrările grandioase de pe Olt, menite să regularizeze cursul acestui important riu al patriei. Din «salba» celor 34 de hidrocentrale, în viitorul cincinal vor fi date în exploatare 3, la Râmnicul Vlcea, Govora și Dăești, puterea lor însumând 128 MW. Se va continua amenajarea integrală a Argeșului, între Curtea de Argeș și Pitești, primele centrale care vor intra în funcțiune fiind cele de la Bascov și Pitești. Totodată, va începe construcția primelor 2 centrale de pe râul Sebeș, având fiecare o putere instalată de 150 000 kW. Este o trecere rapidă, succintă, în revistă a marilor sarcini ce stau în fața institutului nostru (institut ce asigură proiectarea și urmărește executarea tuturor lucrărilor hidroenergetice din țară). S-ar mai putea aminti și alte lucrări de anvergură, cum ar fi definitivarea proiectelor unor amenajări pe Rîul Mare — Retezat, Drăgan — Crișul Repede, Lotru — aval, Siret etc. Mă mulțumesc să menționez importanța enormă ce se acordă amenajărilor râurilor noastre interioare (acțiune concepută și inițiată de partidul nostru, de conducerea sa), ceea ce, implicit, ne solicită pe noi, proiectanții, mai mult decât oricând. Cu experiența acumulată în 20 de ani de când funcționează institutul nostru, cu cadrele competente pe care am reușit să le creăm în acest interval de timp, sint convins că vom face față sarcinilor. Așadar, la lucru.

Ing. doctor Florin IORGULESCU,
directorul Institutului de studii și proiectări
hidroenergetice (I.S.P.H.).

5 ANI DIN ISTORIA CELEI MAI DINAMICE RAMURI

În actualul cincinal, industria chimică rămâne în continuare cea mai dinamică ramură a industriei noastre, fapt determinat de multiplele aplicații pe care produsele chimice le au în lărgirea bazei de materii prime, ca înlocuitori ai unor materiale clasice deficitare, în procesele de chimizare etc.

În dezvoltarea industriei chimice se va înregistra un salt calitativ datorită modificărilor esențiale din structura producției. Dacă dezvoltarea de până acum a avut în vedere în primul rând satisfacerea cerințelor economiei naționale, planul de dezvoltare din următorii cinci ani conduce și spre realizarea unor sporuri în produsele destinate exportului, ceea ce va determina o participare mult mai activă a țării noastre pe piața mondială. Exigențele acestei piețe ne obligă ca noile instalații pe care le vom pune în funcțiune să se ridice la un nivel tehnic superior.

Modificările de structură vor ține seama de creșterea eficienței economice, printr-un randament sporit al instalațiilor, reducerea consumurilor specifice și creșterea productivității muncii. Realizările globale la nivelul anului 1975 vor depăși astfel de două ori producția anului acesta, producție care este la rîndul său de 2,7 ori mai mare decât cea din 1965.

Pentru aceasta va crește volumul de investiții alocate industriei chimice cu de peste două ori mai mult decât în perioada 1966–1970. Dezvoltări mai importante se vor realiza la producția de îngrășăminte chimice, urmărindu-se în același timp îmbunătățirea raportului dintre elementele nutritive, în conformitate cu cerințele agriculturii. Astfel, peste 2 100 000 tone substanțe active vor fi predate agriculturii. Totodată vom lărgi gama sortimentelor de antidăunători cu 11 produse noi.

Dezvoltarea producției de material plastic va fi de asemenea o preocupare de bază a cincinalului. Producția firelor și a fibrelor sintetice va crește de patru ori, ceea ce va crea condițiile necesare dezvoltării industriei proprii și va asigura un disponibil important pentru export. România va deveni astfel un partener important pe piața mondială a fibrelor sintetice.

O preocupare deosebită în programul de dezvoltare o va constitui diversificarea producției în condiții eficiente din punct de vedere economic. În acest scop ministerul a elaborat o amplă acțiune de consultare a consumatorilor interni asupra produselor chimice care în prezent se importă.

CINCINALUL VIITOR- MĂRTURIE ELOCVENTĂ A DINAMISMULUI ECONOMIEI NOASTRE

Diversificarea aceasta va avea drept scop valorificarea în primul rând a cercetărilor proprii. Numai în 1971 se vor asimila 81 de asemenea produse noi.

**Pompiliu IOBI, director adjunct,
Directia planificării și dezvoltării
a M.I.C.**

UN VAST PROGRAM DE ACTIVITATE

Linile directoare ale vastului program de activitate pe care-l reprezintă cincinalul în care ne avântăm acum, se oglindesc mobilizator și în prevederile aferente Combinatului de bumbac nr. 2 — București.

Astfel, putem arăta că nivelul principalilor indicatori prezintă o creștere importantă și care necesită în consecință o amplă mobilizare a întregului potențial pentru valorificarea tuturor resurselor.

Producția valorică a combinatului prezintă o creștere, față de realizările anului 1970 de 26% în 1971, ajungând în 1975 la 80%. Această creștere se obține prin îmbunătățirea activității fabricilor existente și în special prin rezultatele ce se scotează a se obține de la filatura «Oltenița», unitate dată în funcțiune în anul 1970 și unde se prevede a se atinge parametrii proiectați mai devreme cu un trimestru, precum și prin darea în funcțiune de noi capacități (16%).

La producția fizică de fire se prevede o creștere de 2 250 tone (13%) în anul 1971 față de realizările anului 1970. Din analizarea detaliată a acestui indicator rezultă că întreaga creștere se va obține prin îmbunătățirea indicilor de utilizare.

La sfârșitul acestui cincinal, în anul 1975 este prevăzută o producție de 24 700 tone fire, ceea ce reprezintă o creștere de 38% față de anul 1970, din care 4 800 tone (27%) urmează a se realiza la două unități noi date în funcție. La producția de țesături creșterea ajunge la +45% în anul 1975 și aceasta datorită atât îmbunătățirii indicilor de utilizare în fabricile existente, cât și reutilării, dezvoltării și construirii de noi unități ce urmează a se realiza în această perioadă.

La vată medicinală creșterea evoluează de la +5% în

1971 la +31% în 1975, din care 30% prin dezvoltarea actualei fabrici de vată-Buftea.

Din evoluția indicatorilor de producție fizică și valorică se observă o creștere mai accentuată a indicatorilor valorici față de cei fizici și aceasta se va obține printr-o mai bună folosire a materiilor prime, prin producerea de articole cu un nivel din ce în ce mai înalt de finisare.

De asemenea, îmbunătățirea continuă a produselor combinatului, și în special a țesăturilor, va duce la creșterea competitivității pe piețele externe, produsele oferite la export crescând, față de 1970, de peste 2 ori în 1975.

Productivitatea muncii prezintă în anul 1970 o valoare de 99 000 lei/salariat, față de care în 1971 se va obține o creștere de 22%, ajungând în anul 1975 la o creștere de 56%, fapt care demonstrează că în cea mai mare măsură creșterile de producție se vor obține pe seama creșterii productivității muncii.

O atenție deosebită trebuie dată consumului de materie primă și aceasta din două motive: în cea mai mare parte materia primă pentru filaturi provine din import, dar pe de altă parte acest element formează 70% din totalul cheltuielilor de producție. În acest scop se prevede o reducere importantă de consumuri specifice atât la filaturi, cât și la țesătorii. De exemplu, din reducerea de consumuri specifice la fire, în țesătorii se vor realiza în 1975 economii de 2 900 tone fire, din care se pot produce circa 6 milioane bucăți confecții.

Această realizare va fi posibilă în urma unei intense activități de cercetare și de creație care va urmări atât problema economiilor, dar cât și a înlocuirii materiilor prime din import cu materiale produse în țară: fibre poliesterice și celofibră.

Ca eficiență economică putem arăta că se preconizează o intensă activitate de îmbunătățire a indicatorilor respectivi, de exemplu beneficiile urmează a fi de trei ori mai mari în 1975 față de realizările anului 1970, iar cheltuielile la 1 000 lei producție-marfă să scadă de la 910 lei la 834 lei. În perioada următorului cincinal sint prevăzute, de asemenea, cheltuieli importante de investiții care depășesc 500 milioane lei.

Din aceste fonduri se vor executa dezvoltări de întreprinderi (Buftea), reutilări (F.R.B.), precum și două unități noi de producție: o întreprindere integrată la Turnu Măgurele

cu o capacitate de 4 000 tone fire pe an și respectiv, 25 milioane mp țesături și o filatură de fire tip bumbac la Drăgănești Olt cu o capacitate de producție de 4 000 t/an.

Având avantajul că cifrele de plan pentru perioada 1971-1975 au fost gândite, dezbătute și definitive în timp util, s-au putut analiza în adâncime toate posibilitățile și rezervele, s-au întocmit programe de acțiune și s-au luat măsuri ca încă din primele zile ale anului următor să livrăm beneficiarilor noștri cantitățile și în special calitățile contractate.

Ing. Maria FLUCSĂ
director general al Combinatului
de bumbac nr. 2 — București

FACTOTUM-UL DECENIULUI VIII

În cadrul programului general de dezvoltare armonioasă a economiei noastre naționale s-a pus și se pune un accent deosebit pe dezvoltarea celei mai noi și mai actuale activități industriale a epocii: electronica.

Privitor la această ramură industrială, Congresul al X-lea al partidului a stabilit, pentru etapa 1971-1975, remarcabilul ritm de creștere de 2,2-2,4. Iar în ședința Comitetului executiv al C.C. al P.C.R. și a guvernului din 25.XI.1970 s-a scos în evidență existența unor posibilități de dezvoltare și mai ample. Mai precis, producția anului 1975 va putea depăși de peste două ori și jumătate nivelul producției lui 1970.

Dar, în cincinalul pe care-l începem, caracterul de noutate pentru industria electronică nu va fi determinat doar de ritmul dezvoltării sale. Pentru că tot specific industriei noastre electronice în 1970-1975 va fi și extinderea fabricației de serie, cu alte cuvinte industriale, a producției de microelectronică, cât și aplicarea microelectronicii în cele mai variate domenii ale tehnicii și, implicit, pe această bază, crearea de noi și noi posibilități, de noi și noi domenii de aplicare.

Programul dezvoltării producției electronice este atât de complex și de variat încât, neavând aici loc, nici măcar pentru o simplă enumerare a produselor existente în producție sau care vor fi asimilate, ne vom rezuma doar la câteva exemple de noi întreprinderi și de noi produse: Uzina de cinescoape, Fabrica de aparate electronice de măsură și industriale, precum și altele.

Simultan vom dezvolta volumul actualei producții și vom fabrica noi tipuri de produse de electronică industrială (aparate de măsură, aparat electronic de automatizare, echipamente de semnalizare și de comandă ș.a.) și de produse ale industriei electronice de larg consum (variate tipuri de aparate de radiorecepție și de televizoare).

Un domeniu nou cu care industria noastră electronică se înscrie în programul general al dezvoltării economiei naționale îl constituie fabricația de echipamente electronice de calcul și de prelucrare a datelor, program menit să răspundă majorului deziderat al creării sistemului național de prelucrare a datelor.

Deci, sarcini mari, dificile și de răspundere. Pe de altă parte însă, o bază industrială de ramură existentă, institute de cercetare și proiectare bine dotate, de asemenea existente, un larg fond uman de specialiști cu o experiență dobândită, și, peste toate, investiții masive pentru dezvoltare. Cu alte cuvinte, serioase premise pentru a fi îndreptățiți să afirmăm, cu toată luciditatea, că în cursul cincinalului 1971-1975, industria noastră electronică se va dezvolta și ramifica într-o asemenea măsură încât va influența mersul întregii economii naționale, încât va marca și mai aginc revoluția științifico-tehnică din toate celelalte ramuri productive industriale.

Inginer Virgil LEFTER
director tehnic al centralei
industriale de electronică și automatizare

INDUSTRIA ALIMENTARĂ 1971-1975

De vorbă cu tovarășul Nicolae Mitulescu, director în Ministerul Industriei Alimentare

— Aș dori să arăt în primul rând că în conformitate cu directivele Congresului al X-lea al Partidului Comunist Român, volumul total al investițiilor din cadrul industriei alimentare va fi egal cu volumul investit în această ramură de la naționalizare și pînă în anul 1967.

— Ce unități industriale de mare capacitate vor fi construite în această perioadă?

— Voi menționa câteva dintre principalele capacități prevăzute a intra în producție, în această perioadă: în industria zahărului vor fi puse în funcțiune noile fabrici din județele Neamț și Ialomița, cu o capacitate totală de 8 000 tone sfeclă/24 ore. Este prevăzută de asemenea dezvoltarea fabricii Bod care, în final, va avea o capacitate de 4 000 tone sfeclă/24 ore.

În industria grăsimilor vegetale se vor construi o fabrică de ulei la Buzău, care va prelucra 400 tone semințe floarea-

CINCINALUL VIITOR — MĂRTURIE ELOCVENTĂ A DINAMISMULUI ECONOMIEI NOASTRE

soarelui în 24 ore, o fabrică de prelucrare a boabelor de soia la Vaslui, cu o capacitate de 540 tone boabe/24 ore, o fabrică de chimizare a grăsimilor în județul Ilfov cu o capacitate de 42 000 tone/an grăsimi scindate, 28 000 tone/an acizi grași distilați etc. În industria produselor zaharoase, fabrica de produse zaharoase-Roman, cu o capacitate de 14 000 tone/an, din care 4 000 tone/an ciocolată, și fabrica de surrogate de cafea, cicoare și extract de cafea din Sf. Gheorghe cu o producție anuală de 10 000 tone. Se va dezvolta și moderniza fabrica Kandia-Timișoara la care producția va crește cu 4 000 tone ciocolată pe an. În industria conservelor, se vor construi noi fabrici în județele Ilfov, Brăila și Satu Mare, cu capacități care variază între 8 000 și 12 000 tone/an conserve legume și fructe, 13 secții de pastă tomate (46 000 tone/an), 20 secții legume și fructe, secții de sucuri și de fructe confiate ș.a. În industria cărnii și frigului se vor construi 11 abatoare noi cu o capacitate anuală de circa 212 000 tone carne, 27 200 tone preparate carne, 19 320 tone conserve carne, 4 000 tone salam Sibiu. Dintre abatoarele mai importante se pot menționa cele de la Galați, Pitești, Craiova, Slobozia, Miercurea Ciuc ș.a. De asemenea vor intra în producție în acest cincinal fabrica de preparate și conserve de carne din București și cele de conserve de carne din industria peștelui vor beneficia de amenajarea unor mari incinte piscicole în Delta Dunării și în lacurile riverane de circa 50 000 hectare. Acest sector va fi dotat cu încă 22 nave de pescuit oceanic și 4 nave colectoare. De asemenea se vor construi 3 fabrici de semi-conserve și semipreparate din pește la București, Craiova și Sulina cu o capacitate totală de 14 000 tone/an.

Cu noi și moderne unități industriale vor fi înzestrate deopotrivă și industria laptelui și produselor lactate, industria de bere, industria vinului, industria spiritului, industria frigului și industria tutunului.

— Care vor fi criteriile de amplasare a acestor noi obiective?

— În primul rând construirea lor în centrul de greutate al producției de materii prime, în al doilea rând situarea obiectivelor în centrele de consum și, evident, existența forței de muncă. Doresc să arăt totodată că apariția acestor numeroase unități industriale pe harta țării va determina nu numai sporirea produselor alimentare, ci, totodată, larga lor diversificare. O altă problemă la ordinea zilei: permanența creșterii a calității, domeniu în care unitățile ministerului nostru — pe drept criticate în numeroase rânduri — vor trebui să întreprindă măsuri, de data aceasta, convingătoare.

DELTA DUNĂRII ÎN PERSPECTIVĂ

La începutul lui '70 a fost creată, după cum se știe, o nouă instituție economică: Centrala «Delta Dunării». Scopul urmărit? Punerea în valoare a tuturor bogățiilor din deltă, bogății insuficient exploatate în trecut.

Ce se va realiza aici în cincinalul care începe mâine? Ce va produce Delta Dunării peste cinci ani?

Iată ce ne declară în această privință tov. **Constantin Nicolau**, directorul general al Centralei «Delta Dunării»: — Studii amănunțite efectuate recent de toate întreprinderile care conlucrează în cadrul centralei, prevăd o creștere substanțială, în viitorii ani, a tuturor produselor pe care ni le poate oferi delta. La pește, de pildă, în 1975, vom avea o producție anuală de 50 000 tone, față de 20 000 tone cât s-a livrat anul acesta. Stuful: la sfârșitul cincinalului va fi recoltat anual peste 200 000 tone, cu 60 000 tone mai mult ca în prezent. Va fi mărită suprafața de plantații de pomi de diferite specii pe întinderi care însumează mii de hectare, iar în ceea ce privește producția agricolă, ea va furniza în bună parte și furajele necesare creșterii animalelor în deltă cât și a peștelui din heleșteie. Numărul de porci crescuți anual în deltă va crește de la 10 000 la 20 000.

Centrala, printr-un institut propriu de cercetări și proiectări înființat de curând la Tulcea, va asigura metodele optime necesare creșterii producției și realizarea proiectelor pentru noile obiective economice din deltă prevăzute pentru cincinal. Pentru lucrări de noi investiții, sumele prevăzute ating cifra de 700 milioane lei. Ce se va

realiza? Noi amenajări piscicole pe o suprafață de 50 000 hectare; terminarea și extinderea indugiilor la I.A.S.-Chilia Veche; noi amenajări stufo-piscicole și pentru silvicultură; înființarea unor stații-pilot cu caracter experimental etc. De asemenea, se va construi în anii 1973-1974, la Tulcea, o fabrică de furaje granulate (mîncare pentru pește).

În general, proiectele prevăd, încheie interlocutorul nostru, ca Delta Dunării să devină la sfârșitul noului cincinal un ținut bogat în produse agroalimentare, o grădiniță înfloritoare.

B. SURU

LITORAL '71-'75

Ce surpriză ne rezervă viitorul cincinal în domeniul activității turistice pe litoral? Ce se va mai construi pe țărmul mării? Care va fi numărul oaspeților care vor poposi în decursul viitoarelor veri pe admirabilele noastre plaje?

Răspunsul la întrebările de mai sus ni-l dă tov. **Ștefan Enache**, vicepreședinte al Oficiului Național de Turism, director general al Centralei de turism litoral.

— Vă informez de la început, ne spune d-sa, că planul de investiții care se referă la dezvoltarea bazei materiale a activității turistice pe litoral pentru viitorii cinci ani, se va concretiza prin crearea unor noi spații de cazare pentru un număr de 30 800 oaspeți. Ceea ce, bineînțeles, reprezintă noi hoteluri, noi vile, noi pensiuni. De asemenea, noi restaurante, cu spații corespunzătoare numărului turiștilor pe care-i vom găzdui. La acestea se adaugă construirea unor noi unități comerciale și a unor amenajări destinate agrementului.

Printre importante lucrări prevăzute de noi în cincinalul care începe — continuă interlocutorul nostru — se numără terminarea (pînă în 1972) a construcțiilor și amenajărilor turistice din noua stațiune Saturn de lângă Mangalia și a celor din stațiunea Olimp, aflată între Costinești și Neptun. În cincinal se va mai naște, tot pe litoral, o nouă stațiune maritimă care se va desfășura între Eforie Nord și Agigea și va avea o capacitate de 1 360 locuri.

Pe lângă amenajările turistice menite să atragă spre plajele noastre cît mai mulți turiști, din țară și de peste hotare, se va mai crea, la Eforie, un așezămint special, cu caracter terapeutic de mare capacitate, pentru tratament cu nămol (peste 20 000 de împachetări cu nămol, anual).

Pentru a se descongiona circulația de-a lungul litoralului, în timpul sezonului de vară, tot în cursul noului cincinal se va continua dublarea pînă la Vama Veche (adică pînă la capăt) a șoselelor asfaltate care unește toate stațiunile maritime de pe litoralul românesc.

— Preocupări imediate?

— Cu toate că sintem în plină iarnă facem pregătiri intense — ne împărtășește mai departe tov. Enache — pentru sezonul din vară. Pentru vara lui '71 cînd sperăm să avem, grație spațiului de cazare pe care-l creăm acum, un număr mai mare de oaspeți, și români și străini, față de cel de pînă acum. În acest scop, ca gaze prevăzătoare, pregătim cadrele necesare (directori de hotel, personal administrativ, de serviciu etc.) unei serviri cît mai civilizate a viitorilor oaspeți estivali. Planificăm viitoarea activitate, ne aprovizionăm, amenajăm și reamenajăm totul pentru a face cît mai plăcută vacanța celor care ne vor vizita în sezon.

— O ultimă întrebare: care va fi capacitatea de cazare pe întregul litoral la sfârșitul viitorului cincinal?

— Cel puțin 1 300 000 de turiști anual — adică dublu ca în 1970.

F. URSEANU

LEGUME, LEGUME...

Fiind o fermă nouă, înființată anul acesta, putem spune că adevărata noastră activitate se va desfășura în anii următori, în cincinal. Deocamdată am creat toate condițiile pentru recolta viitoare: am arat întreaga suprafață, terenul a fost fertilizat, discuit și modelat. Unitatea agricolă pe care o conduc unește patru cooperative de producție: Bradul de Sus, Bradul de Jos, Oarja și Căteasca și sintem convinși că vom dovedi eficiența acestei forme de conlucrare. Totodată am pus bazele unei bune cooperări cu Combinatul petrochimic-Pitești. Cele 107 ha ale fermei fiind amplasate în imediata sa apropiere, avem asigurată sursa de apă, dirijată de la pompele combinatului. Ținînd seama de expunerea tovarășului Nicolae Ceaușescu, cu privire la îmbunătățirea organizării, planificării și conducerii agriculturii, pentru a asigura cantitățile necesare de legume timpurii vom folosi din plin sistemul de culturi protejate. În acest scop folia de polietilenă primită de la combinatul petrochimic va fi de mare folos, încă de pe acum, în protejarea culturilor extratimpurii de varză.

Fermelor specializate, cum e cazul unității noastre, li s-au trasat sarcini ce trebuie realizate integral pînă în anul 1972. De aceea, salariații noștri nu vor preocupă nici un efort pentru ca producția zecilor de hectare de mazăre, cartofi, ardei, roșii timpurii — producția anului viitor — să ajungă la vremea cuvenită în magazinul intercooperatist. Dar nu numai atît: producția noastră va fi cu mult deasupra mediei obținute în grădinile celorlalte cooperative, atît datorită noii organizări, cît și datorită faptului că întreaga cultură va fi irigată și mecanizată, iar terenurile vor avea asigurate cantitățile necesare de ierbicide.

După acest început, de-a lungul cincinalului, producția va spori, an de an.

Alexandru DĂDĂRLAT,
directorul asociației intercooperatiste
de legume în cimp-OARJA

sport

de Emanuel VALERIU

ierarhizări

Sfârșitul acestui an ne-a pus în fața unei superproducții de clasamente și preferințe ale publicului sportiv de la noi și de prin alte părți.

Într-adevăr, a devenit un obicei, dacă nu chiar o tradiție, ca încheierea anilor să fie pecetluită și prin tabele ierarhice, alcătuite de specialiști, de gazetari, de public și de către federații și din care să aflăm care sportiv a întrunit aprecierea cea mai largă la capătul unui interval de timp prin care ne măsurăm, îndeobște, trecerea prin viață, ori stabilitatea acesteia. Se naște astfel o luptă, de fiecare dată interesantă și, pe alocuri, interesată, între amatorii unei discipline ori ai altora, între tehnicienii propriu-ziși și ziaristi, între auzul calificat, dacă vreți, și cel al opiniei publice. Disciplinele arenei se înfățișează la masa juriului o dată cu cei care le practică și destinul lor este, de regulă, inseparabil. Cine ar fi îndrăznit să nege supremația mondială a lui Pelé tocmai în anul în care s-a desfășurat Campionatul mondial câștigat chiar de echipa celebrității numite? Cum să nu suferi însă pentru supercampionul belgian Merckx care, în cel mai productiv an al său, nu poate învinge gloria altei stele, dintr-un sport colectiv, deși el, Merckx, a luptat de unul singur pe bicicleta sa, nereușind să impresioneze continentul american, cam miop la ciclism? Or, cum să nu eziți mai înainte de a scrie în fruntea listei un nume de fotbalist, eveniment rar în ultimele anchete internaționale anuale pentru desemnarea celui mai bun sportiv, cînd tînărul grec Papani, calm, ne-a uimit cu săritura sa la prăjină? Și, în fine, în ceea ce ne privește, cum să nu fii încercat de o undă de tristețe cînd remarci că printre cei luați în considerație nu apare numele nici unui compatriot? Cred chiar că este singurul gen de clasamente în care «priceperea» oficialităților noastre de resort n-a găsit încă o soluție. Dar, mai e timp...

În schimb, un sport cam văduvit la noi, tenisul de cîmp, ne aduce satisfacția de a vedea un nume drag — Ilie Năstase, pe prima poziție în Europa și pe primele locuri în lume. Acum putem măsura valoarea palmaresului său din 1970 și să resimțim, în locul celor ce l-au pedepsit după insuccesul din meciul cu echipa Iugoslaviei, o jenă pentru ingratitudinea de atunci.

Anul care se încheie ne-a pus în fața unei surprize de proporții: federațiile noastre au primit, probabil, dezlegarea de a-și desemna pe cei mai buni sportivi ai anului. Și au făcut-o după ce ani la rînd presa le tot înșelăm s-o facă. Dar s-a procedat organizat și în fiecare zi vedeam cum un alt grup de 2-3 federații ne anunța: Ionescu, Popescu ș.a. Începutul e bun cu tot cheful meu de glumă. Îmi dă acest ghiont alinieră pe care în general n-o agreez, și-n particular o cred stupidă. Acum toate federațiile se cred datoare să-și spună punctul de vedere și aflăm, cu această ocazie de unele foruri despre a căror existență n-am prea avut vești, peste an: rachetomodelism, yahting, radioamatorism, orientare turistică etc. Poate stimulați de noile obiceiuri aduse de finalul anului, sportivii din aceste ramuri și îndrumătorii lor se vor agita mai mult în viitor și... mai public.

O nedumerire mă încearcă totuși și mi-o mărturisesc chiar dacă prin asta voi supăra pe cronicara (rul) «Contemporanului» cea (cel) care ține de la o vreme sosea steagul feminismului: e just să întocmim clasamente «ambigene» atunci cînd competițiile sînt totuși separate? La șah să zicem (nu fiindcă n-avem încă un campion), ori la patinaj artistic unde mereu vi se pare firesc să se alcătuiască o singură listă a valorii? Cum să se procedeze la fotbal, în acest caz, căci și fetele au început să-l practice? Eu cred că începutul este lăudabil, dar că mecanismul se cere pus de acord cu viața însăși a unor sportivi. Se știe că, de ani de zile, unele foruri sportive (tenisul în special) publică lista celor mai buni jucători ai anului în virtutea căreia se vor alcătui «tablourile» întrecerilor din anul următor. Pentru altele însă să ne mulțumim cu rezultatele campionatelor naționale, pentru că alt fel ne vom incurca. Vom avea un campion național care și-a câștigat pe teren titlul și nu altul, desemnat «cel mai bun sportiv al anului» la masa verde. Ceea ce nu ar fi tocmai sportiv...

teatru

JOACA DE-A GILCEAVA

...De astă dată, Dinu Cernescu n-a mai ținut cu tot dinadinsul să ne șocheze. Nu i-a mai adus pe băieții lui Magdin să-l comenteze în ritmuri de jazz pe Machiavelli, nu și-a mai agățat actorii de odgoane, precum în «Viziuni flamande», nu a ținut nici măcar să ne dovedească că are la nevoie și apetență pentru poezia tragică, precum în «Meșterul Manole». În «Gilcele din Chioggia» regizorul prim al Giuleștiului ne propune pur și simplu două ceasuri de joacă, o voioasă joacă de-a gilceava, senină, surizătoare, hazliu gălăgioasă. Două ceasuri pe scenă ni se povestește o istorioară veche de-a lui Goldoni, cu neveste gureșe de pescari care-și așteaptă bărbații plecați pe mare împletind frenetic dantele, certându-se între ele cu sete, cu năduf, cu vocație, o poveste cu fetișcane aprinse de dorul măritișului și care-și dispută logodnicii, folosind toate armele cu puțință, de la birfă la păruială și la... tunuri.

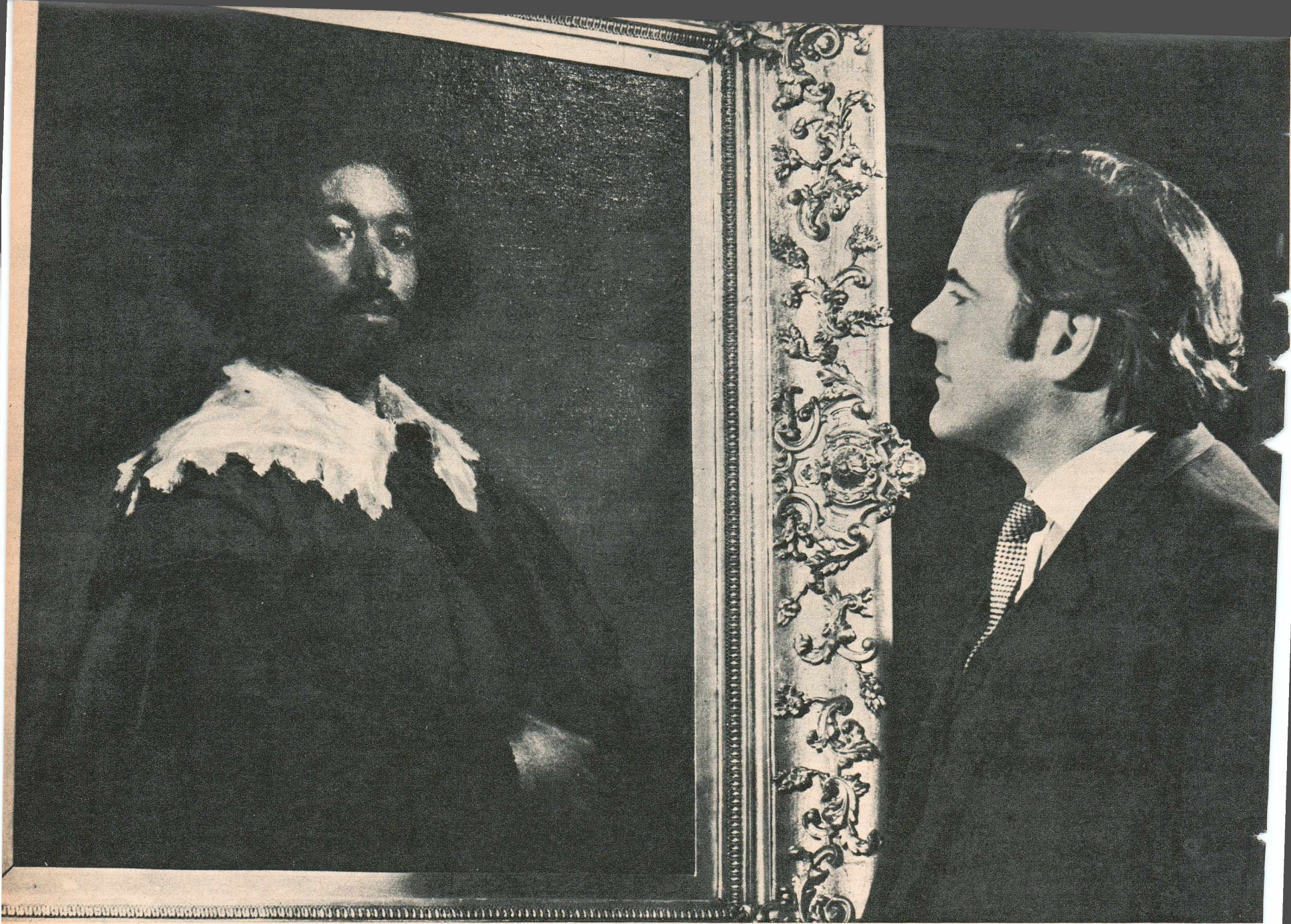
Ca să credem în candorile piesei, regizorul a lăsat-o să fie de atunci și de acolo, numai că ne-a povestit-o, desenând-o ușor caricatural, cu o tandră ironie, și propunându-ne, de la bun început, convenția acestui joc, Sorin Haber, scenograful, fiindu-i cu adevărat prețioasă sa mină dreaptă. Totul în acest spectacol, totul — casele, norii, marea, personajele — sînt desenate, sau mai curînd decupate parcă în carton, efectele de lumină și mișcarea sacadată subliniază și ele, voit, această sarabandă a gilcevilor, a certurilor voluptuoase și împăcărilor înciudate. Casele sînt jucărioare pe roțile, valurile din carton se saltă și ele pe niște pîrghii la vedere, judecătorul își are sediul într-o pompoasă lectică împodobită cu pene și clopoței, Vincenzo coboară în scenă din nacela unui balon, Tita Nane se strecoară noaptea

în sat, ascuns în pîntecele unui cal troian, luminile se aprind și se sting anume ca să ne creeze iluzia unor tablouri pe care alunecă, brusc animate, niște figurine din carton negru. Și toată această năstrucnică invenție regizorală și euforică dezlănțuire a fanteziei plastice nu înăbușă ci, dimpotrivă, obligă actorii la o cel puțin egală invenție — și rigoare! — compozițională, întreg acest spectacol «ușor» și amuzant cerînd un impresionant travaliu actoricesc. Șt. Mihăilescu-Brăila trebuie să vorbească tot timpul într-un mod îninteligibil din care noi trebuie să înțelegem totuși cîte ceva, și o face într-un mod absolut irezistibil, Dan Tufaru merge tot timpul — de dragul lui Toffolo Poponete al său — cu umerii scoși în față, cu fundul împins înapoi și cu labele picioarelor răsucite, Jorj Voicu ondulează grațios fiecare gest al pescarului Vincenzo, imitînd modulațiile peștilor, Ion Vilcu — poate cea mai bună creație a spectacolului — se chinuie să facă din Tita Nane un Maciste dur, cu mușchi din vată, fetele — Athena Demetriad, Dorina Lazăr, Ileana Cernat — sînt ca niște păpușele invadate de bonete, funde, flori și încercîndu-se în propria vorbărie asurzitoare.

Chiar dacă uneori actorii își duc personajele puțin prea departe, situîndu-le în vecinătatea grotescului, dacă nu chiar în cea a cretinismului, chiar dacă pe alocuri spectacolul își pierde cîte o clipă verva și ritmul, «Gilcele din Chioggia» rămîne un spectacol cu haz. Un spectacol care înobilează noțiunea de divertisment. Care poate încînta pe oricine, de la spectatorul obișnuit pînă la criticul cel mai năzuos.

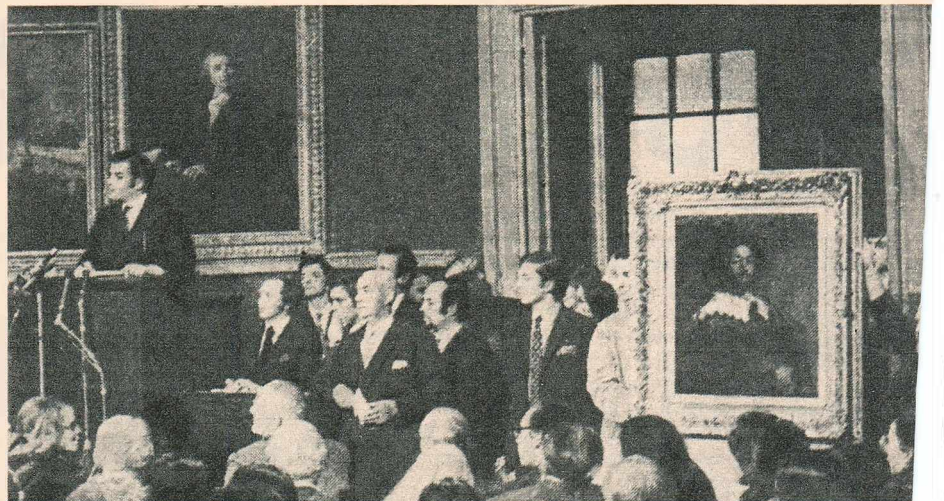
Sanda FAUR

Toate
recordurile
mondiale
bătute:

Cel mai scump
tablou din lume
s-a licitat
în 2 minute!

CEL MAI SCUMP TABLOU DIN LUME E UN VELAZQUEZ

● Cine e Juan Pareja? ● 1649: Velazquez pleacă în Italia să achiziționeze tablouri... ● 1789: nava amiral a coroanei britanice transportă comorile lui Sir William Hamilton ● Ciudata preferință a bunicului Nathan ● Prețul unui tablou urcă în fiecare secundă cu 133 000 franci!... ● Ultimul record mondial la bursa tablourilor ● Și totuși afacerea nu e încă încheiată...

Zi obișnuită de licitație la galeria Christie din Londra. Doar la Sotheby, cealaltă celebră galerie londoneză de tranzacții și vânzări de obiecte artistice, o mică senzație printre asistență: actorul de cinema Alain Delon plătește 55 000 lire pentru un desen din tinerețe al lui Rembrandt... Prețurile care se plăteau în ultimele zile pentru tablouri păreau «deprimante» după părerea specialiștilor. Dar vineri, poate... Vineri la Christie se pune în licitație un Velazquez, o pânză nu dintre cele mai celebre («Portretul lui Juan de Pareja»), căci capodoperele maestrului spaniol, care n-a fost prea productiv, sînt de mult în sălile Muzeului Prado (51), în galeriile englezești (17), americane (13) sau răspindite cite două sau trei în alte muzee europene sau colecții. Nimeni nu se aștepta la o lovitură de teatru, cu toate că un ziar de seară avansase un preț de vânzare de un milion de lire... Nici mult, nici puțin față de precedente ilustre. Plutonul

intermediarilor, ca întotdeauna, era prezent și... tăcut.

Pînă la 300 000 de lire sterline (sau 756 000 dolari) nimic interesant. Apoi urmează cele două minute epocale, cînd, după calculele unui ziarist francez, prețul tabloului lui Velazquez urca în fiecare secundă cu 133 000 franci! Cea mai scurtă și cea mai palpitantă licitație din istorie! După un minut era bătut recordul mondial din 1961 de 2 300 000 dolari, plătit de galeria Park Bernet din New York pentru tabloul lui Rembrandt: «Aristotel contemplînd capul lui Homer», iar după un alt minut, cînd Alec Wildenstein, proprietarul galeriei newyorkeze cu același nume, a oferit 2 310 000 lire sterline (5 544 000 dolari!), ultimul record de vânzare a unei picturi, cel pe care îl obținuse tabloul lui Leonardo da Vinci: «Portretul Ginevrei de Benci», achiziționat de National Art Gallery din Washington în 1967, era bătut!

și rebel și de barbă. Dintre toate operele «italiene» ale lui Velazquez portretul lui Pareja se numără printre puținele care s-au transmis posterității...

DESTINUL TABLOULUI NU S-A ÎNCHIEAT ÎNCĂ

Timp de aproape 150 de ani tabloul dispărea în lumea necunoscută a obiectelor.

Dar în jurul anului 1798 el apare în colecția lui Sir William Hamilton, care-l cumpără la Neapole și e transportat de la Veneția în Anglia, împreună cu toată colecția, pe nava amiral a marinei britanice, la ordinul lui Horacio Nelson. Sir Hamilton se desparte de portretul pictat de Velazquez în anul 1801, când, prin intermediul aceleiași galerii Christie (!) și în aceeași sală de azi (!) este vândut cu 40 de lire și cîțiva șilingi. În 1811 el este achiziționat de cel de-al doilea conte de Radnor pentru 151 de lire și a rămas timp de 160 de ani în castelul acestuia de la Longford din Wiltshire pînă la sfîrșitul anului 1970 cînd al 8-lea conte de Radnor a fost nevoit să-l vîndă ca să plătească datoriile făcute de-al 7-lea conte de Radnor!

Portretul lui Juan de Pareja a intrat, deocamdată, în patrimoniul galeriei Wildenstein, din New York. Alec Wildenstein, directorul filialei londoneze a acestei firme care a licitat pinza la Christie, a declarat: «Este o pictură pe care bunicul meu Nathan a dorit-o acum 80 de ani... El considera că aceasta este cea mai formidabilă pictură pe care a văzut-o vreodată».

Acum se pune întrebarea: va părăsi Anglia lucrarea lui Velazquez? Incertitudinea e totală. Galeria Wildenstein mai are nevoie de o licență de export. Dar în același timp muzeele engleze au timp de trei luni dreptul de preemțiune. Va reuși unul dintre ele să avanseze colosala sumă? Puțin probabil. Iar tezaurul britanic are alte preocupări... Deocamdată consiliul de administrație al National Gallery din Londra a lansat un apel pentru ca tabloul lui Velazquez să rămînă în Anglia. Se face apel la suflet, la sentimente. Dar cu sentimente nu se cumpără tablouri.

C. BOZBICI

Juan de Pareja.

Noul proprietar, Alec Wildenstein (cu ochelari, în dreapta), imediat după licitație...

VELAZQUEZ PLEACĂ ÎN ITALIA SĂ ACHIZIȚIONEZE TABLOURI

...Ideea de a transforma construcția octogonală, care se ridicase pe locul străvechiului turn Alcatraz, într-o galerie de pictură, îl obseda pe Velazquez încă din 1647. Abia în 1649 ea devine actuală și i-o propune lui Filip al IV-lea: «Sire, spune Velazquez, eu aș putea, natural cu îngăduința Maiestății Voastre, să mă duc la Roma și la Veneția pentru a căuta și a găsi cele mai bune opere

ale lui Tizian, Veronese, Bassano, Rafael din Urbino, Parmesano și altele asemănătoare... La 21 ianuarie 1649 el debarcă la Genova împreună cu mulatru Juan de Pareja, servitorul și ucenicul său. La 21 aprilie e la Veneția. Apoi la Bologna, Florența, în sfîrșit, la Roma la începutul anului 1650.

La Roma a fost pictat și acest portret al maurului Juan de Pareja, astăzi cel mai scump tablou din lume. Iată împrejurările. Se pare că două sint motivele care l-au determinat pe Velazquez să-l picteze. Primul: ca să-și

60 milioane de oameni din 70 de țări ale lumii află ora exactă după ceasurile cu inscripția «Fabricat în U.R.S.S.»

CEASURILE SOVIETICE «POLIOT», «VOSTOK», «RACHETA», «SLAVA», «ZARIA», «CEAIKA», «LUCH»,

înseamnă:

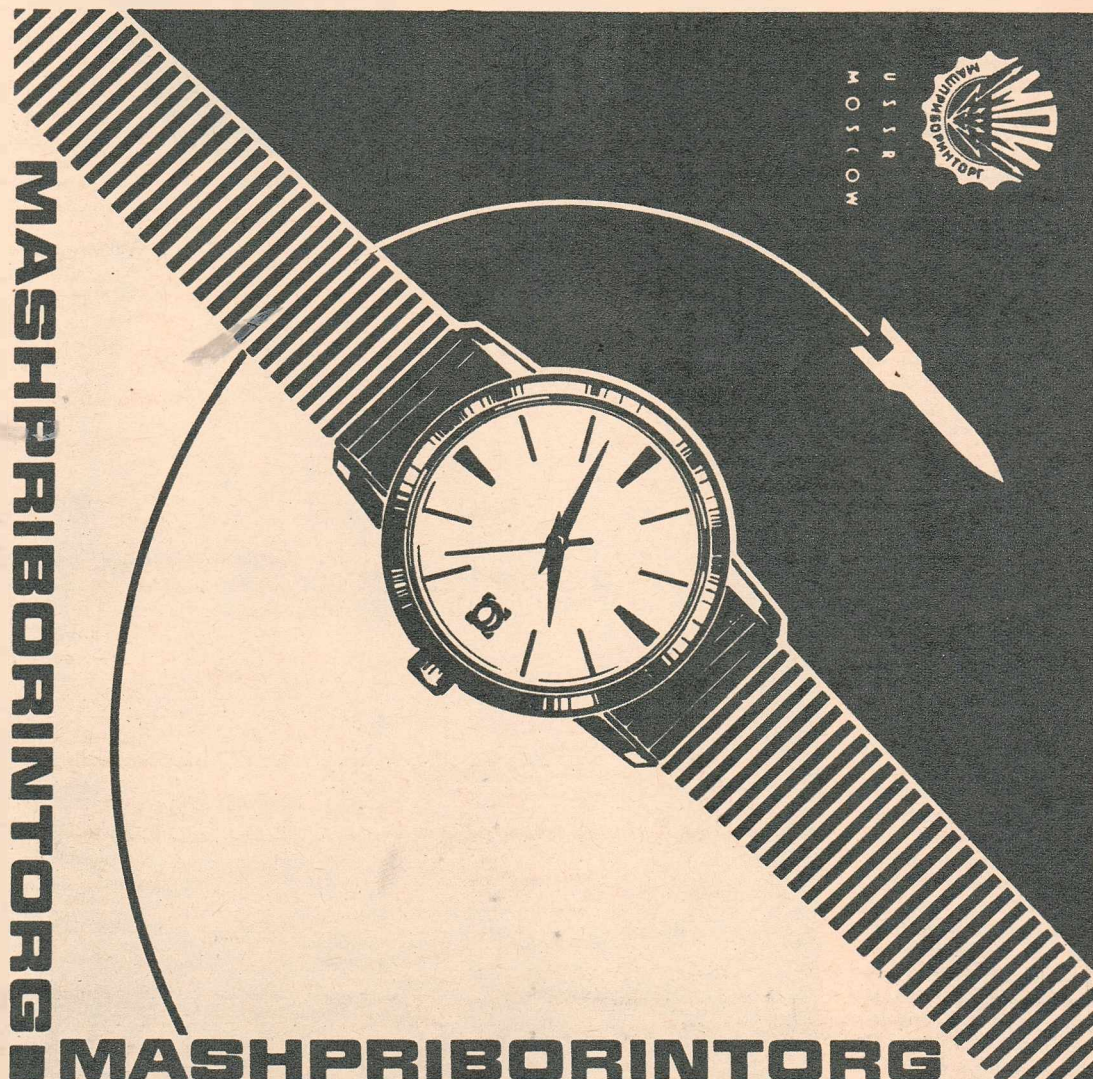
- mecanism cu siguranță în funcțiune
- formă exterioară modernă
- prețuri accesibile

Exportator:
V/O «Mashpriborintorg»
MOSCOVA
G-200 U.R.S.S.

PUBLICOM

MASHPRIBORINTORG

MASHPRIBORINTORG

te

le

gra

me

● Jean-Pierre Mocky, regizor și actor francez, și-a asumat pentru actualul său film, *Căruțașii morții*, doar sarcina regiei. Din spatele aparatului va dirija trei interpreți cu personalitate zdrobitoare: Orson Welles, Henry Fonda și James Mason.

● Carlo Lizzani intenționează să transforme într-un subiect de film *Cazul Casati* care a alimentat cronicile de scandal din vara și toamna acestui an. După definiția cineastului, filmul ar putea să fie «o incursiune printre compromisurile, deviațiile și intrigile anilor din urmă, care au înlocuit lumea pitorească a noctambulilor și a reporterilor fotografi din *La dolce vita*». Din distribuție ar urma să facă parte Silvana Mangano, Florinda Bolkan, Romy Schneider, Frédéric Stafford, Umberto Orsini și, în măsura în care vor fi liberi, Claudia Cardinale și Marcello Mastroianni.

● Scrierile *Diavoli* din London de Huxley și *Diavoli* de John Whiting au furnizat lui Ken Russell material pentru un film asemănător cu «*Maica loana a îngerilor*». În rolurile principale — Vanessa Redgrave și Oliver Reed.

● Faye Dunaway și Liv Ullman vor fi partenerele lui Tom Courtenay în filmul *Fata de pe muntele verde*, ale cărui turnări vor începe în primăvară, în Norvegia.

● Glenn Ford (Cimarrón) a semnat un contract cu casa 20-th Century Fox pentru un serial TV polițist. Actorul va interpreta un polițist specializat în problemele delincvenței juvenile.

● Cineastul polonez Stanislas Rozewicz realizează drama istorică *Prologul*, cu Olgierd Lukaszewicz, Marta Lipinska și Jan Gogolewski.

● E greu de imaginat un cuplu Louis de Funès — Yves Montand. Gérard Oury are de gând să facă din această pereche punctul forte al filmului său *Nebunia grandorilor*.

● Vit Olmer, junele prim al cinematografului cehoslovac, se află deja la cel de-al patrulea film semnat ca regizor: *Violonistul*. Ca și primele trei (*O tinără*, *Cetățeni cu bluzon* și *Două cești cu cafea*) și acesta este inspirat din problemele actualității.

● Se vorbește tot mai insistent de un *Decameron* pe care-l va ecraniza Pier Paolo Pasolini. Deocamdată nu se cunoaște numele nici unui interpret. Filmările ar urma să aibă loc în Sicilia, Franța și Yemen. Operator va fi Tonino Delli Colli cu care Pasolini a mai colaborat.

PE PLATOURILE LUMII

DIN NOU O MOȘTENITOARE ȘI UN FERMIER

Un film de zile mari pare să se pună la cale undeva, într-un colț din estul Angliei, mai precis la Melton Constable Hall (cam la 25 de km de Norwich). Cineastul Joseph Losey («Pentru rege și țară», «Servitorul») și scriitorul-scenarist Harold Pinter și-au unit, ca și altădată, forțele. Nu mică este surpriza celor care află că, de data aceasta, colaborarea lor nu are în vedere un film cu neașteptate meandre, cu multiple implicații psihologice și sociale, cum au fost *Servitorul* sau *Accidentul*, ci «o melodramă romantică», după cum anunță regizorul, poate nu fără intenția de a deruta puțin pe curioși. Citeva precizări. Filmul este de fapt ecranizarea unei nuvele a lui L.P. Hartley, *Intermediarul*, publicată cu cincisprezece ani în urmă. Losey a fost fascinat de povestea unui tânăr care retrăiește, prin rememorări, un fapt esențial din viața sa: în copilărie a fost, timp de trei săptămâni, intermediarul iubirii romantice, de sfârșit de secol al 19-lea, dintre o frumoasă moștenitoare și un fermier puternic. Folosindu-l ca purtător

(Continuare în pagina 18)

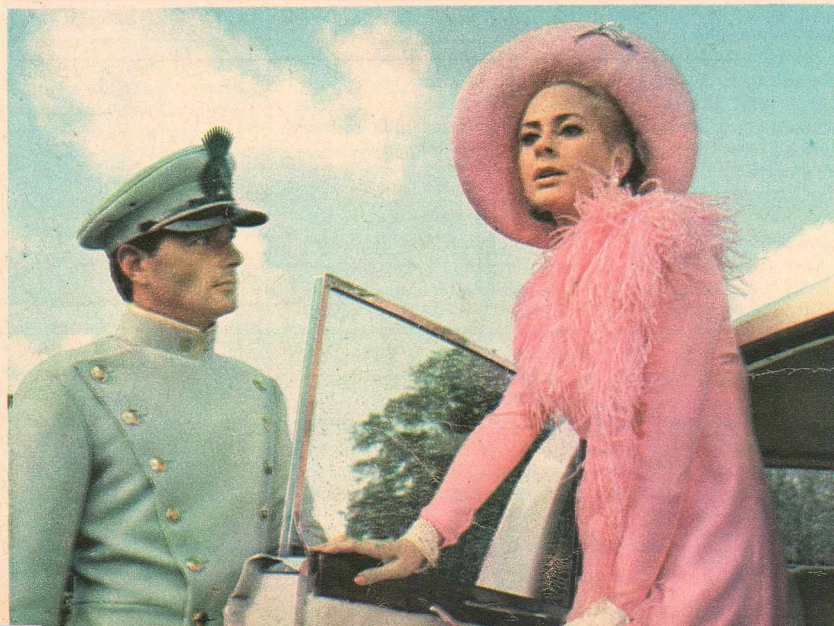

NU ESTE DE-AJUNS SĂ O PRIVEȘTI PE MARIA GRAZIA BUCCELLA

Correspondență specială
de la Giuliano ORLANDO

Se zice că este actrița noastră cea mai sexy. Uneori a fost comparată cu Marilyn Monroe, deși sincer vorbind, este limpede că perspectivele acestei fete din Roma de a dobândi gloria vedetei americane sînt cam reduse. Maria Grazia Buccella a acceptat acest rol pentru că era singurul avantaj. În cinematografie — ca și în alte activități, de altfel — există momente în care se simte nevoia unui anumit tip, a unui anumit personaj. Or, cînd Buccella și-a pus în gînd să facă cinema, avea în fața sa cîteva nume care nu-i permiteau o altă alegere: rolurile dramatice erau ocupate de Sophia Loren și Silvana Mangano, cele de față frumoasă, serioasă și simplă — de Claudia Cardinale, iar Monica Vitti era stăpîna privilegiată a filmelor cu femei alienate. «Toate locurile erau ocupate — ne spune actrița.

(Continuare în pagina 18)

Geneviève Page: puțin misterioasă, puțin răutăcioasă, întotdeauna spirituală, de cele mai multe ori pe post de intrigantă căreia i se iartă orice, așa apare actrița franceză în mai toate filmele sale. Nu s-a plîns niciodată de monotonia personajului. Recentul ei rol din filmul «Declinul și căderea unei spioane» este încă o dovadă că vedeta nu cunoaște nemulțumirea, ci doar pofta de joc și strategia de a nu refuza.

ACTORI ȘI ROLURI

«Dacă micul ecran își are «Incoruptibili» săi — Elliot Ness et Comp. — marele ecran și-a făcut rost de cîteva «Coruptibile»: patru fete cărora noi le-am zice mai degrabă «coruptoare», așa cum ne învață estetica cinematografică de fiecare zi. Regizorul englez Robert Freeman a născocit pentru ele o poveste aventuroasă care poartă chiar acest titlu: «Coruptibilele». Fotografia noastră o înfățișează pe căpetenia lor, actrița Judy Huxtable.

de Constantin POPESCU

CAMERINI Mario

Regizor italian de film, născut la Roma la 6 februarie 1895. Studiază dreptul înainte de a aborda cinematograful în 1920, când devine scenarist și asistent al vărului său, regizorul Augusto Genina. E unul dintre veteranii filmului italian, turnând, practic fără întrerupere, din 1923. A atacat cu succes subiectele cele mai diverse, indiferent de epocă, cu o ușurință și o siguranță caracteristice talentului său versatil. După ce-și face debutul în filmul sonor cu o dramă insolită: *La răsputie* (Rotaie) (1929-1930) cu Käthe von Nagy, se impune doi ani mai târziu cu o comedie intimistă, de caldă atmosferă populară: *Gli uomini, che mascoloni*. Cu protagonistul filmului, tânărul Vittorio de Sica, el va realiza o serie de comedii dramatice: *Darò un milione* (1935); *Ma non è una cosa seria* (1936); *Il signor Max* (1937); *Grandi Magazzini* (1938), în toate avind ca interpretă o actriță descoperită de el: Assia Noris. Dar alături de comedii sculptoare ca: *Il cappello a tre punte* (1934) și *remake-ul său, La bella mugnaia* (1955), cu De Sica, Sophia Loren și Mastroianni sau *Battucore* (1938) cu Assia Noris, M.C. este un delicat povestitor de istorii sentimentale dramatice, contemporane: *T'amerò sempre* (1933) și *remake* cu Alida Valli (1943); *Come le foglie* (1934) cu Isa Miranda și *Una storia d'amore* (1943) cu Assia Noris, sau de odinioară, inspirat din romane celebre: *Una romantica avventura* (1941) după Thomas Hardy, sau *Figlia del capitano* (1947) după Puskîn. După război M.C. își dă tributul său neorealismului cu trei opere aspre, violente: *Due lettere anonime* (1945) cu Clara Calamai, Andrea Checchi; *Suspine pe strada* (1948) cu o Magnani magnifică, și *Il brigante Musolino* (1950) cu Silvana Mangano și Amedeo Nazzari. Din bogata sa operă postbelică mai desprindem: *Gli eroi della domenica* (1953); *Ulysse* (1954) cu Kirk Douglas; *Suor Letizia* (1956) cu Anna Magnani; colaborarea sa (regie și scenariu) la *Război și pace* (1956—King Vidor); *Via Margutta*; *Crimen; Delitto quasi perfetto* (1960—1968).

CAMUS Marcel

Regizor francez de film și scenarist, născut la Chappes (Ardenne), la 21 aprilie 1912. Studiază la Academia de arte frumoase, dînd apoi lecții de desen și ocupîndu-se activ de pictură și sculptură. Deportat în timpul războiului într-un lagăr de lângă Lübeck, organizează acolo un teatru de amatori. După eliberare face asistență de regie pe lângă Henri Decoin și Jacques Becker, debutînd ca regizor de film și scenarist în 1957 cu *Mort en fraude*, unde-și afirmă o manifestă atitudine de condamnare a războiului colonialist, luînd partea, în felul lui, oarecum haotic, oamenilor de culoare persecutați. Sedus de coloritul tropical, de atmosfera exotica a meleagurilor sud-americane, el își alege un subiect cu evidente referiri la mitologia europeană: *Orfeu Negro* (1959), coproducție franco-italo-braziliiană. Filmul, lucrat cu o rară măiestrie pe o încântătoare gamă coloristică, obține «Palme d'Or» la Cannes și Oscarul pentru cel mai bun film străin pe 1960. Supraestimat de o parte a criticii, contestat vehement de cei ce detestă latura lui folcloristică, filmul lui Camus constituie un model de care el se va servi în cele două filme ulterioare: *Os Bandeirantes* (Rio Negro) (1961) și *L'Oiseau de Paradis* (1962). Turnează apoi mai rar, la mari intervale. Reținem: *Le chant du monde* (1965) după J. Giono, cu Catherine Deneuve și Hardy Krüger; *Le vent brûlant* de l'été (1967) cu Vicente Escudero; *Vivre la nuit* (1967) cu Jacques Perrin; *Le temps fou* (1968); *Le mur de l'Atlantique* (1970) cu Bourvil; *Un été sauvage* (1970) și *Scoop a Rio-Santo* (1970) cu Anna Karina și David Hemmings (Blow-up).

CANALE Gianna Maria

Actriță italiană de film, născută la Reggio Calabria, la 12 septembrie 1927. Aleasă a doua miss Italia la un concurs de frumusețe, G.M.C. debutează în film ca protagonistă datorită unei fericite îmbinări între un fizic armonios și o deșăgare, o inteligență, surprinzătoare pentru o începătoare fără pregătire, fără experiență scenică. Tipul ei cinematografic este modelat de regizorul Riccardo Freda (care-i va deveni soț) în cele 9 prime filme realizate. În 1951 este chemată să turneze la Hollywood, în *Go for Broke*, apoi la Londra: *The Silent Enemy*, cu Laurence Harvey și *The Whole Truth*, cu Stewart Granger, și la Paris, în *Alerte au Sud*; *La châtelineau de Liban*, cu Jean-Claude Pascal; *Surcouf*; *Scaramouche*; *Cavalerul Pardailan*, cu Gérard Barry. Tip de frumusețe senzuală, aureolată de mister, este eroina unor povești romantice pe fundal istoric (*Il cavaliere misterioso*; *Leggenda del Piave*; *Le schiave di Cartagine*; *Gerosolime liberata*), protagonistă unor fastuoase vieți romantice de femei celebre (*Theodora*; *Madame Dubarry*), a unor superproducții de capă și spadă (*Il conquistatore d'Oriente*; *La regina delle amazzoni*; *La Venere dei pirati*; *Tigre dei sette mari*; *Il leone di San Marco*) sau a unor povești din antichitate (*Conquistatore di Corinto*; *Le fatiche di Ercole*; *Spartaco*). G.M.C. a fost uneori protagonista unor filme mai ambițioase: *Napoleon de Sacha Guitry* (1954); *Il coraggio* (1955); *Donne sole* (1956) și mai ales, *Il Boom* (1963) de Vittorio de Sica, cu Alberto Sordi, poate cel mai bun rol al carierei sale.

CANTOR Eddie

Actor american de film și teatru, născut Edward Iskowitz, la New York, la 31 ianuarie 1892; mort la 10 octombrie 1964. După un debut pe scenă ca diletant la 16 ani, apare în continuare ca actor de «burlesques» (vodeviluri), în music-hallurile newyorkeze. În timpul războiului organizează spectacole pentru armată, iar din 1918 devine vedetă la teatrul lui Ziegfeld, obținînd printre altele un succes personal în revista «Whoopie», scrisă special pentru el și pe care o va juca în 1930 și pe ecran. Alături de Irving Berlin, Al. Jolson și Frații Marx, el reprezintă unul dintre principalii piloni ai music-hallului american al anilor '20 și unul dintre primii care au marcat începutul filmului sonor cu foarte originale comedii muzicale. Astfel, după un debut în 1927 cu *Special Delivery*, el devine celebru cu filmele: *Gloryfying the american Girl* (1930) cu Mary Eaton; *Napți indiene* (1931); *Regele arenei* (1932); *Scandal la Roma* (1933) cu Gloria Stuart; *Napți în harem* (1934) cu Ann Sothern; *Hollywood Melody* (1937); *Ali-Baba* (1937); *Forty Little Mothers* (1940). Cu o față extrem de mobilă, cu ochi mari ce treceau repede de la culoarea la malicie, ostînd într-un ritm de mitralieră cele mai acidulate replici, acest om-orchestră, cînta și dansa, executa parodii de mare clasă, încotdeauna înconjurate de un batalion de girls încîntătoare (faimoasele Goldwyn-Girls). Numerele lui țineau mai mult de clovneria muzicală, decât de burlescul de tip Chaplin sau Keaton. (Filon dificil, pe care vor merge mai târziu Frații Ritz, Danny Kaye sau Donald O'Connor). De la război apare mai rar: *Thank Your Lucky Stars* (1943) cu toate vedetele de la Warner Bros; *Hollywood Canteen* (1944); *Show Business* (id.); *If You Knew Susie* (1948); *The Story of Will Rogers* (1952); *The Eddie Cantor Story* (1953). A întemeiat o asociație filantropică pentru actori în retragere, iar din 1937 era președinte al Federației americane a artiștilor de radio. A primit în 1957 un Oscar onorific pentru «monumentala lui contribuție la buna dispoziție a lumii».

DIN NOU O MOȘTENITOARE ȘI UN FERMIER

de mesaje între El și Ea, adulții nu se gîndesc nici o clipă la posibilele consecințe asupra puștiului, pentru care relațiile dintre cei mari rămîn un mister de nepătruns. Băiatul va crește, va întîlni și el dragostea, dar amintirea poveștii «dintr-o vară de demult» nu-i dă pace. Chiar și numai această simplă rezumare ne poate liniști în privința filmului *Intermediarul*; această «melodramă romantică» se anunță a fi, în primul rînd, un film de Joseph Losey.

În ceea ce privește actorii aflați acum în preajma marelui cineast, pe doi dintre ei i-am mai întîlnit, nu demult, pe post de «frumoasă moștenitoare» și «fermier puternic»: este vorba de Julie Christie și Alan Bates (vezi «Departee de lumea dezlănțuită»). După cit se pare și lui Losey îi plac «citatele cinematografice».

Julie Christie, care n-a mai apărut de doi ani pe un platou, va mai avea drept parteneri pe Margaret Leighton, Michael Gough, Edward Fox, Richard Gilson, Simon Hume-Kendall, Dominic Guard. Ziaristii care vin la locul filmărilor află și o interesantă poveste a actualei reședințe a statului major al lui Losey: acest Melton Constable Hall a fost cîndva proprietatea actriței Madeleine Carrol, moștenită de la soțul său, căpitanul Philip Astley, nepotul celui de al 21-lea lord Hastings. Mai tîrziu a fost achiziționată de către ducele de Westminster care, la rîndul său, a vîndut-o unui fermier din Norfolk. Acesta din urmă a acordat societății care patronază filmul dreptul de a o închiria.

Cunoscînd pasiunea lui Losey pentru clădirile încărcate de istorie și mister, pentru zidurile care au ceva de spus, nu ne miră alegerea.

M. MIHĂILESCU

NU ESTE DE AJUNS SĂ O PRIVEȘTI PE MARIA GRAZIA BUCCELLA

Tot ce lipsea era un fel de Lolită, să zicem ceva mai trupeșă. Logodnicul meu m-a sfătuit să accept această constrîngere, acest joc al soartei.

Această declarație a fost preambulul negîndit al discuției cu Maria Grazia Buccella. Am anunțat-o că acest scurt interviu va apărea într-o revistă din România — iar actrița mi-a cerut o informație: «Spune-mi, plaja aceea de la Mamaia, despre care vorbește toată lumea, este chiar atît de frumoasă?» Am zăgăzuit-o că este într-adevăr așa, după care ne-am întors la filme. «Știi cum arăt în ultimul meu film, acesta făcut de Luciano Salce? Nu urîtă, ci groznic de urîtă, deși titlul — «Ajunge să o privești» — te face să gîndești altceva. Sînt o țărăncă tucuriie și păroasă. La începutul filmului semăn cu o maimuță. Dar, nici o grijă, voi sfîrși prin a deveni o vedetă frumoasă care culege aplauzele pe scenă. Bineînțeles, minunea o înfăptuiește dragostea. Filmul se anunță a avea un umor strălucitor; pină la urmă va trebui să mi se scoată fumul de vedetă din cap și să redevin o fată normală». Buccella pare a fi realmente încîntată de acest rol care, poate, îi va spori prestigiul.

— Ați putea numi un actor italian pe care-l preferați în mod deosebit?

— Vittorio Gassman, fără nici o ezitare. Este atît de talentat încît nu-mi pot imagina un rol care să nu i se potrivească. Și apoi, este un camarad excelent, nu pregetă să te învețe o mulțime de lucruri pe platou. După el, l-aș numi pe Ugo Tognazzi, cel mai bun actor comic în momentul de față.

— Dar dintre actrițe?

— Nici aici nu stau pe gînduri: Monica Vitti deține numărul unu. Este cea mai completă actriță din cîte avem.

Cele cîteva preferințe ne dau o idee mai precisă despre această fată care a cîștigat gloria datorită frumuseții sale. Cînd nu este obligată să joace roluri de «giscuțică» sau de «păpușă», Maria Grazia Buccella dovedește că este o tînră cu capul pe umeri. Revistele noastre o înfățișează adeseori în fuste mini, chiar ultra-mini, și fotografii ce speculează decolteurile ei vertiginose. Dar Buccella nu furnizează material amatorilor de cancanuri, fie și numai pentru faptul că de șapte ani are același logodnic, Vittorio Cecchi (fiul producătorului Cecchi). În lumea noastră cinematografică un record de șapte ori este tot atît de rar ca și o cioară albă.

Fotografie de Angelo FRONTONI

de Felicia ANTIP

Unde-i greșeala?

Totul este perfectibil, dorește pare-se să demonstreze televiziunea. Chiar atunci cînd ignoră ostentativ o critică și chiar atunci cînd o respinge public, pină la urmă, dacă respectiva critică este cît de cît întemeiată, ține seama de ea. Programul 2 nu mai monopolizează emisiunile de cultură de prim ordin (muzica simfonică de joi și de sîmbătă, poezia, filmele mai dificile, teatrul secolului XX etc.). Iar atunci cînd programează asemenea emisiuni nu le mai ascunde în spatele unor concurenți de maximă popularitate ca serialul de sîmbătă seară sau Teleenciclopedia. În săptămîna în care scriu, frumoasa evocare a lui George Enescu semnată de Florica Gheorghiescu și de Carmen Dobrescu și concertul omagial Beethoven cu participarea lui Emil Ghilels au fost accesibile telespectatorilor din întreaga țară. Emisiuni de pe programul 2 trec ulterior și pe programul 1, așa cum ni s-a promis că se va face cu ciclul despre Istoria filmului.

Deplîngi citeodată un fapt care ți se pare iremediabil, pentru că să constăți ulterior că greșeala poate fi reparată cînd nici cu gîndul nu gîndești. Am criticat modul inadecvat în care a fost retransmis, în timpul Festivalului Enescu, unul dintre concertele dirijate de Andre Previn (dirijorul rămăsese tot timpul invizibil). Retrospectiva de săptămîna trecută l-a readus pe micul ecran pe Andre Previn, de data aceasta văzut din față și de aproape, la o repetiție cu o piesă enesciană. Era pe cînd nu s-a văzut, azi îl vedem și nu e, dar mai bine mai tîrziu decît...

Prefer asemenea îndreptări pe tăcute unor eventuale autocritici sterpe. Dar și îndreptarea, îmbunătățirea, perfecționarea, trebuie să țină seama de un minimum de norme care, dacă nu sînt respectate, se răzbină. Cînd au fost îndemnați (sau au simțit nevoia) să modifice oarecum desfășurarea concursului «Steaua fără nume», organizatorii și-au făcut cunoscut public această intenție, s-au consultat cu unii și cu alții și, cînd au ajuns la o anumită concluzie, au luat un nou start. Regulamentul concursului s-a schimbat la vedere, noua lui versiune este cunoscută atît concurenților cît și telespectatorilor, și Dan Deșliu ar avea tot dreptul să spună într-o pauză «Cine dorește să participe la un concurs, trebuie să-i accepte regulile». Dar el nu ne spune așa ceva și în general nu ne prea spune vorbe degeaba. Fraza îi aparține lui Ion Mustaș pe care nimic nu-l îndreptățește s-o rostească, intrucît concursul lui, «Unde-i greșeala?», reprezintă un slalom năucitor printre «reguli» plantate ca din senin acolo unde nu te așteptai, un joc aleatoriu, plin de surprize dezagreabile și de un neprevăzut de care ne-am lipsi bucurios. Concursul se «îmbunătățește» într-un asemenea ritm încît nu știi, zău, unde o să ajungem. Punctul în care ne aflăm în momentul de față se caracterizează prin dispariția oricărui criteriu inteligibil de stabilire a premianților. Nu mai contează, ca în trecut, rapiditatea răspunsului: timpul de reflecție a fost redus de la două minute la unu, nu se mai poate răspunde la întrebări anterioare (ceea ce presupune riscul tot mai mare ca altul să fi dat un răspuns bun înaintea ta), cele cinci minute finale sînt folosite și ele în alte scopuri. În schimb, răspunsurile sînt «sortate» de colaboratori invizibili. Cum adică? Uneori, primul răspuns care ni s-a oferit după sortare era cel bun, alte ori abia al cincilea avea această calitate. Dar la fiecare întrebare a venit oare un singur răspuns bun? Termenul de depunere a răspunsului nemaijucînd nici un rol (așa e firesc cînd nu se ține seama decît de cei ce se încadrează în minutul acordat) ar trebui să fie declarați cîștigători sau toți cei ce au răspuns bine sau nici unul.

«Unde-i greșeala?» e un concurs cred unic, în felul său, pe glob. Se poate să fi existat două înfățișări succesive în care regulile jocului să fi rămas neschimbate, dar dacă s-a întîmplat îmi cer iertare, eu n-am băgat de seamă o asemenea minune. La început premiul era de 1 000 de lei pentru fiecare răspuns bun și de 1 500 de lei pentru fiecare răspuns dacă același concurent ieșea cîștigător la două probe. Probabil că cineva a greșit aici din punct de vedere financiar, că televiziunea nu dispune de fondurile necesare pentru a premia cu atîta generozitate. Dar cînd greșești trebuie să tragi consecințele proprii tale greșeli: sau plătești în continuare așa cum te-ai angajat, sau desființezi pur și simplu concursul, urmînd eventual să inventezi mai tîrziu altul, pe bani mai puțini. Nu reduci însă printr-un artificiu premiile la jumătate și nici nu te faci că ai uitat de promisiunea de a da o primă suplimentară celui ce vine cu două (sau chiar trei) răspunsuri exacte. Telespectatorii au fost martorii tuturor celorlalte prefaceri din mers: consumarea «timpului de concurs» prin repetarea la nesfîrșit a acelorași glume de către prezentatori, introducerea unei etape de preselecție, și, în sfîrșit, ciudata formă de desfășurare de acum, care sfidează orice principii de concurs: totul se petrece sub ochii noștri afară de alegerea (prin «sortare») a cîștigătorului. Unde-i greșeala? Greșeala e la cei ce cred că se pot juca de-a concursul fără nici un respect față de reguli, față de concurenți și față de noi cei ce deschidem televizorul întrebîndu-ne de unde o să sară de data aceasta iepurele arbitrarului...

de H. DONA

Iată-ne ajunși la ultimul număr din acest an. De-a lungul a cincizeci și două de săptămâni am avut de făcut față miilor de scrisori trimise de cititori, scrisori conținând realmente de toate: observații, propuneri, rectificări (adesea întemeiate), critici (dintre care multe, usturătoare), laude (cu și fără măsură), întrebări privind cele mai diferite domenii ale cunoașterii, oferte de articole, poezii, informații, piese, romane, pamflete (n-am primit însă nici o epoe), cereri de adrese și de date personale, sesizări critice, plângeri, mulțumiri și câte și mai câte. Departe de noi gândul de a întocmi vreun bilanț al «dialogului» pe 1970. În puținele rânduri care ne-au mai rămas la dispoziție, preferăm să răspundem — pe scurt — la încă vreo câteva din scrisorile care s-au aglomerat pe biroul nostru.

Într-un plic, pe care e indicat drept expeditor **M. DIMITRIU** din București-Titan, am găsit o scrisoare semnată «un grup de cititori» (de ce cred unii că semnând așa, scrisorile lor capătă mai multă pondere?). Ideea scrisorii este că revista noastră ar trebui să se profileze pe «varietăți», amănunte însoțite de fotografii ale unor celebrități trecute și actuale... muzică ușoară, artă culinară, modă etc.». Nu împărtășim această părere și, după cercetări minuțioase și răbdătoare, avem convingerea că nici marea majoritate a cititorilor noștri nu o împărtășesc. Publicul revistei este un public evoluat, însetat de cunoștințe, disponibil pentru dezbaterile temelor actuale, exigent față de calitatea intelectuală și publicistică a textelor publicate. De aceea, fără a subestima rolul materialelor recreative sau de divertisment, nu putem să ne limităm numai la ele. Cititorul nostru exagerează atunci când afirmă că «lumea se mai întreabă despre cazul Onassis-Jacqueline, dorind amănunte și fotografii». Despre perechea în cauză s-a scris, s-a re-scris (inclusiv în presa noastră) pînă la sațietate. Ce s-ar mai putea adăuga? Între timp, cucoana a mai îmbătrînit, iar domnul a rămas tot așa de antipatic ca și în trecut; lumea (în numele căreia, nu știm pe baza cărui mandat, vorbește cititorul din Titan) a început să-i uite și bine face. Sint doar atâtea subiecte, înfinit mai interesante și mai palpitate!

Un alt cititor, **PAUL GH. VASILESCU LĂPUȘNEANU**, tot din București, are unele observații cu privire la reportajul despre televiziune, publicat de colegul nostru C. Bozbi în nr. 49. Nu ne vom ocupa de aceste observații — subiective — ci de faptul că interlocutorul nostru contestă cu vehemență valabilitatea sondajelor de opinie. «Nu știu dacă vă este cunoscut dictonul că statistica este cea mai mare minciună», ni se adresează tov. P.G.V.L. Nu, nu este cunoscut și nici nu există șanse să ne convingem de «adevărul» lui. Desigur, o statistică poate fi falsificată, răstălmăcită etc. (o soartă asemănătoare poate cunoaște orice activitate omenească) dar nu rămîne mai puțin adevărat că statistica rămîne o modalitate științifică absolut indispensabilă cunoașterii și înțelgerii fenomenelor complexe, materializate în aspecte particulare extreme de diverse. «Vă închipuiți ce rezultate poate da un sondaj care ar alătura opinia unui bucureștean de cea a unui oșan», se indignează mai departe cititorul nostru. Ba ne închipuim: rezultate foarte interesante (cu condiția ca sondajul să fie efectuat în condiții științifice). Nu înțelegem ce îl supără pe autorul scrisorii; doar și bucureșteanul și oșanul sint români, trăitori în România socialistă, angrenați în același tip de relații sociale și economice, părtășii la aceeași cultură, legați și prin alte mii și mii de fire. Opiniile lor pot fi foarte bine comparate și sintetizate. Doar nu e vorba de suedezi și hotototți (deși, și în acest caz pot fi găsite puncte de vedere comune). E clar că nu-l putem urma pe cititorul nostru în cruciada dumisale împotriva sondajelor. După cum nu-l putem urma — în treacă țiu și țiu — nici atunci când pune pe același plan un film de valoare excepțională, cum este «Lumină intimă», cu o ineptie de felul dramatizării după Sfintul Sisoe.

Dar, mă rog, în ce privește filmele, spectacolele de teatru, cărțile, fiecare e liber să aibă părerea sa. Cu asta răspundem și cititorului **VALERIU GRAMA** din Satu Mare, care se miră că a găsit în revista noastră în două rubrici diferite, două păreri deosebite despre un același spectacol. Desigur, redacția are un punct de vedere unitar — bazat pe comunicarea ideologică și politică — asupra tuturor problemelor fundamentale ale societății noastre, asupra tuturor opțiunilor esențiale. Dar nu e nici o nenorocire dacă în aprecierea concretă a unui fenomen oarecare se înfruntă păreri diferite. L-aș ruga pe tov. Grama să-mi permită un exemplu. Personal, n-am fost de loc, dar absolut de loc, de acord cu cronica asupra spectacolului cu «Regele Lear», semnată în «Flacăra» de colega noastră Sanda Faur, al cărei talent și competență nu mai au nevoie de nici o recomandare. În ce mă privește, consider acest spectacol drept un eveniment artistic de cea mai înaltă calitate; tovarășa Faur a exprimat — cu urbanitate și măsură, ce-i drept — o serie de rezerve. Nu pierde lumea din asta. Mai rău ar fi dacă toți am avea exact aceeași părere despre toate.

Dar, acum nu e timp de polemici. Dimpotrivă, e timp să ne spunem unii altora: La mulți ani!

de Petru ISPAS

O NOAPTE CU STELE

Stăteam în curtea sectorului amețiți de oboseala zilei și de farmecul acelei nopți limpezi de vară. Era o împăcare și o pace care ne cuprinsese și creau o plăcută stare de bine. Drăgoi, responsabilul nostru organizatoric, își lăsase bărbia în piept și tăcea. Nu mai striga, nu ne mai întreba, iar noi nu mai eram obligați să răspundem. Simțea și el că ne aflam cu toții la capătul puterilor. De trei zile și trei nopți nu închisem ochii nici unul. Noaptea mergeam prin circumscripțiile U.T.C., prin căminele ucenicilor, pe străzi, controlînd echipele de pază a afișajului; ziua — în fabrici — organizam mitinguri cu fanfară în cinstea frunțașilor (la S.E.T., cu o zi în urmă, un strungar a depășit planul cu 1 200 la sută. Directorul l-a felicitat și i-a dat o primă, noi o diplomă), demonstrații de stradă... Pentru noaptea aceasta așteptam să se ridice consemnul, să mergem acasă și să dormim. Știam că așa va fi. Ne-o dovedea ziua liniștită care a trecut, zi fără prea mari probleme. Adică nu am avut de făcut decît o mobilizare de 1 000 de tineri la o manifestație. Drăgoi a vrut să-i împartă pe instructori. Butoi s-a oferit să-i scoată el. Era considerat cel mai bun instructor. S-a acceptat. Eu trebuia să consemnez. Și începînd de la ora două după-amiiază au început să treacă mașinile. Din zece în zece minute cite una. Cu lozinci scrise, cu litere albe pe hirtie, cu drapele. În total, zece mașini, fiecare cu cite o sută de oameni.

Și acum așteptam. De la Capitala U.T.C., unde se analiza «acțiunea zilei», trebuia să vină primul nostru secretar și să ridice consemnul. Priveam cerul și ascultam greierii pripășiți cine știe cum aici, în inima Bucureștilor. Nici nu l-am văzut cînd a trecut ca o furtună prin mijlocul nostru, însoțit de un secretar al Capitalei U.T.C. — un băiat mărunț, gras, cu fața mereu transpirată. A schimbat citeva cuvinte cu Drăgoi și au intrat în sala de ședințe. Eram toți în picioare, simțînd că ceva nu e în ordine. Drăgoi devenise brusc același boxer nerealizat. Se apropie de Butoi cu pumnii strînși:

— Ce-ai făcut, mă?

— Adică, cum ce-am făcut? Ce ni s-a spus!

— Ai răbdare să vezi ce-o să-ți zică acum. Și întorcîndu-se spre mine continuă:

— Iar tu, ce-ai urmărit, mă, ce-ai consemnat? Fasole, cartofi, cai verzi pe pereți? Ei lasă, că vedeți voi.

...Sala de ședințe avea o ușă, deschisă acum, care dădea pe terasa de unde admirasem cerul și unde ascultasem greierii. De atunci trecuseră două ceasuri și concluziile încă nu se ținuseră. Butoi o făcuse de oaie și mă băgase și pe mine în belea. În loc de zece camioane cu tineri, scosese unul pe care l-a învîrtit de zece ori în jurul sectorului, mutînd lozincile și drapelele din față în spate, cînd pe dreapta, cînd pe stînga, iar eu le priveam și notam conștiincios: una, două, trei... zece. Iar acum trebuia să mă scol să-mi fac autocritica. Iar el dormea. Pur și simplu dormea. Stătea drept pe scaun, cu capul bine proptit între umeri, cu palmele pe genunchi și dormea. Așa făcea întotdeauna iar eu rîdeam: «Al dracului Butoi!» Acum însă nu mai rîdeam. Să și-o facă el întîi. I-am dat una cu cotul. A tresărit, s-a uitat nedumerit în jur, după care m-a întrebat din ochi: «Ce este?» «Fă-ți autocritica».

Era momentul în care primul secretar sublinia caracterul de clasă al faptei precute parale cu importanța politică excepțională a acțiunii care consta, la urma urmei, în conducerea la tren a unei delegații de tineri străini care ne vizitase țara.

Butoi a sărit în picioare militărește și încă adormit a început să turuie. De doi ani de cînd lucram împreună îi învățasem pe de rost autocritica, pentru că era mereu aceeași: întîi, momentul politic, situația mișcărilor muncitorești pe glob, «în condițiile în care în...» și înșira greve, demonstrații, ciocniri care avuseseră loc cu mai bine de doi ani în urmă, după care trecea la situația internă «cînd toată lumea muncește pentru a da produse și întrecerea socialistă obține succes după succes...» și înșira cifre, date, nume de frunțași, după care sublinia importanța muncii noastre în activul sectorului U.T.C., ajungînd în sfîrșit și la problema. Dar eram și noi, și el, atît de oboșiți încît, invariabil, cineva din prezidiu îl ruga să fie scurt. Și era. Devenea brusc, atît de «scurt», încît își intrerupea fraza la jumătate și se așeza.

Așa s-a întîmplat și acum. Tovarășul de la Capitală a fost mulțumit. Butoi și-a făcut o lungă și severă autocritică, iar domnia-sa a tras o concluzie de aproape două ore după care am constatat că s-a făcut ziuă și nu mai puteam merge să ne culcăm. L-am privit pe Butoi cu ură, hotărîți în sinea noastră să-l batem, fie ce-o fi.

Am plecat de la sector și l-am tras mai mult cu forța în grădina restaurantului «La șapte mese».

Ne-a privit vinovat.

— Mă, eu îi scoseseam pe toți o mie. Dar la F.R.B. venise o garnitură mare cu vagoane încărcate cu bumbac și nu avea cine să le descarce. Baloturi grele... fetele nu puteau. Directorul mi-a spus că dacă nu le descarcă repede a doua zi stă fabrica. Ce era să fac? Am trimis nouă mașini acolo și cu una știți ce-am făcut. Dar mai grav e altceva. Am întors-o și pe asta din drum și m-am dus la F.R.B.

Și abia atunci l-am văzut plin de scamă de bumbac din cap pînă-n picioare.

Și am acceptat să plătească un rînd.

de Henri WALD

Structura există, analiza structurală este metoda de a o cunoaște, dar structuralismul, ca mentalitate, absolutizînd relațiile în detrimentul proprietăților, hipertrofiază determinismul în dauna libertății. Structuralismul restrînge timpul la spațiu, semnificațiile spirituale la semnale fizice, explicația la descripție, cultura la natură, creația la producție, omul individual la un sistem de relații sociale, iar istoria nici măcar la evoluție, ci la succesiune. Unde se găsește un asemenea structuralism? Nu într-o anumită carte, ci în mai multe și mai ales în atmosfera intelectuală a epocii.

De pe urma structuralismului, știința s-a ales totuși cu o nouă disciplină: *semiotica*, precum și cu o nouă definiție a omului, mai cuprinzătoare și mai adîncă decît toate celelalte: *homo significans*.

Exigența de a cerceta obiectul independent de ambițiile subiectului este, astăzi, cu totul firească. Și, deoarece, spre deosebire de *proprietățile* unui lucru, *structura* lui este așa cum este indiferent de dorințele cercetătorului, analiza structurală este o metodă eficientă.

Structuralismul refuză însă să se mai întoarcă la om și să-l repună în toate prerogativele sale de scop suprem, în lumina căruia trebuie să se aprecieze totul. Susținînd că nu oamenii acționează în societate, ci societatea acționează prin oameni, structuralismul dizolvă personalitatea umană în structura socială din care s-a format și prin care se manifestă. Reducînd omul la situația unei ființe oarecare, structuralismul reduce timpul la prezent și anulează astfel cea mai omenească proprietate a omului: *libertatea de a contesta și de a crea*.

Fiind singurul sistem de organizare a materiei din care poate ieși mai multă informație decît a intrat, omul este un izvor de permanentă negentropie. Prin inventivitatea sa inepuizabilă el se împotrivesc dezorganizării, sporînd organizarea, se opune uniformizării, îmbogățînd diferențele. Limitele inventivității umane nu sînt *logice*, ci doar *istorice*. *Etern* există o limită, dar niciodată nu există o limită *eternă*.

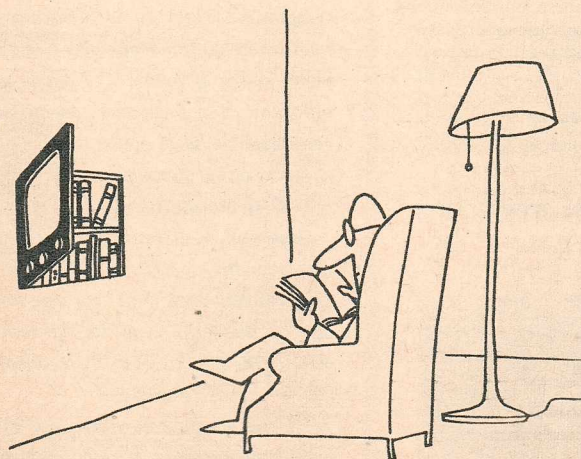
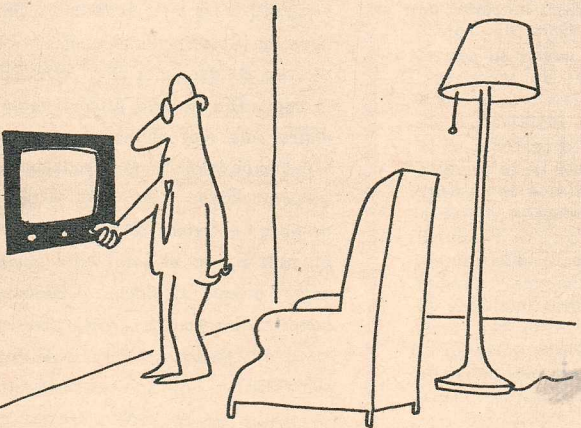
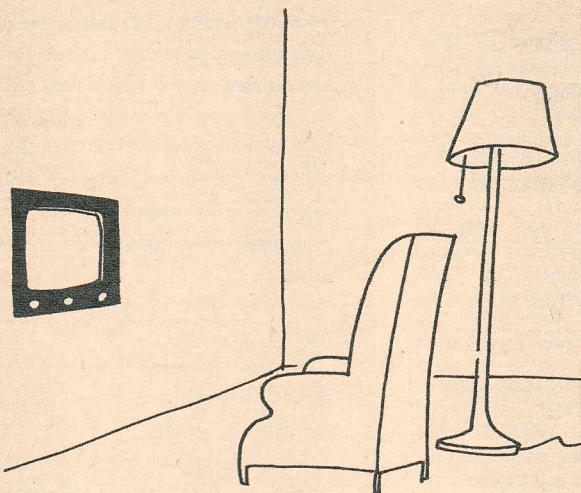
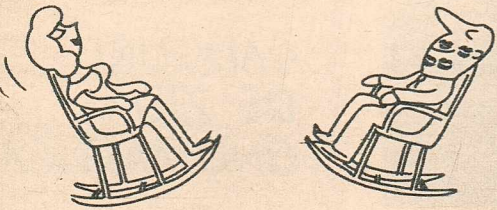
«Moartea informațională» ar surveni numai dacă omul n-ar fi decît o verigă în lanțul natural al apelurilor și răspunsurilor. Însă prin negativitatea, interogativitatea și creativitatea gândirii sale, omul reușește să răstoarne sensul celui de-al doilea principiu al termodinamicii. Antropologia nu e o «entropologie», după cum susțin unii structuraliști, ci, dimpotrivă, o «negentropologie». Omul este capabil să salveze însăși natura din fața avalanșei entropiei crescînde.

Spre deosebire de elementele care alcătuiesc structura unui lucru, personalitatea umană are libertatea de a înțelege direcția în care se dezvoltă relațiile sociale și de a grăbi ameliorarea lor, economisind risipa inutilă a energiilor umane pe diversele căi lăturalnice ale istoriei. Iată de ce îmi apare structuralismul ca o ideologie a resemnării în fața tendințelor tehnocratice și birocratice ale societății contemporane.

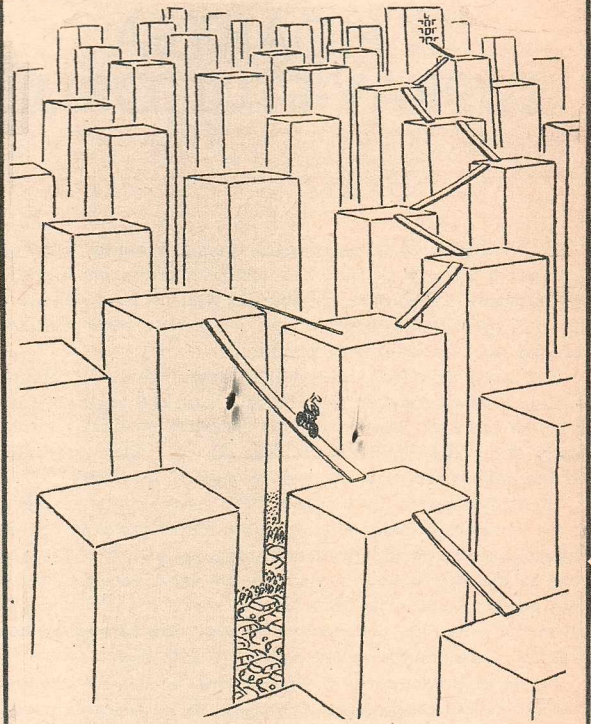
UMOR

TREI CARICATURISTI FRANCEZI: BOSCH, HOVIV, TREZ

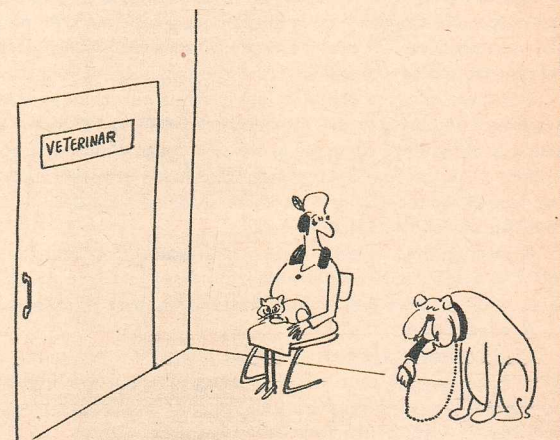
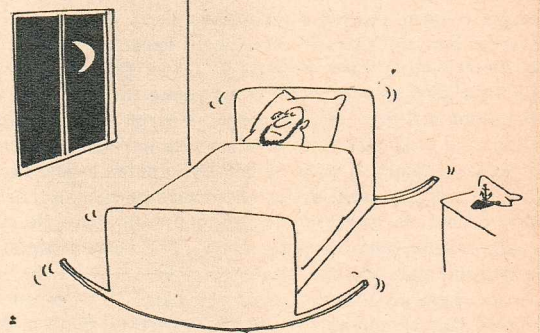
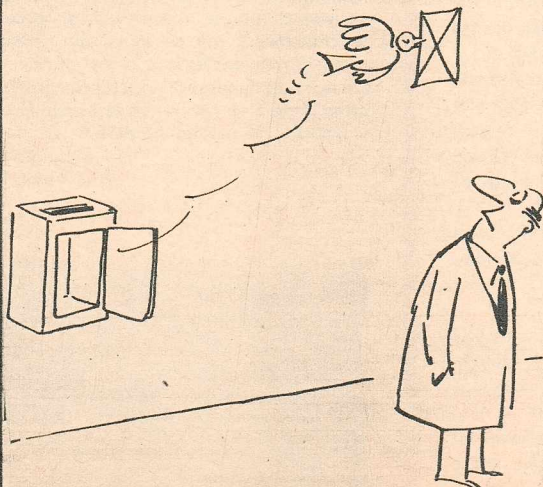
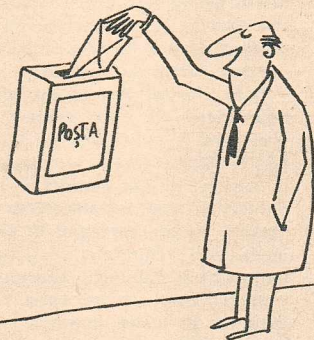
TREZ

BOSCH

HOVIV

de Ioan GRIGORESCU

MOARTEA SUPRAVIEȚUITORULUI

O înțeleaptă vorbă românească spune, să n-aibă omul parte de cât greu poate duce. Și așa este. Am cunoscut pînă acum multe destine cutremurătoare, înălțătoare sau abjecte, vieți de un dramatism incredibil, de un tragism inimaginabil, umiliți și obidiți a căror existență n-a fost marcată decît de durere și neîndurare.

Un astfel de destin mi-a apărut viața inginerului japonez Enemon Kawaguki concentrată în trei zile esențiale: 6-9 august 1945. Sint douăzeci și cinci de ani de atunci, și am crezut că moartea ar trebui să se fească de el, să-l ocolească, să-i fugă din cale. Căci dacă omul nu poate rămîne nemuritor, are dreptul să sfideze moartea.

În dimineața zilei de 6 august 1945, la ora opt și un sfert, inginerul se afla în curtea uzinelor Mitsubishi din Hiroshima și privea cerul. Secundele aceluși minut, cerul senin, fatal Hiroshimei, au fost de atîtea ori descrise, încît nu mai este nevoie să insistăm. Un cer curat ca ochiul de copil pe care aluneca încet vârful de pumnal al unui avion argintiu: «Enola Gay». La bordul avionului, treisprezece oameni; sub carlingă, o bombă ovală, prelungă, ca o imensă lacrimă neagră: «Little Boy».

Inginerul privea cerul și, recunoscînd în avionul strălucitor silueta unei «fortărețe zburătoare», se întreba de ce apărarea pasivă nu dădea alarma. Dar chiar atunci soarele a explodat și omul, trăsmit de lumină, s-a prăbușit. Cînd s-a ridicat, Hiroshima nu mai exista. O imensă ciupercă de flăcări și fum își rostogolea vilvătăile negre înălțîndu-se spre cerul de pe care soarele dispăruse. Omul scăpase. Se aflase destul de departe de punctul exploziei, și doar mai tîrziu și-a dat seama că halatul alb cu care fusese îmbrăcat îl salvase de arșorul luminii. Hainele îi erau zdrențe, mîinile și picioarele pline de arsuri, părul de pe cap transformat într-un clei lipicios care i s-a desprins de pe țeastă lăsîndu-i craniul acoperit de o plagă sîngerîndă. Nu pricepuse nimic, n-avusese timp să înțeleagă ce se întîmplase. Venise doar sfîrșitul lumii, numai asta putea fi, căci ploua cu smoolă din cer și copacii căzuseră rețezați de coasa morții, casele erau praf și pulbere, și niște hoarde de sălbatici, parcă veniți de pe altă planetă, negri, despuiți, cu pielea atîrnîndu-le pe corp ca zdrențele, alergau buimaci căuțînd o ieșire din infern. A fugit și el din răspuțeri, iar pietrele se fărîmău de parcă ar fi fost găluște de nisip... Și a fugit, și a fugit, pînă și-a dat seama că nu venise sfîrșitul lumii, căci dincolo de Hiroshima mai erau case, și copaci, și iarba doar pe jumătate pîrjolită, și mai erau și oameni care scăpaseră și se întrebau ce se întîmplase. Doar nu fusese o bombă, o astfel de bombă nu putea exista, explodase soarele, sau cine știe ce planetă de foc se ciocnise cu pămîntul, ori fusese erupția unui vulcan, un cataclism de proporții supranaturale care se abătuse asupra orașului abia trezit din somn... Și a ajuns departe, tocmai la gara de triaj din afara orașului, și pentru că pe o linie se afla un tren, s-a suit într-un vagon și s-a trîntit istovit pe o bancă. Și a adormit. «Binecuvîntat cel ce-a născocit somnul» — spunea Cervantes. Și nu m-am putut abține să nu adaug: «Blestemat cel ce a inventat adormirea!»

Căci ceea ce vă povestesc acum nu este o născocire, ci s-a petrecut cu adevărat, omul acela a existat, și mi-am zis că ar fi trebuit să mai trăiască încă, dacă moartea s-a temut de el și l-a ocilit, așa cum se cuvinea... În timpul nopții, trenul a pornit și a mers, tîrîndu-se undeva, către nord-vestul Japoniei, toată ziua de 7 august, și toată ziua de 8, și încă o noapte, oprîndu-se cînd și cînd prin gări, rătăcindu-se prin păienjenșul triajelor, risipindu-și vagoanele prin alte garnituri trimise spre direcții diferite. A treia zi dimineața, la capătul drumului, inginerul Enemon Kawaguki, abia scăpat din coșmarul de la Hiroshima, a ieșit din tren pe peronul unei gări necunoscute. Un oraș pe care nu-l mai văzuse niciodată, dar despre care auzise multe: Nagasaki. Era dimineața zilei de 9 august 1945.

Cerul era curat ca ochiul de copil căruia pumnalul unui avion argintiu îi spinteca retina. Și iarăși a explodat soarele, iar el, omul care abia scăpase din Hiroshima, ajunsese acolo să-și tragă sufletul. Iar orașul crizanțemelor și al doamnei Butterfly se transforma în același infern apocaliptic dominat de uriașa ciupercă atomică. Spuneți dacă omului i se poate da atîta rău cît este în stare să ducă!

A fost aruncat la pămînt, gara s-a prăbușit, trenul din care tocmai coborise a fost făcut praf și pulbere, orașul se topea pe coline, se volatiliza, valurile mării fierbeau în port, oamenii se dezagregau.

A supraviețuit.

Cînd coșmarul a trecut, a regăsit lumea, dar era mutilat, și a rătăcit un timp pe pămînt căuțîndu-și moartea. Oare o mai fi găsit-o? Trebuia s-o fi găsit, căci avea dreptul la ea, așa cum își cîștigase dreptul la nemurire, dar ce viață a mai fost pentru el după aceea?

Aflu dintr-un ziar: «Enemon Kawaguki, inginer, supraviețuitor al ambelor bombardamente atomice de la Hiroshima și Nagasaki, mort la 6 decembrie 1970 din cauza iradiațiilor».

Chiar credeți că moartea a învins?

LA IEPURI

Nu spunem nimic nou, credem, afirmînd că marii majorități a europenilor cînd văd un vînător, la iepure îi fuge gîndul. Și că 90% dintre vînători, mai ales și mai adesea după iepure ahtiază. Pricină pentru care covîrșitoarea parte a oamenilor cu pană la pălărie sint și rămîn «simpli iepurari» (cuvînt cam de ocară în breasla noastră). Urecheatul e primul vînat «adevărat» (citește consistent), pe scara ierarhică a sălbătăciunilor de interes vînătoresc, calitate care, din păcate, mai contează în ochii multora. În ochii celor care încă nu au reușit a se ridica la o înțelegere mai... sportivă a acestei mîndre îndeletniciri. Apoi, fiind iepurile o vîietate spornică, nu e prea greu de găsit și de doborît. (Nu degeaba se zice — mai bine-zis se zicea! — că iepure numai din tureatca cizmei nu-ți poate sări!) În sfîrșit, iepurile e o sălbătăciune care nu prezintă nici o primejdie pentru vînător, amănunt prețios pentru «brînzoiu» căruia vechii vînători i-au împuiat capul cu povești despre nemrozii mîncăți de lupi, strînși în brațe de Moș Martin sau spintecați de moarte de vierul înfuriat.

Dar o astfel de viziune vînătorească și colorarul ei, deprinderea de a lua pușca din cui în ziua «deschiderii» vînătoarei la iepuri și de a pune la loc în ziua «închiderii», pentru foarte multe luni de zile, de-a te complăce deci în ipostaza de net «iepurar», tînde a deveni a trecutului: industrializarea, raționalizarea agriculturii, înaintarea civilizației, cu tot cortegiul ei de îmbunătățiri funciare, de mecanizări și chimizări, restrînge mereu terenurile propice înmulțirii și dănuirii iepurelui. Bunicii noștri au apucat vremuri cînd, cu excepția citorva luni de primăvară, iepurile se putea împutașca oricînd, oriunde și în orice număr. Părinții noștri nu aveau a ține seamă decît de faptul că vînătoarea se deschidea la 1 octombrie și se închidea la 31 ianuarie, plus unele restricții în ce privește numărul victimelor în terenurile mai umblate de pe lîngă orașe. Noi, cei cărora ghioceii ne-au cam năpădit templele, ne-am lovit de rînduiei din ce în ce mai stricte. Rînduiei perfect motivate de temerea că această «sălbătăciune, devenită simbol al vînătorului zis de duminică, ar putea să se împutășeze pînă la dispariție. Rînduiei instituite de o administrație vînătorească grijulie, cu ochii îndreptați spre viitor. De o administrație care dorește fierbinte să asigure și pe seama celor ce vor veni după noi, prilej de ușoare izbînzi vînătorești, dobîndite în încîntătorul peisaj al sfîrșitului de toamnă.

Bătăile — și în general vînătoarea la iepuri — în zilele noastre încep, pentru motive de cruțare, abia în ultimele zile ale toamnei. Și sint reduse la cele cîteva duminici de la începutul iernii, iar vînătorului îi este îngăduit să împuște un singur iepure. Astfel vînătorii cu bătăiași, la iepuri, se transformă din ce în ce din prilejuri de a-ți dovedi dexteritatea de vînător și de trăgător, în puțința de a-ți arăta cealaltă virtute vînătorească, puțința de a te disciplina și de a te reține. Spre binele și dănuirea tezaurului vînătorec al patriei noastre.

Nic. STRĂVOIU

de Teodor MAZILU

CADOURI DE ZIUA ONOMASTICĂ

E curios să vezi cum unii oameni își transformă obligațiile profesionale pentru care sint plătiți, într-un fel de cadouri de ziua ta onomastică. Ei sint plătiți ca să te servească, dar au grijă să-ți lase impresia că, îndeplinindu-și obligațiile, îți fac ție un mic serviciu... Sint ospătari care-ți aduc o supă caldă nu fiindcă asta le e meseria, ci fiindcă le-ai devenit simpatic. Am fost uimit cînd un funcționar, căruia nu-i cerusem decît să-și respecte obligațiile și programul, mi-a răspuns c-un zîmbet jucăuș:

— Aveți noroc că mi-a plăcut ultimul dv. articol...

Această glumeață precizare m-a făcut să îngheț... Și dacă nu-i plăcea? Mă ținea în stradă...

Din cauza acestei blestemate mentalități unii funcționari îți lasă impresia că de cîte ori se comportă civilizată îți fac un hatîr, îți fac o concesie, un cadou, ca și cum normal ar fi fost să se comporte ca niște bătărași... Zîmbetul lor recent civilizată e un serviciu pe care ți-l fac, asta să-ți intre bine în cap... Din această pricină, relații dintre cele mai normale pot să se preschimbe în relații de serviciu-contra serviciu. Chiar cînd ceri o supă de fidea — trebuie să faci cu ochiul. Ei, asta e prea de tot... Atîta mister pentru o supă cu fidea... Trebuie să admiți că funcționara care ți-a precizat la ce oră pleacă acceleratul de Cluj ți-a făcut — prin această binevenită informație — un cadou. Trebuie să admiți cruzimea vieții, cadourile nu se primesc în fiecare zi; trebuie să aștepti ca altă dată să-ți trîntească receptorul... Și tot din această pricină — relații dintre cele mai oficiale — relații dintre client și ospătar, dintre un solicitant și un funcționar, capătă un gen misterios de te apucă risul...

— Ce doriți dumneavoastră?

— O salată de vinete...

Ospătarul te privește cu aerul unui contrabandist.

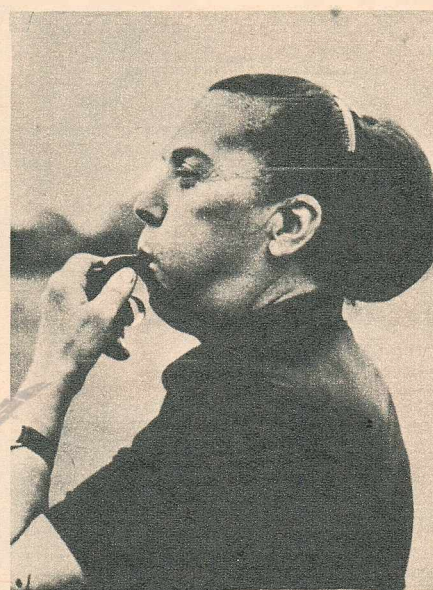
— Haideți după mine. Nu mai vorbiți cu nimeni... Luați loc la masa asta... Vă fac eu rost de-o salată. Dar — gura... Mormînt...

Mănînci o salată de vinete, mai puțin puțin oțet deasupra și te-ngrijești să nu divulgi misterul!...

Exagerez? Eu știu?... Măcar de-aș exagera eu și n-ar exagera alții...

Lumea feminină occidentală, nemulțumită doar cu expoziții de modă, a trecut la organizarea unor festivaluri de modă. De la un asemenea festival, care a avut loc recent la selectul Waldorf Hotel din Londra, vă prezentăm aceste două modele și, presupunând că nu le veți găsi pe strada Lipșani, vă îngăduim să le copiați. Cu puțină răbdare și îndemnare lucrul e posibil. Mai dificil va fi să purtați astfel de pălării când vă aflați între semenii dumneavoastră.

vai, ce-i pe capul lor!...

Republica Federală a Germaniei se află printre țările care au sărit peste obstacolul convenționalismului și prejudecăților, acceptând ideea că și fetele pot, dacă vor, să joace fotbal. În prezent, federația vest-germană de specialitate se ocupă intens de pregătirile organizatorice corespunzătoare: elaborarea regulamentului campionatului feminin, caracterul și sistemele antrenamentelor etc.

fetelor,
nu-i frumos
să faultați!

Înțelepții printre noi de-ale Melpomeniei

- Pentru un regizor, dramaturgii ideali sînt cei clasici — spunea un regizor. Pentru că nu-l pot contrazice — adăugă Jean Cocteau.
- Un ziarist l-a întrebat pe Sacha Guitry:
— V-ar plăcea să fiți nămuritor?
— Da, răspunse celebrul dramaturg — dar nu pentru mult timp.
- Fiind întrebat cum se poate face avere cu o piesă de teatru, Marcel Achard a răspuns:
— Scrii o tragedie în cinci acte. După o lună o transformi într-o comedie în trei acte. Apoi o condensezi într-o piesă radiofonică într-un act. În fine, pui manuscrisul într-o servietă, îmbraci un smocking, pleci pe Coasta de Azur și te însori cu o americană bogată.
- Tristan Bernard, despre un critic care scrisese o cronică usturătoare împotriva uneia din comedii sale:
— Cu mîna cu care a scris, mi-a dat o lovitură de picior...
- Eugen Ionescu explica într-o societate:
— O piesă pe care o vezi cu plăcere nu este neapărat o piesă ușoară, după cum o piesă plicticoasă nu este neapărat o piesă grea.
- Bertolt Brecht a fost întrebat care e diferența dintre o piesă în cinci acte și una în trei.
— Piesa în trei acte e mai scurtă.

DIRECȚIA GENERALĂ
ADAS
STR. SMÎRDAN 5
BUCUREȘTI

14

rubrică
redactată de
Aurel CRISAN

**POSTA
ADAS
ADAS**

Calendaristic, iarna nu mai este în întinziere. Poate tocmai din acest motiv numeroși corespondenți doresc să afle amănunte despre asigurări specifice sezonului. În acest scop ei telefonează la 15 42 64 sau aștern epistole, mai lungi sau mai scurte, pe care le expediază la adresa redacției revistei «Flacăra» (Piata Scînteii 1) sau a Direcției generale ADAS (str. Smîrdan nr. 5), solicitînd răspunsuri cît mai fără... stagiou. Așadar:

ILIE STANESCU, din Iași, LUDOVIC STANCIU și TATIANA NICOLAE, din Ploiești și MARIA MARIN, din Cluj, doresc să afle amănunte despre asigurările de accidente, relevînd că vremea rea poate cășuna multe supărări, chiar dacă gheața s-a topit sau a fost spartă, chiar dacă tălpile pantofilor sînt confecționate din materiale... anti-derapante. Asigurările de accidente, stimați tovarăși, sînt utile nu numai iarna. Dar, oricum, riscurile sînt — în acest sezon — mai frecvente. Iată motivul pentru care am programat răspunsul peste rînd, nedreptățind poate pe unii dintre cei ce ni s-au adresat mai demult. Așadar, Asigurarea de accidente poate fi încheiată de persoane în vîrstă de la 16 pînă la 70 de ani inclusiv. Există posibilitatea de a se solicita o asigurare cu sume fixe (10 000 de lei pentru invaliditate permanentă totală și 5 000 de lei pentru deces sau pentru dublul sau triplul acestor sume, pe durata minimă de 3 sau 6 luni, în funcție de categoria tarifară prevăzută în tariful de prime) sau o asigurare cu sume convenite cu Administrația Asigurărilor de Stat, pe durata de la 1 an pînă la 5 ani inclusiv. Răspunderea ADAS acționează în cazul urmărilor unor accidente, cum sînt căderea, alunecarea, degerarea, accidentele mijloacelor de transport sau explozie, arsură, electrocutare, înec și multe altele. Primele de asigurare sînt foarte convenabile: cîțiva lei pe lună.

ION ZAMFIR, Loco. Am mai precizat, cu alte prilejuri, că Asigurarea complexă a gospodăriei nu este obligatorie. Denumirea ei conține, de altfel, și expresia FACULTATIVĂ. Deci, nu sînteți obligat să luați o astfel de măsură de prevedere, deși — după cum afirmați — considerați că vecinul dv. a procedat just plătiind 60 de lei pentru o asigurare de bunuri în valoare de 30 000 de lei, valabilă timp de un an. Vreți să știți în ce cazuri plătește Administrația Asigurărilor de Stat despăgubiri. Voi menționa, la început, cîteva riscuri de sezon: furtună, uragan, greutatea zăpezii sau a gheții și altele cu caracter mai general: incendiu, trăsnet, explozie, furt etc. Cu privire la modul cum se calculează despăgubirile vă asigur că ADAS nu se dovedește zgîrcită. Practic, toate bunurile cuprinse în asigurare, care au fost degradate sau distruse sînt plătite integral de ADAS, astfel încît paguba se acoperă în proporție de 100 la sută.

ION A. ION, Ploiești. Nu. Bani, hîrtiile de valoare, actele, documentele, manuscrisele nu pot fi cuprinse în Asigurarea complexă a gospodăriei. Nici autovehiculul nu poate fi cuprins în această asigurare. Puteți însă încheia — pentru el — o asigurare corespunzătoare: Asigurarea autovehiculelor pentru cazuri de avarii sau despăgubiri civile ori pentru alte situații.

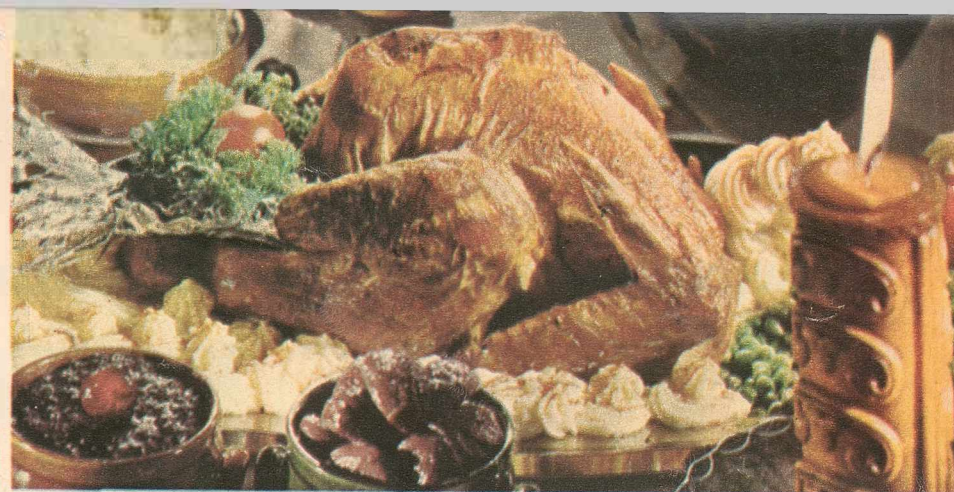
MARIANA TÎRZIU, Filipeștii de Pădure. Asigurarea motocicleturilor rezolvă simplu, practic și avantajos dilema dv. La orice unitate ADAS puteți solicita amănunte despre prima de asigurare, despre condițiile și situațiile în care se plătesc despăgubiri sau sume asigurate. Aceasta în cazul în care prospectul pe care vi l-am expediat prin poștă nu răspunde integral la ceea ce vă interesează în legătură cu măsura de prevedere pe care o doriți. Aveți dreptate cînd afirmați că iarna este anotimpul nu prea potrivit pentru motociclism! Cu atît mai mult este necesară asigurarea.

SUGESTII GASTRONOMICE ȘI IDEI LICHIDE

Așa cum obișnuim din timpuri imemorabile, Anul nou îl sărbătorim cu familia și prietenii. În casa fiecăruia, gospodinele și gospodarii caută să-și primească oaspeții cu fel și fel de specialități. Cu acest prilej ne îngăduim să dăm câteva sugestii care, chiar dacă nu vor fi realizate în totalitatea lor pot oferi însă o completare a propriilor liste de mâncăruri și băuturi.

Curcan cu castane. Se ia un curcan de circa 4 kg, se curăță bine, se usucă, se unge cu ulei și se sărează. După aceea se amestecă circa 50 g unt topit în care se pun sare și boia și se unge din nou. Se iau 500 g castane și după ce se fierb, se pasează, se amestecă cu 200 g crutoane (neprăjite) de pâine albă, 50 g stafide și 150 g de nuci pisate. La acest amestec se mai adaugă inima, rinichii, și pipota fierte și tocate împreună cu o banană tăiată mărunt, sare și 30 g unt. Cu pasta obținută se umple curcanul fără să se preseze umplutura. Se cos deschizăturile și se împodobesc picioarele curcanului cu staniol. Curcanul se introduce apoi în cuptor cu puțină apă și unt și se lasă până se coace bine. Cînd s-a rumenit frumos se scoate umplutura și se așază frumos în jurul curcanului pe un platou. Se adaugă ca garnitură roșii, mazăre și salată.

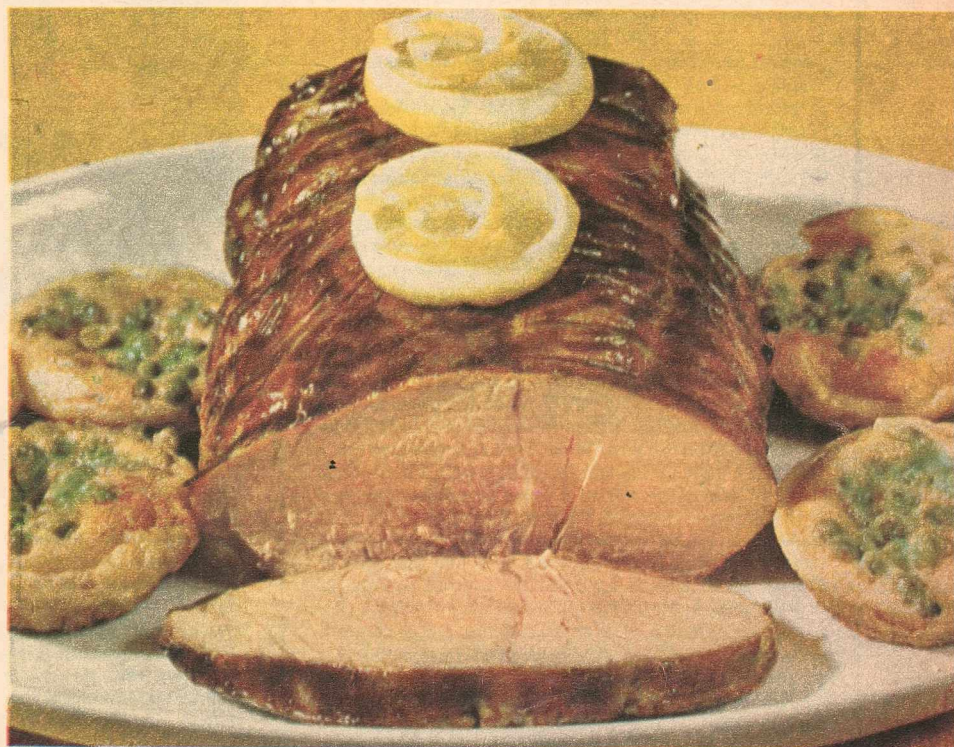

- 1) Un ou, un pahar de votcă, o jumătate pahar coniac, trei cubulețe de gheață bătute în agitator.
- 2) Cîteva cuburi de gheață, sucul de la jumătate de portocală, 1-2 păhăruțe de rom, jumătate sticlă de pepsi-cola și o felie de portocală garnitură.
- 3) 100 ml suc de roșii în care se presară puțină sare și se adaugă 2 lingurițe de zahăr. Se completează cu o linguriță de coniac și, pînă la umplerea paharului, șampanie sau vin alb. Se decorează cu o coajă de lămie.
- 4) Jumătate de pahar suc de ananas, un pahar coniac, un pahar curaçao. Se adaugă cîteva boabe dintr-o cireșată, o linguriță de zeamă de lămie. Băutura aceasta se poate subția cu șampanie.

Vorspeise cu ouă. 7-8 roșii mici, tăiate în jumătăți se așază frumos într-un vas plat de sticlă, se sărează și pipărează după gust. Pe fiecare jumătate de roșie se suprapune cite o jumătate de ou fierț tare. Apoi se prepară următorul sos: un ou crud, o linguriță de oțet, puțin muștar și sare după gust, pătrunjel verde tocat mărunt, 2 frunze de busuioc, 2 frunze de leuștean, cîteva frunze de tarhon, și 2-3 frunze de mentă proaspătă. Totul se bate foarte bine (eventual într-un mixer) apoi se adaugă 125 ml ulei și se bate din nou. Sosul rezultat se toarnă peste ouăle din platou și se mai ornează cu bucățele mici de ardei grași sau gogoșari roșii, ca în fotografie.

- 1) Tortul pomului. 250 g unt sau margarină se bat cu 250 g zahăr pudră turnat încet și un sfert de coajă de lămie rasă. Rezultatul se amestecă cu 5 ouă, 125 g zeamil și încă 125 g făină. La sfîrșit se adaugă o linguriță de rom și 20-30 g migdale, nuci sau alune date prin mașină. Pe o tavă unsă se pune un strat subțire din acest aluat, se coace în cuptorul încălzit la un foc iute. În felul acesta se pregătesc mai multe foi, pînă se termină aluatul. Peste foi se toarnă o compoziție făcută din 30 g cacao amestecată cu 250 g zahăr pudră, 4 linguri de apă caldă și 25 g unt. Foile se suprapun într-o formă ca cea din fotografie și tortul rezultat se acoperă cu o glazură din aceeași compoziție.
- 2) Turtă dulce. Se bat 3 ouă cu 250 g zahăr pudră și 18 linguri untdelemn. Se adaugă 500 g sirop clar sau miere. Se amestecă cu 650 g făină, un praș de copt, 3 lingurițe de scorțișoară praș, coaja rasă de la o lămie, 125 g fructe zaharisite și 250 g nuci, migdale sau alune. Aluatul se pune într-o formă, se unge deasupra cu puțin lapte condensat sau smîntînă și se coace 40-45 minute la foc potrivit. Se taie în pătrate peste care se aplică migdale sau nucă.
- 3) Steluțe. Se amestecă la început 250 g unt sau margarină cu 100 g zahăr pudră, un gălbenuș, un praș de scorțișoară, cîteva cuișoare pisate. Rezultatul se amestecă pe rînd cu 100 g zeamil și 300 g făină. Totul se frămîntă ușor, apoi aluatul se ține un timp la rece. Pe urmă se întinde în mod obișnuit și se scot steluțele cu o formă de tablă. Se coc la foc iute 8-10 minute pe o tavă neunsă. Cînd sînt gata se acoperă cu un sirop de ciocolată sau de alt soi.
- 4) Fursecuri sârbătorești. 5 ouă, 250 g zahăr, jumătate coajă de lămie rasă, se bat foarte bine. Apoi se toarnă pe rînd 50 g zeamil amestecat bine cu 250 g făină. La urmă se adaugă 250 g stafide și 250 g migdale sau alune. Compoziția rezultată se coace într-o tavă la foc potrivit timp de 25 minute. Apoi se taie în fișii lungi, se mai lasă încă circa 15 minute la foc foarte ușor să se usuce.

Friptură cu pastete de mazăre. O bucată frumoasă de carne de mînzat (de circa 1 kg) se sărează, pipărează și se pune cu puțină untură într-o tavă să se rumenească puțin la cuptor. Apoi se adaugă o ceapă tăiată, un morcov, 1/2 țelină, și se lasă iar la copt. Se întoarce mereu și se udă cu sosul respectiv. După ce se rumenește puțin se scoate carnea, iar la sosul de legume se adaugă, amestecîndu-se bine, 100 grame suc de roșii. Se pune din nou carnea la cuptor și se lasă să se rumenească complet. Pe urmă, cu jumătate de litru de zeamă de carne sau apă și cîteva căței de usturoi, coleandru, sare și piper, după gust, se pune la fiert 15 minute. După aceasta sosul cu legume se pasează și se îngroașă cu făină de amidon. Pentru pastetele de mazăre se folosesc opt linguri de mazăre fiartă, 150 g făină, 2 ouă, o lingură de ulei, sare, piper și 3/8 litri de lapte din care se prepară o cocă. Această cocă se pune în forme de tartă, unse cu ulei și se coc un minut, două și apoi se adaugă cite o lingură de mazăre fiartă deasupra. Cînd sînt coapte se adaugă la friptură ca în fotografie.

- 1) Într-un agitator se introduc: 5 cuburi de gheață, un ou întreg, o linguriță de zahăr și un pahar de porto alb (vin alb vechi, foarte licoros). Se bate bine, se filtrează și se servește.
- 2) Tot într-un agitator se introduc 2-3 cuburi de gheață, un gălbenuș de ou, un păhăruț de rom, două linguri de zahăr pudră, un pahar de frișcă și 100 ml curaçao. După ce se agită bine se filtrează, și se servește cu pai.
- 3) Într-un bol se introduce cantitatea de coniac dorită, se acoperă paharul cu o felie de lămie peste care se așază cîteva bobite de cafea. Se consumă astfel: se ia felia de lămie în gură și apoi boabele de cafea prăjite se sfarmă între dinți și se soarbe coniacul.
- 4) Se rade un măr mare și se introduce în pahar. Se adaugă sucul unei lămii și se umple paharul cu secărică. Eventual se poate presăra deasupra pudră de ghimber.
- 5) Se amestecă vișinată, gin și suc de portocale în părți egale, se adaugă cubulețe de gheață. Se garnisește paharul la dorință cu lămie.
- 6) Se ia un pahar larg la gură și i se umezește marginea cu lămie, apoi se introduce în zahăr. Marginea se usucă repede și zahărul se lipește. Se toarnă în pahar următorul amestec: 3 părți coniac, o parte maraschino și sucul de la o lămie. Se adaugă 2-3 bucăți de gheață.
- 7) Se pune întii în pahar o treime lichior de ouă, apoi o treime cireșată și o treime sirop de afine. Se introduc 3 cuburi de gheață. Atenție, la turnat: lichidele nu trebuie să se amestece.

Cartofii cu slănină. Cartofii fierți se curăță calzi, apoi se taie în jumătăți iar în partea tăiată se presară puțină boia. Apoi se pune o felie subțire de brînză (de Olandă, trapist sau cașcaval gras), se unesc jumătățile și se învelesc în feliuțe subțiri de costiță care se fixează cu o scobitoare. Se introduc la cuptor pînă se înmoaie brînză și se rumenește ușor slăninuța. Prepararea trebuie făcută repede, în așa fel ca să rămînă cartofii încă calzi înainte de a fi introduși în cuptor. E un aperitiv care merge foarte bine cu un păhărel de țuiculiță (eventual de la mama ei).

GLOB COMENTAR

Silviu BRUCAN

PERSPECTIVA NOULUI ȘI REACȚIA VECHIULUI

Incrucișarea anului nou cu cel vechi silește totdeauna pe comentatorul de politică externă să-și părăsească habitudinea de a lucra cu bucata — evenimentul și articolul — în favoarea a două practici devenite tradiție. Prima, o operație contabilă de inventariere a principalelor evenimente care se încheie de regulă cu un bilanț, ca orice buget care se respectă, excedențar; a doua, un efort de perspectivă, de privire în viitor, care pe vremuri se numea chiromancie iar astăzi se numește sentențios futurologie, fiind, mai mult decât o știință, o profesie. Și cea de-a doua practică are în mod necesar un iz optimist, sau degajă așa ceva, potrivit cerințelor obiective ale ajunului de An nou.

Trăim într-o lume în care progresele extraordinare realizate în comunicații și transporturi, în controlul reacțiilor termonucleare și în automatizarea tuturor proceselor creează o «lume mică», în care informația instantanee, avioanele supersonice, televiziunea prin sateliți, armele care bat pe toate continentele, competiția economică înverșunată pe piața mondială duc la o interdependență strânsă între națiuni și state, la un tot geotehnic. Victoria electorală în Chile a unui președinte marxist, ca și lovitură colonialistă încercată împotriva regimului popular din Guinea africană angajează instantaneu interesul statelor de pe toate celelalte continente. Chiar și cel mai îndepărtat pericol de ostilități, indiferent dacă s-a produs în Indochina, prin extinderea intervenției americane în Cambodgia, în Orientul Mijlociu sau în apele Mării Caraibiilor, este de ajuns pentru ca lumea întreagă să se neliniștească de teama unei conflagrații cu implicații mai vaste. Politica internațională a devenit cu adevărat mondială.

Într-un anumit sens, venirea la putere a unui regim popular în Chile și desfășurarea războiului din Vietnam demonstrează, ambele, limitele imperialismului contemporan, capacitatea lui tot mai redusă de a frâna voința de luptă și de afirmare independentă a popoarelor. Politica de mare putere, cu corolarul ei — folosirea forței și amenințarea cu folosirea ei — se desfășoară în condiții din ce în ce mai neprielnice, mai adverse. Iar atunci când împotriva acestei legități a zilelor noastre se recurge totuși la folosirea forței, rezultatul poate părea favorabil numai pe termen scurt, căci cu timpul lucrurile se întorc împotriva politicii de forță și a scopurilor ei. Adunarea Generală a O.N.U., la a cărei sesiune festivă a răsunat puternic glasul României prin exponentul ei cel mai autorizat, a reafirmat în mod solemn, printr-o declarație, datorită ca statele să respecte cu strictețe suveranitatea altor țări și dreptul popoarelor de a-și hotărî singure propriile destine, fără intervenție din afară, presiuni sau constrângeri, în special prin amenințarea, deschisă sau mascată, cu forța sau folosirea ei. În timp ce politica de forță funcționează în condiții tot mai anevoioase, tendința de autoafirmare a națiunilor — inclusiv cele mici și în curs de dezvoltare — pe arena mondială câștigă teren. Națiunile mici și mijlocii devin un factor tot mai important în rezolvarea problemelor internaționale, în contrabalansarea tendințelor de dominație și hegemonie în politica mondială. În America Latină, anul 1970 a înregistrat nu numai victoria din Chile, ci și măsurile luate în Peru și Bolivia pentru ca bogățiile lor să fie exploatate în folos propriu, nu al corporațiilor străine. Pe plan politico-diplomatic, după Franța, care a inaugurat politica de emancipare de sub tutela americană, R.F. a Germaniei se afirmă ca o putere care-și promovează interesele proprii, Italia a hotărât să stabilească relații cu R.P. Chineză. Majoritatea obținută anul acesta în favoarea recunoașterii drepturilor Chinei la O.N.U., chiar dacă n-a fost deplin eficientă, a marcat afirmarea Chinei populare ca o putere de prim rang. În sfârșit, amploarea mișcărilor sociale nu numai în continentele subdezvoltate, dar și în Europa, se înscrie și ea ca una din forțele majore care influențează politica mondială.

Curentul dominant care s-a impus pe continentul nostru european în direcția destinderii, cooperării și securității este rezultanta faptului că forțele care împing lucrurile înaintea se dovedesc mai puternice decât forțele care tind să frneze procesul de dezvoltare progresistă a omenirii.

UNDEVA ÎN CÂMBODGIA

În regiunile aflate sub controlul lor, trupele sud-vietnameze și cele ale guvernului din Phnom Penh recurg la cele mai barbare mijloace pentru a reprima orice rezistență din partea populației civile cambodgiene. În fotografie, una dintre victimele repressiunilor pentru «asigurarea» spatelui frontului.

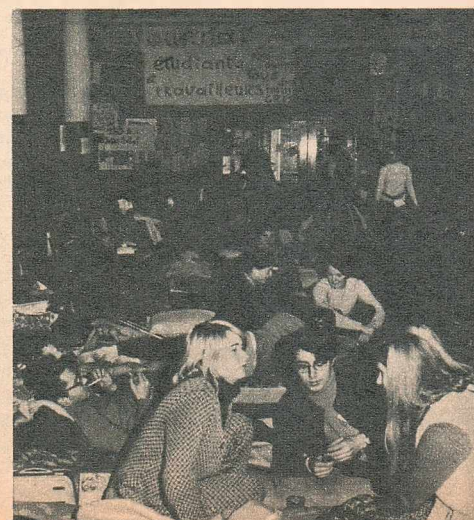
DUPĂ INVAZIE

După ce invazia grupurilor de mercenari a fost respinsă cu succes, situația în Guinea a revenit la normal. În imagine, tineri luptători din forțele de apărare, care au participat la zdrobirea invadatorilor în zona capitalei — Conakry. Dezvăluiri în legătură cu ajutorul militar N.A.T.O. acordat forțelor colonialiste portugheze au fost făcute în cadrul unei conferințe de presă organizate de Partidul african al independenței din Guinea-Bissau și Insulele Capului Verde (P.A.I.G.G.). Recentele rezoluții privind decolonizarea, adoptate de Adunarea Generală a O.N.U. după evenimentele din Guinea, au constituit o nouă și severă condamnare a refuzului Portugaliei de a îndeplini hotărârile O.N.U. privind acordarea independenței teritoriilor aflate sub dominația ei. În acest sfârșit de an, pământul arde sub tălpile ultimilor colonialiști.

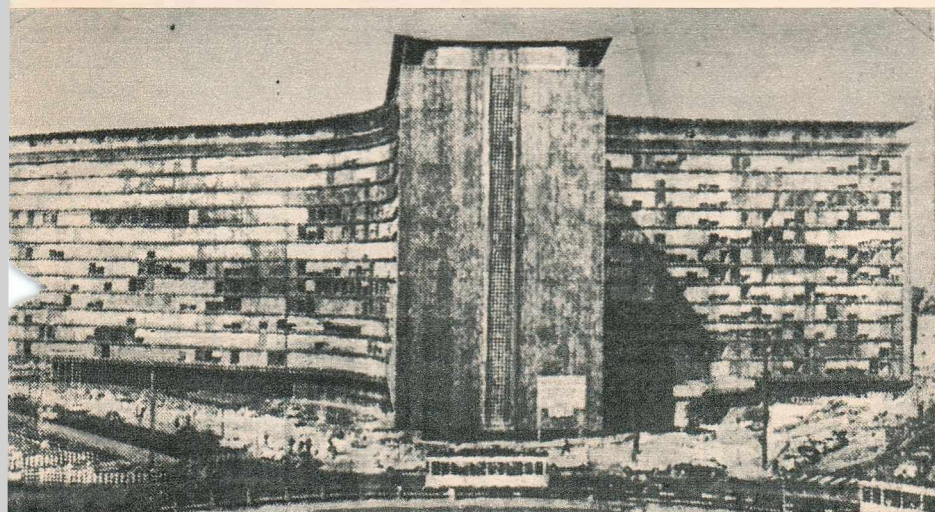
GREVA FOAMEI

La Louvain, în Belgia, un mare număr de studenți au declarat o grevă a foamei de opt zile, în semn de solidaritate cu studenții și muncitorii străini supuși unor discriminări din partea autorităților. În fotografie, un aspect din timpul acțiunii greviste care a produs un puternic efect asupra opiniei publice.

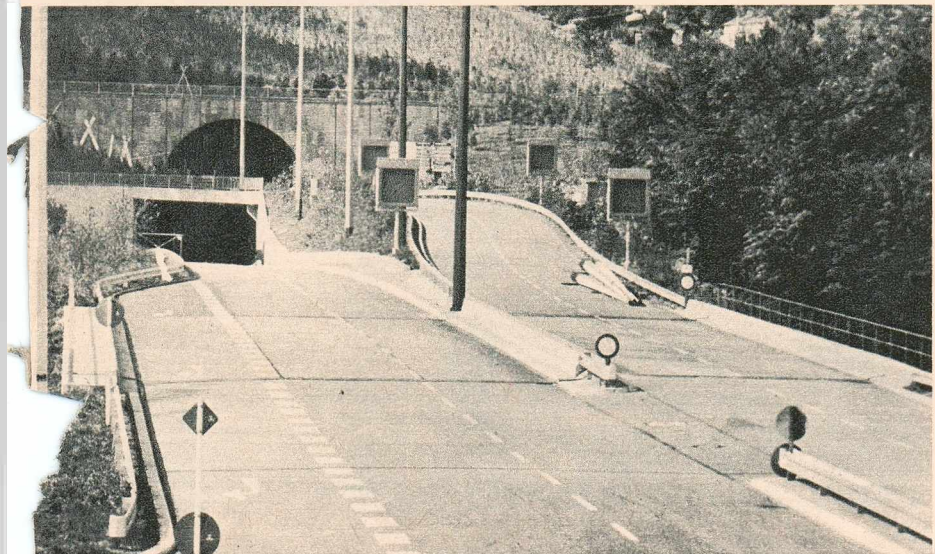

FOTO

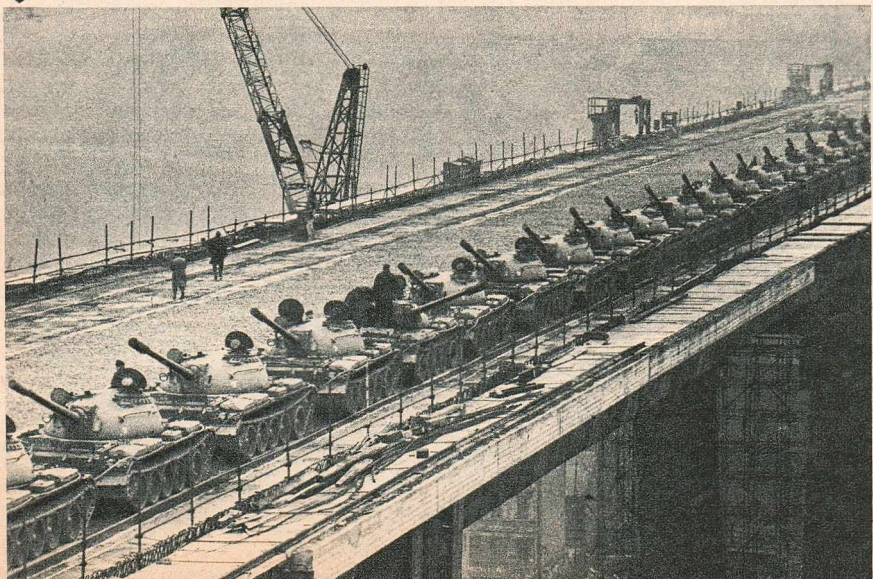
▲ Inaugurat doar cu un an în urmă, sediul nou construit (72 milioane dolari) al Comisiei executive a Pieței comune de la Bruxelles este declarat acum «nesănătos» datorită lipsei unui sistem de ventilație și «riscant», în caz de incendiu. Observatorii malițioși consideră însă că mai curînd s-ar putea vorbi de pericolul sufocării țărilor membre, datorită politicii comunitare integraționiste pe diferite planuri.

ORIZONTALE TERESTRE...

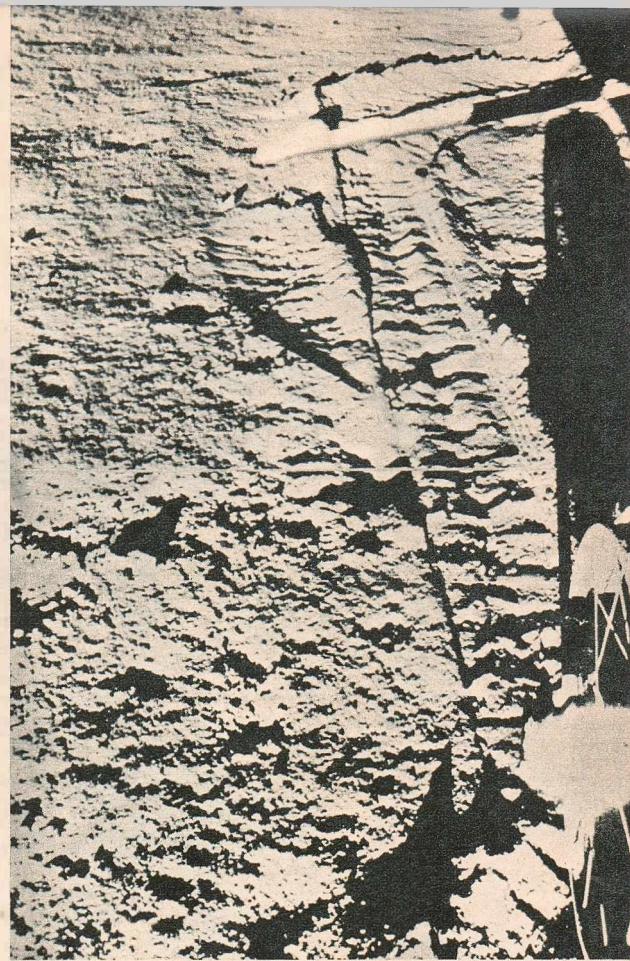

▲ La Wuppertal (R.F.G.) a fost inaugurat primul tunel cu două etaje din Europa. Tunelul «supra-etajat» Kiesberg are o lungime de 1 043 m și scurtează durata călătoriei unui autovehicul pînă la Düsseldorf, de la 45 la 15 minute. Construcția a durat 6 ani și a costat 45 milioane mărci. Printre instalațiile moderne — tehnice și de securitate a traficului — se numără 64 de detectori cu buclă ce măsoară permanent viteza circulației, 20 de camere de televiziune care controlează întregul trafic. Agenții de circulație pot vorbi prin radio cu cei care traversează tunelul, iar în cazul unui ambuteiaj, o instalație de semnalizare închide automat intrarea spre tunel.

▲ S-au încheiat recent lucrările de construcție a podului Nusle (485 m lungime, 26 m lățime) care leagă două cartiere pragheze — Pankrac și Vinohrady. Fotografia — transmisă de agenția C.T.K. — înfățișează un aspect din timpul probelor de încercare a rezistenței podului.

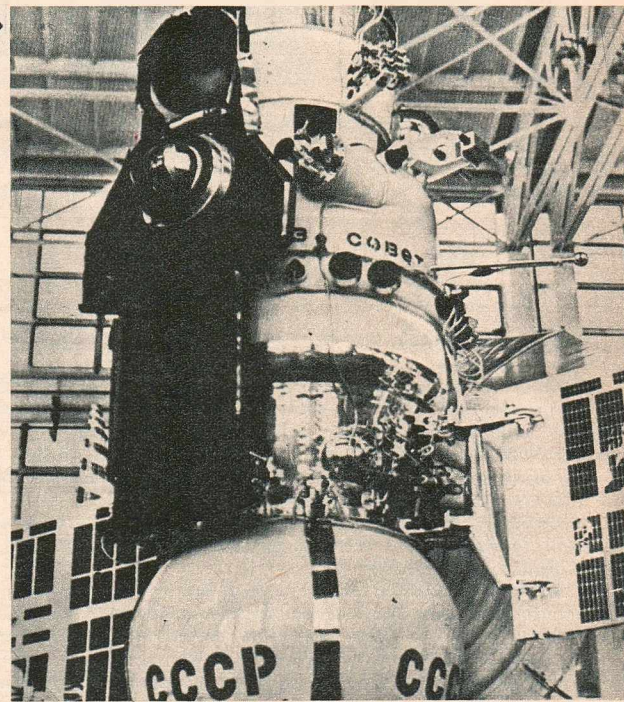

▶ De astă dată, însă, nu sînt urme ale pașilor omului, ci ale șenilelor lunamobilului «Lunohod-1» care și-a continuat activitatea de explorare a suprafeței Selenei, deplasîndu-se la o distanță de peste 1 000 de metri de locul aselenizării.

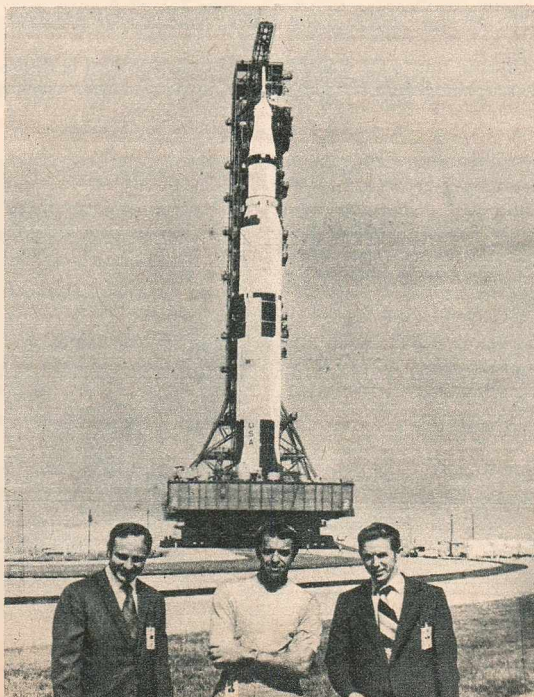

...ȘI VERTICALE COSMICE

▶ Stația automată interplanetară «Venus-7» și-a încheiat cu succes zborul spre Venus, atingînd suprafața acestei planete după o cursă de aproape patru luni (320 milioane km). Semnalele radio emise de stație sînt în prezent analizate și sintetizate de oamenii de știință sovietici.

▶ Nava spațială americană «Apollo-14» se și află pe rampa de lansare de la Cape Kennedy, iar echipajul ei — în fotografie: Edgar D. Mitchell, comandantul Alan B. Shepard și Stuart A. Roosa — se pregătește pentru drumul spre Lună ce urmează să-l întreprindă de la 31 ianuarie 1971.

Francisco Javier Izko, Eduardo Uriarte Romero, Francisco Xavier Larena, Joakin Gorostidi Artola, Mario Onaindia Natxiondo, José Maria Dorronsoro — cei șase patrioți basci care riscă să fie condamnați la moarte. Pentru ceilalți zece acuzați de la Burgos s-au cerut pedepse cu închisoarea, ce totalizează nu mai puțin de 423 de ani. Trei dintre acești inculpați sînt preoți.

„CEL CARE CREDEA ÎN EL ȘI CEL CARE NU CREDEA...”

Undeva în temnițele Spaniei răsună glasul deținuților politici care înfruntă, cu un curaj exemplar, moartea.

Ca în toate mișcările revoluționare pornite să năruie rînduieii nedrepte, tiranice, cei ce s-au ridicat la luptă în Spania, scrutîndu-și conștiința și realitatea din jur, își rostesc crezul răspicat, amintind de versurile nemuritoare ale lui Aragon, pe care le-am inserat în titlu, versuri închinatе luptătorilor din rezistență, laolaltă credincioși și aței.

Mărturiile deținuților politici judecați la Burgos fac astăzi înconjurul lumii, ca documente zguduitoare ale vremurilor noastre.

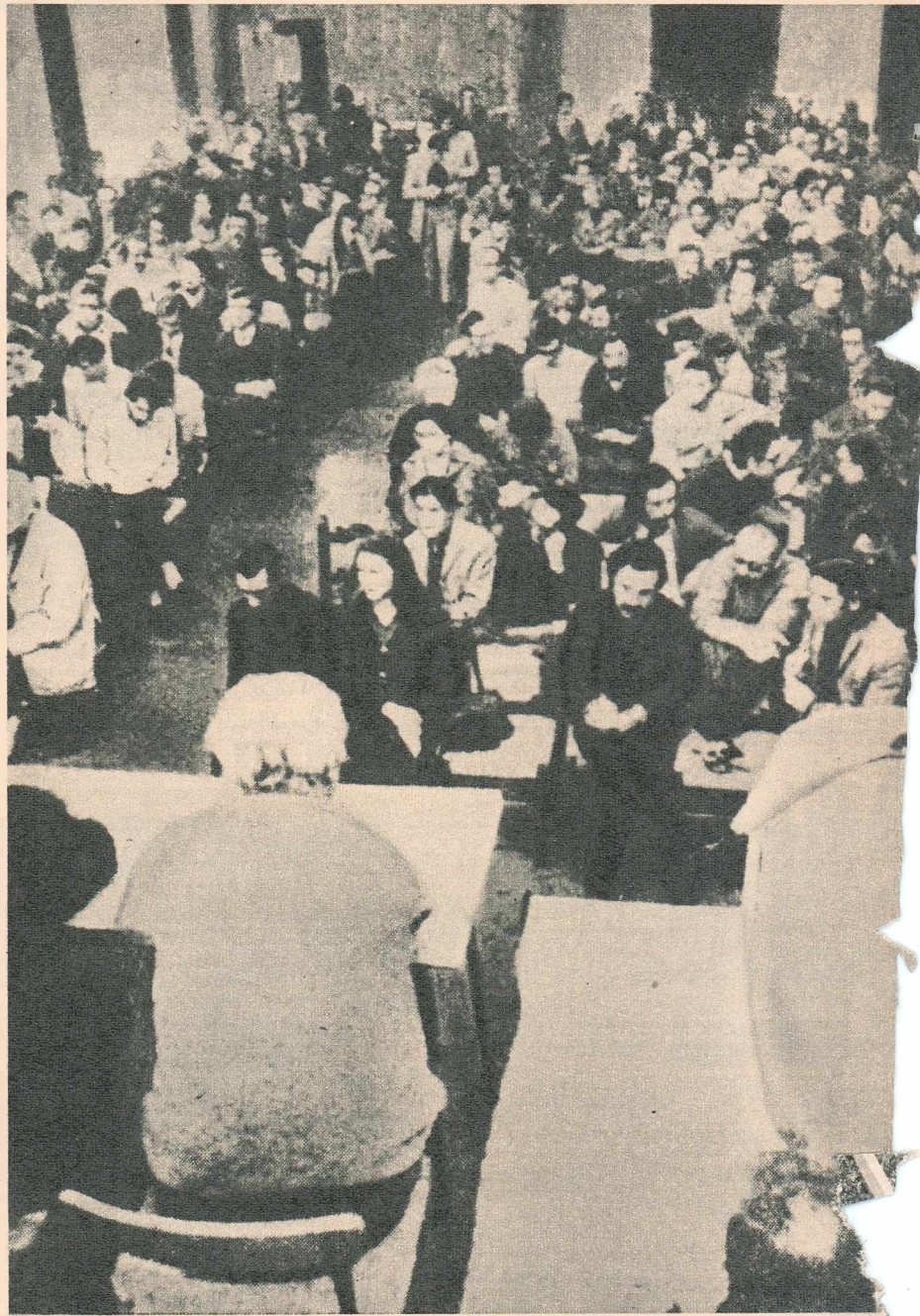
EDUARDO URIARTE — 24 de ani (riscă pedeapsa cu moartea și 90 de ani închisoare): «Am intrat în mișcarea de rezistență pentru că am ajuns la concluzia că nu se poate realiza nimic serios fără a face revoluție».

JOSÉ MARIA DORRONSORO — 28 de ani (riscă pedeapsa cu moartea și 80 de ani închisoare): «Formația mea intelectuală a constat în a lua cunoștință de exploatarea clasei muncitoare, din care fac parte, și în a găsi răspunsuri concrete întrebărilor pe care mi le punea conștiința».

Părintele **DON ETXABE** — (riscă 70 de ani închisoare): «Dacă nu mă vor condamna, voi face mine același lucru. Datoria mea de păstor este să fac revoluție. Nu există evanghelie fără angajament politic».

XAVIER LARENA — 23 de ani (riscă 40 de ani închisoare): «Sînt patriot și revoluționar internaționalist. Sînt marxist-leninist. Nu am participat la nici o acțiune violentă, dar sînt solidar cu toți cei care au făcut-o».

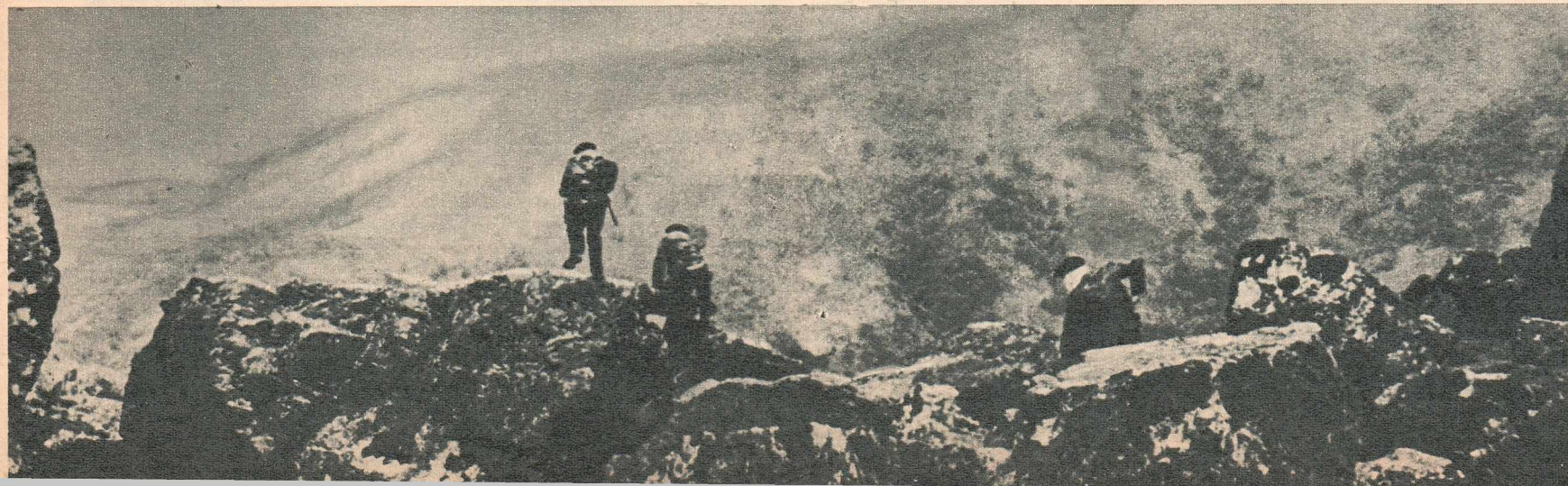
Beloianis a murit zîmbind trandafirului purpuriu. Revoluționarii basci judecați la Burgos înfruntă tribunalul inchizitorial cu aceeași încredere în viață, sfidînd eroic secole de temniță și însăși sentința capitală.

MĂNĂSTIREA RĂSCULATĂ

La capătul a 48 de ore de autorecluziune în mănăstirea de la Montserrat — în semn de solidaritate cu patrioții basci judecați de Tribunalul militar din Burgos — cei aproximativ 300 intelectuali catalani, între care s-au aflat personalități de renume mondial, oameni de artă și litere, au adoptat un document comun prin care cer desființarea Consiliului militar din Burgos precum și amnistierea tuturor deținuților și exilaților politici spanioli. Cînd oamenii simt nevoia să se închidă ei înșiși, de rușine a ceea ce regimul franchist produce în materie de represiune, credem cu mîndrie în inima veșnică a Spaniei!

Undeva în munți... Un detașament al Frontului de eliberare a Țării Bascilor se pregătește...

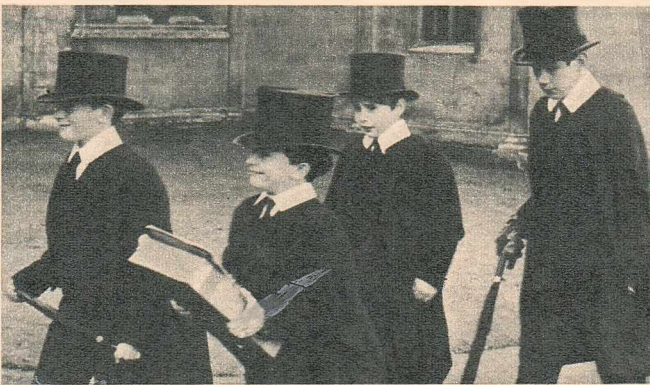
PIETONI EUROPENI ÎN 3 IPOSTAZE

Printre măsurile pentru prevenirea accidentelor de circulație cărora le cade victimă un număr din ce în ce mai mare de copii, la Mülheim, în Ruhr, au fost confecționate mantale speciale, vizibile de la distanță, pentru școlari. Materialul și culoarea mantalelor — susțin autorii inițiativei — acționează ca adevărate semnalizatoare, care invită pe cei de la volan să fie atenți la «treccre pietoni» și intersecții.

În marile orașe ale Europei, aerul devine din ce în ce mai otrăvitor. Fără a mai aștepta măsurile oficiale pentru înlăturarea poluării, această familie vest-germană și-a asigurat pe cont propriu «apărarea pasivă» împotriva avalanșei particulelor toxice. Revista «Bunte Illustrierte», care a organizat recent la Offenburg un simpozion despre poluare, publică fotografia insolită pentru a sublinia primejdia ce amenință populația orașelor moderne.

Acești simpatici pietoni englezi se supun de bunăvoie rigorilor sfârșitului de an, statornicite la King's College din Cambridge, în urmă cu cinci secole. Ei fac parte din corul școlii și, ca atare, poartă în aceste zile costumul tradițional, cilindrul și umbrela.

CRONICA DE TREI SECADE

SCOTT

La 21 decembrie 1970 s-au împlinit 30 de ani de când s-a stins cel ce a fost scriitorul american Scott Fitzgerald. Nici un rînd în presa lumii. Nimeni nu a observat? Poate că e un semn bun. Poate că lumea îl redescoperă și nu-l comemorează. Poate că e un semn bun dar la fel de probabil e că acest «poate» nu-i decât o alinare iscodită de mine. Dacă într-adevăr nimeni nu se mai gîndește la el și mai importante sînt pentru omenire comemorările tratatelor decedate, ale tiranilor luminați, sau «Pe aripiile vîntului»?

Scott n-a fost cel mai mare scriitor al veacului; n-a fost cel mai mare scriitor al zilelor acelea. Dar a fost un scriitor adevărat — și asta se găsește mai greu decît «marii scriitori». Există pare-se mai mulți mari scriitori decît scriitori adevărați. Adică oameni care au câteva idei și emoții fundamentale și o aceeași poveste de povestit. Scott a povestit neabătut cum se distruge viața, fiindcă pentru el o viață nu e altceva decît un fastuos proces de demolare. Scott a scris tot timpul că totul

e pierdut și datoria fiecăruia e de a nu accepta că totul e pierdut. El a socotit că acceptarea și înțelegerea acestei contradicții este marca inteligenței veritabile. Scott a povestit cum se transformă frenezia vieții în tristețe, bogăția — în dezastru, bețiile — în greață, bucuriile — în tăcere, minciuna existenței — în adevăr de piere.

...Dacă anonimul în care a murit — după cîțiva ani de aur și mulți dolari — se va prelungi în anonim literar? Mă alin din nou, spunîndu-mi că de cînd am citit «Gatsby» (carte tradusă superb în românește de Mircea Ivănescu, dar după care n-ați alergat ca după Margaret Mitchell, o, marele public!), de atunci nu mă mai așez la scris fără Scott. Poate că nu sînt singur, poate că mai sîntem unul, doi, pe lumea asta care cînd scriem îl avem pe Scott, aici, pe umăr, ca pe o piază bună. După ce am terminat de citit «Blindă este noaptea», am plîns fără rușine și m-am rugat lui Dumnezeu să scriu odată o carte ca aceea, în care un bărbat puternic piere încet, încet, fără a muri, după ce o femeie i-a sbus brintre paltoanele

unei garderobe luxoase: «Nu mă părăsi, altfel mor». Eram la Frankfurt, singur într-o casă curată, un ceas cu cuc vestea o oră a dimineții, la parter un ciine urla, lăsat singur în casă. Eu mă rugam: «Ajută-mă, Doamne, să scriu doar o carte ca asta...» Și plîngeam. O mărturisesc impudic — a fi impudic în ceea ce simți și exprimi era legea scrisului lui Scott: «Trebuie să-ți vinzi sufletul...», îi spunea odată unui tînar scriitor care căuta piatra filozofală în literatură.

...Poate mai sîntem unul, doi, care ardem azi în chip de luminări la căpătîiul lui, murmurînd cuvintele acelei cărți poștale pe care și-a trimis-o singur la hotelul «Grădina lui Alah» din Hollywood, hotel de mina a 15-a, unde-și trăia cei mai negri ani ai vieții — el care a descris ca nimeni altul, lovindu-te în suflet, inutila frumusețe a celor mai frumoase hoteluri ale lumii:

«Dragă Scott, cum îți merge? Am intenția să vin să te văd. Locuiești la «Grădina lui Alah». Al tău, Scott Fitzgerald...»

Radu COSAȘU

SEMNELE DEZGHETULUI EUROPEAN

În anotimpul cel mai frigos al anului, semnele dezghețului politic se înmulțesc vizibil pe eșichierul european. Continentul în care au izbucnit două războaie mondiale apare, la capătul lui 1970, ca scena imensă a unor strădanii multivalente și convergente în direcția găsirii unor asemenea soluții care să asigure statornicirea pe baze noi a raporturilor intereuropene. Observatorul atent și avizat al tendințelor ce se înscriu în evoluția general-positivă a realităților europene remarcă, dincolo de confruntările politice și convulsiile economice-sociale ce au loc în diferite țări sau în cadrul unor angrenaje comunitare, prezența tonică a unei mișcări în flux continuu în sensul normalizării relațiilor, ca mijloc de menținere a unui climat de securitate și colaborare pașnică în Europa. Dacă în epoca aceasta a exploziei informaționale, o mașină electronică ar fi programată să stabilească, prin calcul, frecvența noțiunilor ce reflectă năzuința de pace a europenilor, ar perfora, în cifre astronomice, fișele de carton, în dreptul acelor semne care indică: **tratative, dialog, colaborare Est-Vest, destindere**. Evident, ar fi să idealizăm lucrurile dacă nu am ține seama și de cealaltă față a realităților, omițînd prezența indezirabilă — și în multe cazuri nocivă și primejdioasă — a fenomenelor negative, ce se manifestă simultan, ca obstacole reale și considerabile, în arena politică europeană. Cum însă rațiunile politice primordiale ne îndeamnă să sesizăm și să stimulăm cu precădere tot ce apropie și nu ceea ce dezbină țările și popoarele continentului nostru, este înfinit mai necesar și oportun să contribuim, prin orice mijloace, la procesul depoluării atmosferei politice, la eliminarea reziduurilor «războiului rece», la frîngerea rigidităților dogmelor și prejudecăților, într-un cuvînt! În înlesnirea procesului lent dar sigur pe care comentarii politici îl numesc frecvent: **dezgheț**. Coordoatele europene ale dezghețului au exprimat anul acesta un curs pozitiv în relațiile intereuropene, care ar putea oferi, la un moment dat, un model atractiv pentru restul lumii. Pînă atunci merită consemnat aspectul evident, că dialogul se dovedește posibil și eficient; că prin contacte bilaterale și consultări multilaterale se obțin progrese considerabile; că tratativele destelene: zonele năpădite de buruiana litigiilor steriele; că destinderea poate depăși faza dezideratului; că primul normalizării decurge firesc din înțelepciunea politică și că, în sfîrșit, securitatea europeană nu mai trebuie privită ca o himeră.

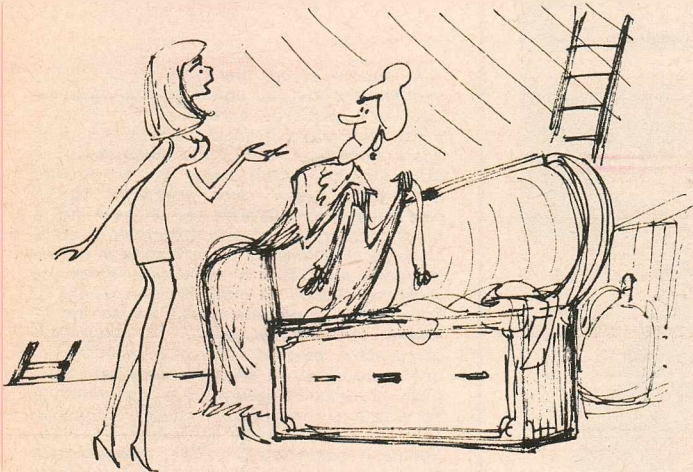
Faptul că recentele tratate sovieto-vest-german și polono-vest-german au găsit ecou în Europa și în restul lumii, reflectă sentimentul de ușurare cu care opinia publică internațională a salutat aceste acte istorice, menite să elimine în inima Europei surse și focare de viitoare conflicte. Curentul puternic în favoarea unei conferințe general-europene pentru securitate este stimulată de același deziderat de pace ce își așteaptă împlinirea. Faptul că pînă și o sesiune N.A.T.O. s-a văzut obligată recent să se pronunțe în legătură cu proiectata conferință pentru securitate în Europa este semnificativ și concludent. Abordarea unui «Ostpolitik» realist de către guvernul de la Bonn găsește, pe de altă parte, reacția pozitivă a guvernului R.D.G.; agenția vest-germană de presă D.P.A. apreciază că «gheața între Rin și Vistula începe să se topească». Dezghețul cuprinde — sub diferite forme — și alte zone ale Europei din Scandinavia pînă în Balcani.

În concertul european, pe gama largă a destinderii, țara noastră se situează prestigios la loc de frunte. «Ca țară europeană, România se afirmă — a declarat președintele Nicolae Ceaușescu, în exounera făcută la Asociația de politică externă din New York — ca promotoare activă a eforturilor pentru securitate și pace pe continentul unde trăiește». În acest sens, partidul și guvernul nostru, avînd adevărată înțelegerea și înțelegerea în drepturi și neamestecului în treburile interne ale altora, principii consemnate neechivoc și în recenta Declarație a Consfățuirii de la Berlin a Comitetului Politic Consultativ al statelor participante la Tratatul de la Varșovia.

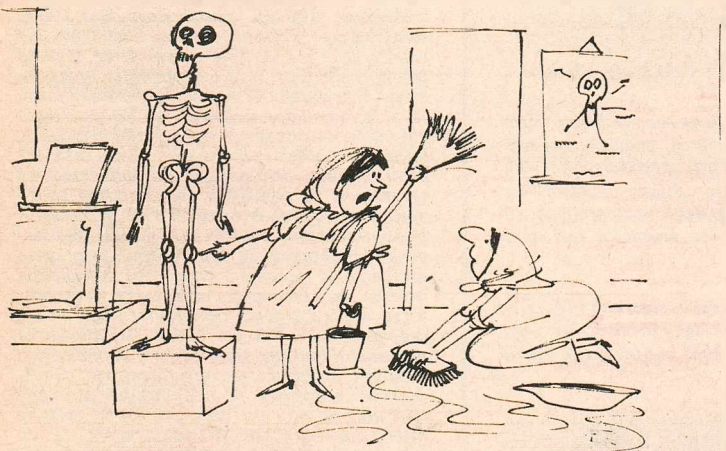
UMOR

DE

NELL COBAR

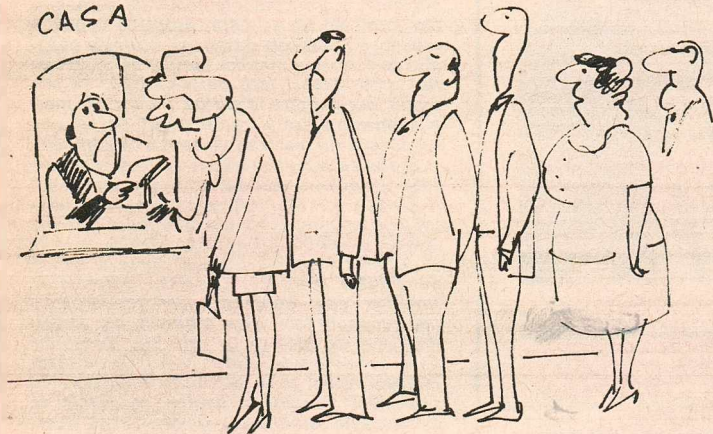

- Nu, bunicuțo, mai caută, asta nu e destul de demodată...

- Știi, cum se schimbă nițeluș vremea, uite, aici mă doare!...

CASA

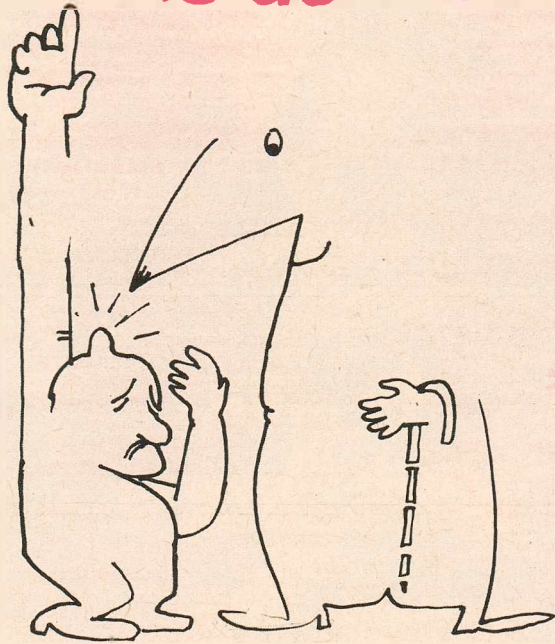

- Bună, Georgică, am venit să-mi dai salariul tău...

- Și acum ce vrei? Să rămânem aici pînă ai să înțelegi tu filmul?

fără prea multă bătăie de cap

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
2										
3										
4										
5										
6										
7										
8										
9										
10										
11										

ORIZONTAL: 1) Micuțe colțuroase — Ondulație. 2) Aiurea-n tramvai sau în tren. 3) Basm de adormit copiii — Mîncat. 4) Notă — Numai cu pini — Da de unde! 5) Canalizează unde — Așa să fie pe latinește. 6) Riu românesc — Cu ață, fără ac (pl). 7) Ca să n-o vezi — Care lucru anume. 8) A pregăti terenul — Apelativ turcesc — Un leu mare! 9) Privitoare la încheieturi. 10) Întrebare cu răspuns — Nu-și pierde capul. 11) Reliefată cu forme geometrice regulate.

VERTICAL: 1) Mingiie dulce, alină ușor

— Cușme! 2) Pretextul chiulangiilor — Zisă întru noroc. 3) Bucăți de timp — Publicat. 4) Bune de călcat — Acoperă, dar mai mult descoperă. 5) În jug! — Decolorată. 6) Coadă de gală — Întinde coarda. 7) Irlanda — De capul lui. 8) Însemnată — Cravată macabră. 9) Afacere bună — Molibden — Membru. 10) Pe motive arabe. 11) Conferință plicticoasă — Fără rimă (masc.).

Gabriel VLAD

Dicționar: EIRE.

Dezlegarea jocului «LA PESCUIT», apărut în nr. trecut

ORIZONTAL: 1) CRABI — PLATICA. 2) REMORA — OTICE. 3) APA — ARATURA — M. 4) PENE — ISO — IRTA. 5) ID — LIPANI — IAZ. 6) ESEININ — MOACA. 7) P — USA — AHAB — UR. 8) LOSTRITA — LATE. 9) APCE — LANSETA. 10) STIUCI — GATA — I. 11) AIT — RAC — LIMAN. 12) CARACUDA — ACE. 13) SETCI — CRISNIC.

carte

• Din devoțiune și competență s-a iscat, mai zilele trecute, o nouă revistă. E vorba de publicația trimestrială *Manuscriptum*, editată de Muzeul literaturii române. În fruntea colectivului redacțional se află luminatul cărturar Perpessicius, care mai are lângă domnia-sa cițiva fanatici ai slovei. Cu rostul principal de a scoate la iveală documente literare, revista, după modul în care a alcătuit sumarul primului număr, e menită a fi urmărită cu viu interes de toți iubitorii de literatură.

o Poet reflexiv, Corneliiu Sturzu, cu recenta sa carte de poeme — *Duhul pietrelor* — ne prilejuiește constatarea unui mai fericit echilibru între luciditate și sensibil. De aici și faptul că, deși migălos șlefuitor al cuvintului, poetul, în numeroase cazuri, nu-l descărnează și nu-l usucă, ci îl face un apt conducător al transmiterii gândurilor și emoțiilor. Corneliiu Sturzu e un poet de nobilă inspirație și expresie (Editura Albatros).

o Semnalăm la Editura Eminescu apariția romanului *Cănelul blond de Mircea Constantinescu*, Măscăriciul șchiop de Panait Popescu. *Pașărea care ride* de Marcel Păruș o La Editura Univers aparține unei cărți ce nu trebuie să lipsească din biblioteca nici unui cititor iubitor de substanță: *Istoria literară a Greciei antice*, semnată de profesorul de limbă și literatură greacă de la Sorbona, Robert Flacelière. În românește de Mihai Gramatopol.

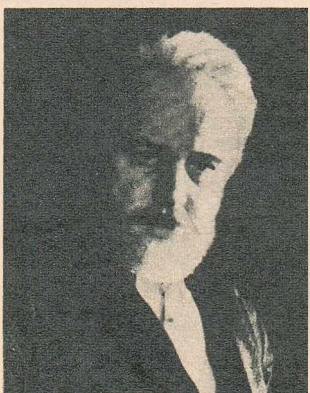
• Tot la Editura Univers a apărut în colecția Thalia capodopera dramatică *Danton* de Camil Petrescu.

• Victor Săhleanu: *Poem didactic*. Emoționantă încrederea în poezie a acestui eminent om de știință (poezia «ne exprimă bine pe noi... Universul poetic se dilată o dată cu sfera cunoștințelor noastre»). Ne-a plăcut «discursivitatea» acestui poem didactic datorită tensiunii gândului, febrilității conținutului, organicului său umanism (Editura Litera).

• Cu retipărirea la Editura Eminescu a romanului *Kimonoul înstelat*, proteicul scriitor Victor Eftimiu reapare în chip de autentic autor de romane polițiste (Editura Eminescu).

• Ultimul număr al revistei *Secolul 20* e predominant de evocare «marii voci a poeziei»: Ungaretti. Alte substanțiale compartimente ale sumarului: publicarea — în fragmente — a romanului Herzog de Saul Bellow (în românește de Emil Sîrbulescu), a nuvelei Cea din urmă vinătoare de John Graves (în românește de Gabriel Pleșa și Petru Popescu), La început de cronică (a traducerilor) de Ștefan Aug. Doinas, Bruno Walter epistoliar de Valeriu Răpeanu...

cinema

Innokenti Smoktunovski

• Ceaiikovski. «Muzica mai presus de orice» s-ar putea intitula acest film care știe să ocolească facticele capcane mele ale biografiilor speculative romanțate. Autor — Igor Talankin, unul din talentele tinere

generații de cineaști sovietici. Protagonist — marele actor Innokenti Smoktunovski. Alți interpreți: Antonina Șuranova, Maia Plisețkaia, Vladislav Strelcik, Alla Demidova, Evgheni Evstigneev.

P.S. De dragul informației, pur și simplu, amintim că la ora aceasta este aproape gata un alt Ceaiikovski, al lui Ken Russel, cu Richard Chamberlain în rolul principal.

• *Adio prieteni!* Adolescența văzută de antidogmatici și de poezivnicii lor, «pedagogii de școală veche». Regia — Borislav Saraliev (o producție a studiourilor bulgare). În distribuție — Volodia Smirnov, Mladen Mladenov, Tania Massalitinova, Galia Saraliev, Nikolai Binev, Violeta Doneva, Lidia Vilkova.

P.S. Tot de dragul informației notăm că Alain Delon și Charles Bronson sînt interpreți unui film de aventuri cu un titlu oarecum asemănător: «Adio, prietene».

• În întreaga țară se desfășoară Festivalul filmului pentru elevi, acțiune binevenită, inițiată de Direcția difuzării filmelor și care, sperăm, va deveni tradițională.

• Mari actori pe ecranele noastre: Yves Montand, Jean-Louis Trintignant, François Périer (Z), Bourvil, William Holden (Pomul de Crăciun), Marlon Brando (Omul din Sierra), Audrey Hepburn, Cary Grant (Sarada).

• Producătorul și regizorul Jacques-Paul Bertrand intenționează să ecranizeze cartea lui Louis Pauwels «Dragostea monstru» care cîndva a atras atenția și altor cineaști, printre care Fellini, Bergman și Clouzot. Distribuția pe care și-o dorește autorul cuprinde numele actorilor: Anne Heywood, Richard Burton și Charles Aznavour.

disc

• «Sonata pentru vioară și pian, op. 14» (lucrare compusă în 1962). întregeste imaginea dinamice personalității a lui Pascal Bentoiu. Vitalitatea, tensiunea dramatică apar și aici, prefugurate cu prospețime. Ștefan Gheorghiu la vioară și Valentin Gheorghiu la pian, transmit ascultătorilor întreaga expresivitate a scriiturii compozitorului. Pe același disc — «Sonata pentru violoncel și pian în si minor», îi îngăduie compozitorului Valentin Gheorghiu, să dea grai celeilalte ipostaze a valorosului muzician. Lirismul lucrării dobîndește o notă deosebit de personală prin subtila interpretare a violoncelistului Radu Aldulescu (ECE-0457).

• Temistocle Popa continuă să prilejuiască unor interpreți, mai cunoscuți în alte zone ale artei, în cazul nostru e vorba de Ștefan Bănică, niște succese tot atât de puțin obișnuite, de data aceasta cu slagărele: «Ce-aveți, fetelor, cu mine?» și «Cîntecul băiatului». Drept este că și celelalte două piese incluse pe disc și aparținînd lui Radu Șerban, contribuie la evoluția «cîntărețului» Bănică (EDC-10 133).

• Pare-se că fluierul a fost creat anume pentru... oteni. Pentru încredințare, ascultați-l pe Dumitru Zamfira, acompaniat de orchestra lui Gheorghe Zamfir, în «Crăița oltească», «Șirba de la Calafat» sau în hiperdinamicul «Briu pe șase», tot oltenesc, desigur (EPC-10 118).

muzică

Dirijorul american George Byrd și-a alcătuit programul concertului pe care-l va conduce la pupitrul Filarmonicii din interesate și mai puțin cîntate lucrări românești contemporane, și universale clasice, și romantice. Vom asculta ultima (a IX-a) din Simfoniilele lui Mihail Andricu (în primă audiere), patru arii din opera «Iuliu Cezar» de Händel — cu eminentul nostru

bariton Dan Iordăchescu, valsurile pentru cor și orchestră «Cîntece de dragoste» de Brahms (Vasile Păntea, dirijează corul) și Simfonia a II-a, deschizînd ciclul Integrala simfoniilor de Franz Schubert (8 și 9 ianuarie 1971, Ateneu).

teatru

Sorin Postelnicu

• Clavirele pling în oraș. (Teatrul «Bacovia» din Bacău, în turne): emoționantă încercare a unui tânăr actor, Sorin Postelnicu, de a concepe, regiza și interpreta un spectacol de poezie Bacovia. Pantomimă, muzică, dans, avalanșă de recuzită curgînd din plafon și o reală sensibilitate poetică ce comunică încă prea puțin cu dizolvanta tristețe bacoviană. Oricum, un experiment meritoriu.

• Fetele Didinei (Teatrul de revistă și comedie «Ion Vășilescu»): o comedie inedită — datată 1955 — a maestrului Victor Eftimiu, o «citadelă sfărîmată» în trosnituri satirice și bufniri comice, plină de gaite și chirite gălăgioase și lacome. Spectacol lucrat în trăsături groase, succulente de culoare (regia: Călin Florian), într-o interpretare dăruită: Al. Giugaru și Draga Olteanu (în reprezentare), Marieta Luca, Mihaela Dumbravă, Stelian Cremenciuc, Sorin Gheorghiu, Maria Bernacki, Virginia Stîngăciu.

• Clipe de viață de William Saroyan (Teatrul dramatic Baia Mare): regizorul Liviu Ciulei în ospeție la Baia Mare, aplecat din nou asupra unui text care îl pasionează și cu care a făcut, la «Bulan-dra», un succes rezistent la trecerea vremii.

• Nud cu vioară de Noel Coward (Teatrul de stat din Sibiu): piesă jucată în București — cu prea puțin succes — acum aproape un deceniu, reluată, fără o rațiune repertorială foarte clară, de talentatul colectiv sibian. În distribuție, alături de popularul Sebastian Papaiani, actorii Radu Barabarab, Ligia Bossie, Mircea Breazu, Livia Baba, Manuela Codrat, Ion Buleandră și alții. Regia: Andrei Zaharia. Scenografia: Erwin Kuttler.

• Surorile Aman de Sanda Cocreșcu (Teatrul Municipal «Maria Filotti» — Brăila): reluarea, după peste un sfert de veac, a unui vechi succes al Naționalului bucureștean, incursiune delicată în universul sensibilității feminine, tratată, fără dulcegării, de regizorul Ion Dinեսcu și actorii Tanți Negoescu, Virginia Veber, Silvia Tabacu, Gh. Moldovan, Ana Cristi și alții

plastică

• Oricare ar fi tehnicile pe care le utilizează, lucrările Mariei Constantin au o primă virtute: sînt investite cu o muzicalitate inefabilă a culorilor. Vizibilul captivează retina prin seducția impresiei imediate care devine, succesiv, vibrație cromatică și reflecție. Fluiditatea, transparențele, linozitățile converg și aspiră aproape totdeauna spre revelarea unui sentiment decantat care nu e altul decît lirismul contemplării. Actuala expoziție e o demonstrație a unor virtuozități mature. Artista expune

100 de lucrări în cea mai mare parte acuarele (Galeriile de artă «Simeza» bd. Magheru 20).

• Prezent pentru a doua oară în acest an cu o expoziție, Dan Negoescu (n. 1939) rămîne același grenadier convins al suprarealismului. Abandonînd recuzita medievală (poate nejustificat, deoarece unul dintre cele mai convingătoare tablouri rămîne «Întîlnire cu infanta», care a figurat și în expoziția precedentă), Negoescu largeste euforiile imaginarii în tentativa de a crea medii miraculoase, devine mai metaforic («Ușă», «Dinarul Cezarului»). Dacă discursul vizual și ambivalența obiectelor se supun încă mai degrabă contemplativului decît dislocărilor capabile să creeze socuri psihice. În schimb, artistul ne convinge că e din ce în ce mai stăpîn pe mijloacele picturale (Apollo).

• Nicolae Săftoiu (n. 1935) trece pragurile fantasticului pe două căi, care alcătuiesc două cicluri distincte. Primul («Organic») descrie un regn orgiac și devorant, de la disoluția ireversibilă a materiei («Scorburi»), la proliferarea vegetală monstruoasă; al doilea («Măștina») e o privire într-o bogie dantescă a chinului și ispășirii. Un fantastic plurivalent care ne descoperă o imaginație fertilă. Al treilea ciclu pe care-l expune Săftoiu («Contemporane») depășește bornele fantasticului (programat în intenția artistului) el fiind un excelent triptic al ororilor războiului, transcris cu luciditate și cu o atitudine fără echivoc (Apollo).

• Statuile lui Mihail Meiu (n. 1938) cu formele lor arborescente, de flacără înghețată, au ceva în ele programat straniu, mai ales cele modelate în beton. Materia e frămîntată și personajele se dezvoltă pe verticală amenințător, răspîndind neliniști, oricare ar fi ipostaza lor (Apollo).

• Guășele Margaretei Stahl dezvoltă cu precădere tematica maternității. Pe funduri decorative care absorb monotonia repetării și creează în același timp și un mediu optic, adecvat, artista își plasează cele două personaje — mama cu copilul — extrase din iconografia populară, dar interpretate și stilizate cu rafinament în spirit și modalitate modernă, care se transmite și portretelor și arhitecturilor imaginare care completează expoziția (holul Teatrului de Comedie).

televiziune

REVELION. Programul special de revelion, cu surprizele lui multe și impresionantă mobilizare de forțe artistice, este așteptat, ca în fiecare an, cu înnoite speranțe (joi). Tot ca în fiecare an, programul nopții celei lungi își prelungește viața și în zilele următoare, concentrat în câteva selecțiuni: «Cîntece de voie bună» (vineri), «Momente vesele» (sîmbătă). Și, în fine, tot emisiuni prilejuite de revelion: «Caleidoscop muzical» cu Ludovic Spiess, Ileana Iliescu, Valentin Gheorghiu, Zenaida Pally, Ion Voicu, Magdalena Popa, Marina Crilovici, Ion Dacian (vineri). «La o ceașcă de cafea», cu Constantin Cîmpeanu, Valentina Massini, Doina Badea și alții (tot vineri). «Divertisment muzical '71» — ediție de Anul nou a Studioului N — cu public, și o distribuție fără reproș. Cităm doar câteva nume: Ion Fintșteanu, Toma Caragiu, Octavian Cotescu, Melania Cîrje, Margareta Pîslaru, Dem Rădulescu, Coca Andronescu, Dan Spătaru, Corina Chiriac, Marina Voica și foarte mulți alții (vineri).

Din programele celorlalte zile mai reținem:

MUZICĂ. Un album semnat Zeno Vancea — obiectul emisiunii «Amfiteatrul muzical» (duminică). «Gala marilor interpreți români» a reținut un personaj unic desi colectiv — corul Madrigal și dirijorul său, Marin Constantin (miercuri). Marea cîntăreață italiană Anna Moffo într-un pro-

gram Puccini, Mozart, Granados, Vassallo, Porter, Lehar (sîmbătă).

FILM. «Valea răzbunării» — un western cu Burt Lancaster — film vechi, în premieră pe țară la noi (duminică). «Columna» — filmul istoric realizat de Studioul București cu o valoroasă echipă de actori români și italieni (miercuri). Doi laureați ai Premiului Oscar, Bill și Coe, în filmul «Orașul papagalilor». Cît p-aci să omitem: cei doi titulari de «Oscar» sînt papagali (vineri).

TEATRU. Încă un succes al teatrului «mare» își încearcă norocul (cu multe șanse) pe micul ecran: «Febre» de Horia Lovinescu, adaptare pentru TV de Leția Popa. Interpreți fruntași: Irina Petrescu, Doina Tuțescu, Virgil Ogășanu, Fory Etterle, Toma Dimitriu ș.a. (marți).

LITERATURĂ. Accesibilitatea

Irina Petrescu

Marina Voica

în opera beletristică și critică, din nou în dezbatere (duminică). Emisiunea lirică «Luceafărul». (sîmbătă).

EMISIUNI CONCURS. Un fel de concurs al concursurilor, emisiunea «Unul din... cinci» reunește cinci dintre cei mai remarcabili participanți la alte concursuri (duminică). Tineri din județele Banatului, Arad și Hunedoara se întrec în concursul «Ocolul țării în opt luni» (luni).

SPORT. Baschet masculin (duminică). Sărituri cu schiori — în direct de la «Trofeul celor 4 trambuline», Garmisch-Partenkirchen (vineri).

DIVERTISMENT. Mai notăm câteva emisiuni de muzică ușoară și populară: Montajul folcloric «Pe dealul din Teleorman» (duminică). Disc '70 — succesele de anul acesta ale discului românesc de muzică ușoară și populară (duminică). Cîntă Jean Ferrat (luni). «Canzonissima» — varietăți all'italiano (marți).

pronosport

Pronosticul antrenorului TITUS OZON pentru concursul Pronosport nr. 52 din 27 decembrie 1970

I. Catania-Cagliari	2
II. Fiorentina-Lazio	1
III. Foggia-Sampdoria	x
IV. Inter-Juventus	1
V. Lanerossi-Varese	x
VI. Napoli-Venona	1
VII. Roma-Bologna	x
VIII. Torino-Milan	x
IX. Casertana-Bari	x
X. Catanzaro-Mantova	x
XI. Livorno-Modena	1
XII. Novara-Perugia	1
XIII. Ternana-Monza	1

FLACĂRA-ALBUM

Dragoste la prima vedere: Julie Andrews a apărut o singură dată pe ecranele noastre, în Sunetul muzicii, dar publicul a adoptat-o imediat printre favoritele lui 1970.

